

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hétre ..... 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hétre ..... 2 k. 40 f.

MIRDETÉSEK:
6-hasabos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, május 26.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vexeróik: Pünkösdi elmélkedés.**
- Mi hír a külföldön?**
- Egyről-másról.** Irta: Vay Sándor gróf.
- A tanítók ülése.**
- Bilinski lovag Aradon.**
- Hentaller Lajos Rakovszky István esetéről**
- A férj adóssága.**
- Kereskedelmi szaktanárok Aradon.**
- Sima Ferenc szökése.**
- Botrány az aradi kereskedelmi iskolában.**
- Az Aradi Dalgyűjtő néphimnepe.**
- Az alkirály bárdja.**
- A makói kiállítás.**
- Hajza egy alispán ellen.**
- Elítelt ügyvédjelölt.**
- Tárca: Aradi színészek a házi tűzhelynél.**
Irta: Edvi-Ilés László.
- Regény-Csarnok: Dawson bankja.** Irta:
Trewmann József. Fordította: Hevessi Jenő.

Pünkösdi elmélkedés.

Budapest, május 25.

Az ünnepies ujságcikkek sablónos tenorjától eltérőleg arra kívánám felhasználni az ünnepi hangulatot, hogy egy nagy fontosságú gazdasági kérdést: a szövetkezetek kérdését beszéljem meg az *Aradi Közlöny* hasábjain.

Előre bocsájtom, hogy a felekezeti, vagy politikai célok szolgálatában álló szövetkezésnek, legyen bármennyire is felöltöztetve közgazdasági köntösbe, elvi ellen-sége vagyok. Mert szerintem az egyesülés, a megismerés és kölcsönös támogatás szolgálatában állanak a szövetkezetek, me-

lyek a kis erők összegyűjtésére törek-szenek. Kitűzött céljuk, hogy felekezeti-ség nélkül gyakoroljanak emberbaráti szerete-tetet és a fuldoklónak segítő jóbót, az ingadozónak támaszt, a csüggedőknek bi-zalmat, reményt nyujtsanak. Az eszme magasztos és el fog jönni az az idő, mi-dőn társadalmi osztályaink, melyek ma vallás, rang és vagyon szerint választják szét az embereket, a szövetkezetek által ujjá fognak alakulni és az iparnak, keres-kelemnek erős támasza, közgazdasági bajainknak orvoslója leend.

Nálunk még nagyon sokan irtóznak a szövetkezetektől, mert nem ismerik azok célját, nem ismerik szervezetét; hozzájárul az ellenszenvhez az is, hogy igen sokan egrésről a felekezeti, másrésről az uzsora szövetkezetek alapításával kopromittálják a szövetkezeti eszmét.

Minden visszaélés, mely ezen a téren tapasztalható, a legnagyobb bűn és fájdalom, hogy egyesek tulkapása, mások önzése a szövetkezeteket téves mederbe tereli. Hogy a szövetkezetek hivatásuknak megfelelőhessenek; szükséges, hogy a kö-zönség részéről meleg támogatásban része-süljenek és hogy a vezető férfiakban meglegyen mindaz, mi a bizalmat megerősíti, mert csak úgy gyakorolhatják jó-tékony hatásukat.

Egy kis hivatalnoknak, ki vagyonnal nem rendelkezik és csekély fizetésével csak nélkülözésekkel képes családját fen-tartani, megbetegszik felesége vagy gyer-meke és orvos, gyógyszerár stb. sok

pénzbe kerül, melyet előteremtteni képte-len; a nagy intézetek ajtaja zárva van a kis emberek előtt és így ez az ember, mert nem rendelkezik a kellő anyagi esz-közökkel, hogy azokat, kiket annyira sze-ret, megmentse, vagy pusztulni kénytelen hagyni szeretteit, vagy oly bűnös ösvényre lép, melynek utjáról még eddig senki vissza nem térhetett, hanem csak előre...

Innét van a sok sikkasztás, öngyil-kosság; egy kis baj nagy bünné növi ki magát és csekély összeg miatt becsületes családok boldogsága romba dől és sok szépremény, sok ifjui terv rideg sirban lesznek eltemetve. Nincs senki, ki mentő jóbót nyujtana, nincs senki, ki előlegezné azt, hogy egy férfiuban, egy családapá-ban óriási munkakedv, tehetség, szorgalom rejlik, melyet idővel értékesíteni le-het. Az embereket a rideg való után ité-lik meg és nemcsak, hogy a jövőbeni boldogulásukat elő nem segítik, sőt ellen-kezőleg, elzárják attól.

Milyen szerencse az ilyen családapára ha van egy hely, a hol őt ismerik és nem vagyona után, hanem tehetsége szerint itélik meg és a hol előlegezik neki azt a bizalmat, melyet idegenek előtt csak évek múlva érhetne el. Nagy hiba az, hogy nálunk az emberek csak akkor ke-resik fel a szövetkezeteket, mikor már ég a ház és nyomasztó a gond.

Dicséretes kivételt képeznek ebben a tekintetben a nők. Statisztikai adatok ki-mutatják, hogy a kölcsönkérők 99 szá-zaléka a férfiak köréből kerülnek ki, el-

TÁRCA.

Aradi színészek a házi tűzhelynél.

Irta: Edvi-Ilés László.

Az aradi színészet legfényesebb korszakai vonulnak el szemem előtt, mikor meggyujtom az emlékezés fátylóját, hogy annak világánál megkeressem színpadunk ama heroináit és hé-roszait, a kik a dicsőség izgalmait a házi tűz-hely csöndes nyugalmával cserélték fel és ab-ban a színházban, melynek falai előbb renget-tek a tapsoktól, mik művészetük hatása nyomán fakadtak, most mint nézők foglalnak helyet.

Igen; fényes korszakai voltak ennek a mi színészetünknek és én nem tudom, nem a leg-fényesebbek-e azok, a melyek abban az igény-telen, kopott szürke házban játszódtak le a Simonyi-utca elején, a szabadságharc végétől egész 1874-ig. Ennek az első korszaknak — a második az új színház felépültétől a tűzkatasz-trófiáig terjedt, a harmadik azóta napjainkig foly — a szereplői közül kevesen vannak már életben; még kevesebben vannak Aradon. De mégis vannak. Bármilyen fényesek voltak ugyanis a dicsőség sugárkévei, melyek erről a színpadról szóródtak a művészek felé, mégis számosan érezték, hogy ezek a sugarak hide-

gek és szívesen tértek a polgári életbe, a hol az élet nem csillogó, nem ragyogó, de annál melegebb, a hol a fénynek nincsen annyi ár-nyéköldala, mint amott...

Ennek az első korszaknak a művészei kö-zül egy tisztos matróna él rövid évek óta is-mét Aradon, a hová visszatért egy hosszú mű-vészpálya diadalai után, hogy özvegysége éveit szülővárosában töltsse, a színészdicsőség emlé-kein táplálkozva. A mai nemzedék alig hallotta a *Schinek Jozéfa* nevét. Az ötvenes éveknél ez a híres koloratur-énekesnője aradi lány; a zenedében tanult énekelni és a Simonyi-utca-ban kezdte művészpályáját, mely aztán több évi itt működése alatt annyira kifejlődött, hogy a közönség ugyszólván a tenyerén hordozta. Hunyady Lászlóban Mátyás volt első szerepe, de már rövid idő alatt ő töltötte be a műsor felet.

Az akkori műsor ugyanis hazafias drámá-ból és operából állt. Egy idényben több nagy operát adtak itt akkor, mint most Budapesten a fényes Andrássy-uti márványpalotában és *Schinek Jozéfa* a legnagyobb bravour-pártikat énekelte remek csengő hangján, tiszta kolo-raturájával. Aztán elkerült Aradról, nagyobb színpadra ment, énekelte a bécsi operában, majd szíve vonzalmát követve férjhez ment s a boldogság évtizedeit élte Erdély egy csöndes zu-gában. Onnét hívta vissza a szíve pályájának bölcsőjéhez, a hol még néhány régi ismerőse-vel szokta felidézni a mult szép emlékeit.

Ugyanerre az időszakra esik a legszebb baritonhangu énekesek egyikének: *Institöris Kálmán*nak, Arad szab. kir. város mostani fő-jegyzőjének színpadi karrierje. Mikor ez az ideálisan szép ifju 1862-ben a nemzeti szin-házban Don Pasqualeban fellépett, oly sikert aratott, hogy a régi pályát a színpaddal cse-rélte fel. Erces szép hangjával, ügyes és finom játékával éveken át volt a kolozsvári, a nagy-várndi és az aradi közönség kedvence. Rövid ideig élvezhette őt a hazai közönség: két évi működés után előbb Olmützbe, majd Han-noverába és Münchenbe ment lyrai baritonnak. És talán a hazai színpadnak idegennel való felcserélése okozta, hogy az énekszínészet el-vesztette *Institörist*. Beleunt a dicsőségbe; 1866-ban haza jött és visszatért a polgári élet-be. Előbb, a hetvenes években, számtalanszor lépett fel mint műkedvelő, egy-egy nagyobb opera-szerepben, újabb időben már csak otthon, a saját gyönyörűségére szólaltatja meg azokat a hangokat, melyekkel egykor annyira elbűvölte hallgatóságát.

Azok közül, a kik a hatvanas évek má-sodik felében és végén játszódtak az aradi régi színházban, ketten élnek falaink között, miután már hosszabb ideje visszavonultak a színpad-tól, mely nekik oly sok babért termelt. Egyi-kük: *Radecky Sarolta*, működése idejében méltán legkedveltebb tagja az aradi színháznak. Szép alakja, kifejező, de az akkori idők pózos játékmódorától annyira elütő, diskkrét, finom ár-

lenben a takarékoskodók és előre számító tagok a nők köréből.

Egy jó anya már előre gondoskodik gyermekéről és megtakarított filléreit elhelyez, sőt a gyermekeket is hozzászoktatja a takarékosághoz és vagyongyűjtéshez; egy anya a jó viszonyok közt is fél a veszélytől, mely a jövő méhében rejlik és előre számol azokkal a bajokkal, melyek az életben reá zudulhatnak. A férfi kimerül az élet nehéz küzdelmében és csak a jelennel birkózik.

Ezért tartom nagyon fontosnak, hogy minden téren alakuljanak szövetkezetek, melyek tagjaikat segítik, támogatják, de vigyáznunk kell, nehogy uzoraintézetek keletkezzenek és nehogy alkalmat adjunk arra, hogy hazánk kipusztított uzorásai a szövetkezet jelképe alatt fel-támadjanak.

A hitelszövetkezetek kötelessége lesz megállapítani a fogyasztási és értékesítő szövetkezeteket, melyek az iparra, kereskedelemre egyaránt hasznosak lehetnek.

Törekedjünk arra, hogy egyik osztály érdekét ne a másik rovására építsük fel, mert ez által csak önmagunkat fogjuk gyengíteni. Ne feledjük, hogy az általános jólét az összes erők egyesítéséből keletkezhetik csak és egységes és hatalmas a magyar nemzet csupán akkor lesz, ha minden polgár egyaránt teljesíti kötelességét a haza és önmaga iránt.

Ezt kívántam elmondani a pünkösdi pihenő alkalmából.

Feszthy Béla
országgyűlési képviselő.

Mi hír a külföldön?

Arad, május 25.

A dél-afrikai háború dolgában, úgy látszik, döntő lépések várhatók. Ugyanis Milner kormányzó, a ki az angol államférfiak közül a legjobban ismeri a dél-afrikai viszonyokat. Londonba érkezett és Salisbury miniszterelnökkel és Chamberlain gyarmatügyi miniszterrel azonnal a királyhoz hajtatott. A király Milner Al-

frédnak a peeri méltóságot adományozta. Ez alatt odalent Dél-Afrikában tovább foly a guerrilla-harc. Fokvárosi jelentés szerint a brandforti kerületben egy highlander-csapatot megtámadott egy bur tábor és szétverte az ellenséget. Állítólag elesett 12, megsebesült 13 és fogóságba esett 12 bur. Az angol kormány Mecklenburgban tömérdek burgonyát vásároltatott és legközelebb Hamburgból Dél-Afrikába szállítja az egész mennyiséget.

Franciaországban a két éves szolgálati idő kérdése van napirenden. Párisból jelentik, hogy a hadügyminiszter a szenátus hadügyi bizottságában kijelentette, hogy a kétéves szolgálati idő életbeléptetése a hadsereg tényleges létszámát csökkenteni fogja és azért minden kedvezményt meg kell szüntetni. Erre Waldeck-Rousseau miniszterelnök, a ki szintén jelen volt a bizottság ülésén, állítólag megjegyezte, hogy a képviselőház, a melynek mandátuma végéhez közeledik, ilyen fontos ügyben nem határozhat. Előbb a választópolgároknak kell nyilatkoznok erről a kérdéssel, különösen a kedvezmények megszüntetéséről. Azt hiszik ennél fogva, hogy a kétéves szolgálati idő kérdése ebben a törvényhozási időszakban már nem fog tárgyalás alá kerülni.

A francia képviselőház tegnapi ülésén Morinaud interpellált a marguerittei zendülés tárgyában. Ez az eset — mondotta egyebek között — azt bizonyítja, hogy Algirban a helyzet nyugtalanító. Nézete szerint a zendülés oka a mohamedánok fanatizmusában és nem abban keresendő, hogy a gyarmatosok rosszul bánnak velök, mert a gyarmatosok éppen ellenkezőleg, valósággal jóltevéi a bensülötteknek. Ha Európában háború törne ki, Algirban általános lázadásra kerülne a dolog, a miért is megfelelő intézkedésekkel kell tenni, első sorban pedig állandó kormányt kellene szervezni Algirban. Végül azt kívánja, hogy a kormány tiltsa ki az anglikánus hittérítőket, mert ezek készítik elő a lázadást.

A nacionalisták ezalatt serényen dolgoznak. A hazafiak ligája és több más nacionalista és antiszemita egyesület tegnap este gyűlést tartott, a melyen sok ezer ember volt jelen. Derouléde és Habert beszédeket küldtek

be, a melyeket a gyűléseken felolvastak. Azonkívül beszédet mondott Debauchere, a semmitűszék volt elnöke, a ki szenvedélyes hangon felszólította a gyűlést, hogy lásson a cselekvéshez és szabadítsa meg az országot a mostani kormánytól. A gyűlés berekesztése után néhány száz nacionalista a *Libre Parole* és a *Drapeau* szerkesztősége elé vonult, a hol Deroulédet éltették. Néhány embert letartóztattak.

Spanyolországban ismét kormányválság készül. Madridi jelentés szerint hire jár, hogy Sagasta miniszterelnök és Moret belügyminiszter között a választáson történ incidensek miatt nézeteltérés támadt, a mely miniszterválságot vonhat maga után. A belügyminiszter lépéseket tett Canalejasnál, hogy őt a kamara elnökségének elvállalására bírja.

A törökországi posta-konfliktusnak — mint a Frankfurter Z itung közli, — meg lett az eredménye, hogy a porta megengedte Ausztriának és Magyarországnak, hogy Szmirnában és Angolországnak, hogy Szalonikiben postahivatalokat tartsanak fenn. Eddigél is meg voltak már ezek a postahivatalok, de a porta nem ismerte el azokat és azért igen sok nehézséggel felelhetek meg feladatuknak.

Konstantinápolyból táviratozzák a Kölnische Zeitungnak: A porta nagyon el van keseredve Németország ellen, mert a német kormány mérgeztette el a posta-konfliktust. A konstantinápolyi kormány környezetében azt tartják, hogy felesleges volt a szultánt magát annyira megalázni, mert hisz Németország mindjárt kezdetben láthatta, hogy a porta hajlandó minden telhető engedékenységre.

Török körökben sokat foglalkoznak Goluchovski expozéjával. A miniszternek az a kijelentése, hogy Ausztria-Magyarország nem törekszik területi előnyökre mások rovására és hogy nem türhet a jelenlegi politikai rend ellen irányuló vállalkozásokat, nagy meglepedést keltett a portán. Az expozéának a macedon bizottságra és Bulgáriára vonatkozó passzusában annak bizonyosságát láják, hogy Ausztria-Magyarország őszintén akar minden lehetőt elkövetni a Balkán-félsziget békéjének fentartására. Ellenben a miniszternek azt az óhaját, hogy a bolgár kormány mostani korrekt magatartásá-

nyalásu játéka, szívhez szóló hangja hamar kivívták számára az általános tetszést. Kedveltje lett a társadalomnak színpadon kívül; szívesen látott tagja a családi köröknek. Nemsokára ő is a választás elé került: szívére hallgasson-e vagy a dicsőség csábjaira? *Parec* István, Aradváros későbbi gazdasági tanácsnoka, közéletünknek ez az oly korán elhalt férfia, akkor fiatal újságíró állította a kedves ifju hölgyet a választás elé és a szív lett a győztes. És Radecky Saroltából *Parec* Istvánné lett s az ünnepelt művésznő mint gondos családanya tekint vissza, ha ugyan néha visszatekint, azokra a szép estékre, a mikor az ő művészete hozta elragadtatásba az aradi közönséget.

Az opera adta vissza Aradnak *Lang* Bertát is. Mikor ez a fejedelmi szép alak megjelent esténként a Follinusz János direkcója alatt a régi színház rivaltái előtt és megszólaltatta éreben gazdag, csengő hangját, az volt csak a tiszta élvezet! Különben is ezek az évek voltak az aradi opera legragyogóbb esztendei. *Káldi* Gyula volt a színház karnagya, *Kunert* Ede — hogy ne feledjük el, miszerint a színházi dirigens pálcáját az állami tanítóképző intézet tanárságával felcserélt *Kertay* Ede is Aradon lakik s mint a katholikus templom regens-chorija ma is vonatkozásban maradt a zenei élettel — a kartinatója. *Marcel* Gézané, *Kontó* Fáni, *Ge-recsné*, *Körösné*, *Nyilvai* Irma stb. voltak akkor *Lang* Bertán kívül ékekesnők, vendégszerpeltek itt *Roger*, a párisi nagyopera tagja,

Pauli Rikárd, *Dalnoki* Róza stb. Egymást érte a sok opera-előadás és a közönség olyan muzikális volt, mint azóta se. Finom zenei érzék fejlődött ki a színházlátogatóknál, a kik *Tell* Vilmost, *Bánk-bánt*, *Traviatát*, *Trobador*t, *Luciát*, *Faustot*, *Hunyady* Lászlót, *Stradellát*, *Álarcosbált*, *Normát*, *Fekete* dominót, *Szevillai* borbélyt, *Zsidónót* stb. stb. igazi gyönyörűséggel hallgatták és *Lang* Bertát estéről-estére elhalmozták a tetszés jeleivel. Az ünnepelt primadonna aztán neje lett *Szabó* Jánosnak és visszavonult a színpadtól. Most mint a polgári leányiskola énektanára igyekszik az ő pompás iskoláját a fiatal lány-nemzedéknél érvényre juttatni. Örök éke széphangu leánya *Prielle* Kornélia lépett.

A hetvenes évek elején a közönség nagyarányu felbuzdulása létrehozta az új színházat. Pompás csarnok, karsu oszlopokon nyugvó négyes páholysor, hatalmas nagy színpad, fényes díszletek váltották föl a régi ház szegénységét. De nem tudták feledtetni a régi színvonalat, mely kitört az alacsony, szűk nézőtérből. Az 1874-iki idény még gazdag volt művészi élvezetekben, 1875. már hanyatlást mutatott, 1876. bukásba vitte a magánvállalkozási rendszert.

Ebből a három szezonból csak egy aradi emberünk van, a ki lelépett a színpadról és a mienk maradt. A legtöbb aradi, a ki napi szivar-szükségletének beszerzése végett az *Atzél* Péter-utczái különleges dohánytözsédet felkeresi, nem tudja, hogy az a nyájas ur, aki őt kiszolgálja, művész volt. *Szalay* Manó mint aradi fiu ide-

való műpártoló és műbarát-urak, köztük a város körül magának oly sok érdemű szerzett *Schusztér* Illés doktor bátorítására, buzdítására és támogatásával képezte ki magát az énekes pályára. Nagyon kellemes csengésű lyrai tenorhangja volt és azt könnyedén kezelte; szép jövőt jósolt neki mindenki, a ki hallotta. Az „új” színházban lépett fel tanulmányai befejezése után, de csak rövid ideig élt a művészetnek; családja megszerezte a különlegességi üzletet és *Szalay* búcsút mondott a színpadnak. Később még egyszer a lámpák elé lépett a *Büvös vadász* *Max*-át énekelve jótékony czélra; közel két évtizede már, hogy tartózkodik a nyilvános szerepléstől.

Ezekből az időkől maradt Aradon és lett idevaló polgárrá *Höszly* Jakab, az ismert jeles zenetanár. Pályája első felét az orkeszterben töltötte, mint színházi karmester. Aradra Temesvárról jött egy német operatársulattal, aztán itt maradt a színház karmesterének. Több éven át tanította be és dirigálta az operai előadásainkat finom ízlésével, gazdag zenei érzékével. Ezt felismerte a közönség, elhódította őt a színház-tól s azóta egy nemzedék tanult zenét ő tőle alaposan.

Tulajdonképeni új aera csak akkor kezdődött megint az aradi színészetben, mikor a színüggyámoló egyesület szervezkedett. A színüggyámoló-egyesület által kötött szerződések egyike egy sugár-termetű, ritka mély zöngéjű alt-banggal bíró leányt hozott Aradra, a ki aztán itt maradt aradi asszonynak, hogy

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amig előfizetése tart.

val karöltve járjon a macedoniai közigazgatási viszonyok javulása, bizonyos tartózkodással fogadják. Azt kérdezik, hogy ez a nyilatkozat talán a hatalmasságok ilyen irányu akciójának előjele-e. A miniszternek abban a kijelentésében, hogy Ausztria-Magyarország és oroszország között egyetértés uralkodik, de ez az egyetértés nem lehet panacea minden meglepetés ellen, a portának a rend fenntartására irányuló minden törekvésének megerősítését látják.

A prevezai török hatóságok benyomultak egy olasz állampolgár lakására, letartóztatták egy olasz hajóstársaság postatisztjét s lefoglalták a nála talált összes leveleket. *Gallina* gróf olasz ügyvivő felszólította a portát hogy rögtön adjon elégtételt, mert különben az olasz kormány hadihajót küld Prevenzába s maga vesz magának elégtételt.

A macedón-mozgalom ellen a porta erélyesen kezd fellépni. Konstantinápolyból jelentik, hogy harminc embert, a kik részt vettek a macedón-mozgalomban, letartóztattak. Négy embert halálra ítétek. Az új szaloniki váli, a ki a napokban foglalta el hivatalát, a legszigorubb utasítást kapta.

TÁVIRATOK.

Az amerikai börzéről.

New-York, május 25. Az üzlet eleinte enyhe volt, később kedvező bankkimutatásra való kilátás és az a körülmény, hogy aranyelszállítás nem várható, bizonyos szilárdságot okozott. Mikor később hire ment, hogy tárgyalások folynak a végre, hogy a Trunc-vonalnak utat biztosítsanak a délnyugati vasutak felé, ezt tartották az egyes helyi értékekben mutatkozó nagy szilárdság okának. Zárlat szilárd volt. Részvényforgalom 718,000 db.

A kínai kártérítés.

London, május 25. A Reuter-ügynökségnek jelentik Pekingből 25-iki kelettel: A diplomáciai testület mai ülésén főleg a fölveendő kölcsön törlesztésére teendő intézkedésekről és hasonló kérdésekről ta-

nácskozott. Megbízható hírek szerint Kina hajlandó a birodalmat megnyitni az idegenek kereskedelmi és telepítvényei számára és más kereskedelmi kedvezményeket is hajlandó nyújtani, többek között szabadabb akarja tenni a hajózást a belöldi vizeken mintegy kompenzációul azért a támogatásért, a melyben a hatalmasságok a hadi kártérítés fizetésének megkönnyítése körül részesítették.

Bur foglyok.

Durban, május 25. A *Havarden Castle* gőzös ma 3000 fogoly burt vitt Bermuda szigetére.

Egyről-másról.

(Az opera tavaszi ünnepe. — A gödöllői szobor. — Erzsébet jó szíve. — A királyné és a szomszédasszony. — Hol tölti a nyarat? — Sport-napok.)

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Budapest, május 25.

A szezon haldoklik. Mire ezek a sorok a napvilágot látnak, talán meg is hal egészen.

A szezon clou-ja az operaház tavaszi ünnepe volt, a hol tout Budapest igazán tobzódt színekben és illatban. Ragyogó májusi sugar ömlött szét a város felett, míg az opera hatalmas teremé átalakított nézőterén a milliök ragyogó fényében virág és pálmadisz illatos keretében kibontakozott a természet tavaszánál is szebb tavasz, a szépség tavasza. Az opera egybeolvadó nézőterét és színpadát valóságos virágfüzérként övezte az árubódévá átváltoztatott páholysor. Budapest legszebb asszonyai, lányai árultak a szokásos zsarolás is járta. De a szegény tüdőbetegek sorsa mindenkit adakozóvá tett. És különben is, a kedves fosztogatásban sok volt most a szeretetreméltó kedvesség és lelemény. *Blaha* Lujza például, ami semper-florens-ünk csókot árult. Rendkívül nagy tolongás támadt *Andrássy* Sándorné bódéja körül, ahol szecessziós plakát hirdette, hogy ott honol az igazmondó papagály. Ennek a jóságát a grófné tolmácsolta sok szellemmel. *Szapáry* Gézané fotografiákat árult, egyik kis *Andrássy*

sokáig nem létesült kapocs a színpad és a társadalom között. Jöttek, mentek színészek, kire emlékezünk, kit elfeledtünk, de közülük nem települt le Aradon egy se. Csak a legutolsó esztendő vonzott megint a színpad világából két jeles alakot a házi tüzhely mellé. A kis Lancolet, a Babának aranyos noviciusa: *Harmath* Józsa *Heppes* Aladár oldalán, a sokoldalú széphangu *Rédei* Szidi pedig dr. *Mandl* Vilmos oldalán jóformán most élnek csak mézes heteiket s a hely, melyet elhagytak, olyan kiáltóan üres még nyomukban, hogy a memoár-íróknak szinte fölösleges arra a jelentőségre utalni, melylyel az ő működésük az aradi közönségben bírt. Hogy azt a helyet, a melyet a művészetben betöltöttek, új hivatásuk körében is befoglalják, hogy az aradi társadalom az ő művészetüket a nemes célokat előmozdítani hivatott műkedvelés terén nem fogja teljesen nélkülözni, teljes biztossággal hisszük és reméljük.

Nem fejezhetnénk be ezt a kis visszajelentést a nélkül, hogy az aradi színháznak egykori muzsikuskai közül a közöttünk letelepült és ma is itt élő háromról ne emlékezzünk. *Krispin* Józsefet, *Budits* Ádámot és *Ubl* Ferencet mindenki ismeri. Eletük egy jó részét ott töltötték a zenekar lámpái mellett s bár „cibilekké” lettek, ma is oda huzza őket a szívük a színházhoz, a melynek olyan lelkes, derék kiegészítői voltak egykor, *Krispin* már a negyvenes, a másik kettő pedig a későbbi évtizedekben.

fiu pedig beállt rikkancs-nak estilapot árulgatva, késő estig hullámozott az elegáns ragyogó sokaság az operában végig élvezve az opera tagjainak művészi hangversenyét is.

Ugyan csak a szezon záróköve gyanánt említhetjük a gödöllői nagyszabású Erzsébet-ünnepeket is. A királyi udvar, több főherceg, a magyar kormány, diplomaták s vagy tizezer vendég jelenlétében hullott le a lepel a dícsőült *Erzsébet* királyné nemes ércalakjáról, amelyet Róna mintázott. A budapesti hölgyek küldöttsége, *Tisza* Kálmánné vezetése alatt szinte impozáns volt. Rózsákból és székfűkből kötött koszorút vittek, melynek szalagján a költőnek kissé módosított sora állt: Fény nevére — áldás emlékére. Most már ott áll a szober, melyhez bizonyára elfognak zárandokolni Magyarország leányai, hogy a nőiesség legtisztább megtestülésének hódoljanak, Magyarország fiai, hogy a hála érzésétől megjárassák a szívüket.

Régi szálló ígék adomák újra föllelevenültek a szobor leleplezése napján, mind a királyné jóságát, nemességét dicséri. Egyik gödöllői tartózkodása vége felé történt. Már megvolt határozva az elutazás napja is, amikor *Nopcsa* Ferenc báró, a királyné hűséges főudvarmestere megbetegedett. Az utazás napja mindinkább közelgett, s mindenki bizott abban, hogy *Nopcsa* báró a kitűzött napig fölgyógyul. De az elutazást közvetlen megelőző napon az udvari orvos azt jelentette, hogy semmi esetre sem kelhet utra, királynénk amint a jelentést vette, nyomban a királyhoz sietett s az elutazás elhalasztását kérte.

— Csak nem hagyhatom azt a szegény jó öreget egyedül ebben az üres kastélyban!

A királyt rendkívül meghatotta hitvesének főudva mesteréhez való e gyöngéd ragaszkodása s másnap egyedül utazott Bécsbe, a királyné pedig bevárta *Nopcsa* felgyógyulását.

Egykori szomszédját, gróf *Károlyi* Istvánét nagyon szerette a királyné. Mikor férje meghalt s a királyné erről a gyászsetről értesült, másnap azonnal kocsiá ült s meglátogatta a *szomszédasszonyt*, hogy özvegységében ő vigasztalja legelőbb. Így élnek ezek, száz más hasonló apró történettel Gödöllő vidékén, s mint igaz mondák szállnak át nemzedékről nemzedékre, hogy megörökítsék emlékét dícsőült királynénknak.

Mos már, hogy kapunk előtt van a nyár, elkezdődik — Budapestén a kölcsönös üldözés — *Hol tölti a nyarat?* valóságos kintás ez, a melyet az emberek egymással elkövetnek van hozzá módod, vagy nincs, van-e rá szükséged vagy nincs, beteg vagy-e avagy egészséges mint a makk, június elejétől kezdve minden ösmerősöd, akivel találkozol, azzal gyötör; *Hol tölti a nyarat?* kölcsönt kell venni, ezüstöt, ékszer szóval amit csak lehet, zálogba tenni, de nyaralni menni muszáj, mert így kívánja ezt a chic. Itthon senki sem akar maradni, még ha valami rongyos pocsolyás svábfaluha megy is, de menni kell. Hiszen teljesen lehetetlen lenne a társaságban ha Budapestén az Üllői-uton merne nyaralni, éppen a Terézia városban.

Fürdőre, nyaraló telepre készülnek az emberek, még pedig mentől messzebbre, azt vetik okul, hogy nálunk igen drága a fürdőzés, nyaralás s hogy Stiriában, Karinthiába fele áron is üdülhet, aki jó levegőre vágyik. Hát hiszen van is ebben valami igazság. Méregdrága sok magyar fürdőhely, szórakozást se nyújt eleget, hozzá meg az egymást lenéző publikum se kellemetes. Mert hiszen a ma-

mint társadalmunk rokonszenves tagja egy közszeretben álló férfiu boldogságának legyen a megalapítója. *Szwarc* Emma, *Kabdebo* János doktornak szeretetreméltó szép felesége, volt ez a jeles énekesnő, a ki több éven át bírta az aradi közönség szeretetét. Ambiciózus, lelkes művésznő volt, a ki úgy az operában, mint az operettben derekasan megállta a helyét. Olyan hangot, mint az övé volt, azóta se hallottunk. Mikcsoda ensemblek voltak azok, a melyben ő érvényesült, szinte nem is lehet leírni, főképp ha a mostaniakkal vetjük egybe!

Aztán derűre boru: a társadalmi színigazgatás időszakának napját is felhő borította el. Megbuktunk és *Mansberger* Jakab kapta a színház vezetését előbb csak mint „művezető igazgató.” Ő hozta Aradra *Vavra* Emiliát, egy egészen fiatal drámai szendét, a ki a színképezde (akkor még csak egy volt! az állami) kitüntetésével, első jutalmával lépett ki a színpad küzdelmei közé. Kedves megjelenésű, szerény, rokonszenves modoru, fölöttébb intelligens, nagyműveltségű leány volt, a ki hamar férközött a közönség szívéhez itt is, Nagyváradon is, levén akkor dualisztikus viszonyok a körös-parti várossal. Finom alkitásai nagyon tetszetek a közönségnek, mely eleget bosszankodott a szerencsés *Wadowsky* Gusztávon, a kinek sikerült őt a színpadtól elhódítani, örök időrelekvén egyetlen szerepe, minek címe: a páratlan jó feleség.

Azóta, hogy ez a szép frigy újból egy kedves, művelt színésznőt tett aradi asszonynya,

gyar fürdőkben első dolog mindenkinek töviről-hegyire kitudakolni a magánviszonyait, aztán meg azt, ki volt apja, nagyapja, dédapja stb. De azért akad bizony magyar nyaralóhely is, amelyik nem tulságosan drága s ha tekintetbe vesszük, hogy külföldre meg az ut kerül sokba, ott vagyunk, ahol a hajdani mádi polgártárs.

A nyaralás témáján kívül még beszélnek a belgrádi botrányról, amit kényes kérdéseinek fogva pikáns szószban lehet tárgyalni, meg a lóversenyéről. Az idej meeting hőse Szemere Miklós volt, akinek lovai temérdek diadalt arattak és sok pénzt nyertek gazdájuknak. Most már elhagyott a mezőny. Eltépelt ticketek borítják a gyepet s busan, gyalog ballagott be az utolsó versenyek után a vesztesek hada. De a versenyeken a vesztesek hada olyan, mint a Bourbon királyi család volt. Sem nem felejt, sem nem tanul. Vásárnap már Bécsben fognak tippelni és veszteni.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: A kis szökevény, operette. Este: Dómi, az amerikai majom, bohózat. Dunay Arpád vendégfelléptével.

Hétfő: Délután: Rip-Rip, operette. Este: Párisi élet, operette.

Kedd: Szünet.
Szerda: Beccület, színmű. Mariházy Miklós vendégfelléptével.

Csütörtök: A dolovai nábob leánya, színmű. Mariházy Miklós vendégfelléptével.

Péntek: Gringoire, operette; Pajkos diákok, operette. Nyáray Antal vendégfelléptével.

Szombat: Vigécek, bohózat. Nyáray Antal vendégfelléptével.

* **A színház nyári szünete.** Leszkay igazgató, mint értesülünk, mégis csak ad nyári színdíót a tagoknak. Valószínű, hogy július elsejétől, augusztus 15-ikéig lesz vakáció, mely idő alatt a művészek részint vendégszerepelni, részint pihenni mennek a szélrózsa minden irányába.

* **A fenegyerek** bosszankodtatták ma este a nyári színház kis közönségét, no meg az előadó színészeket is, kik ezt a sületlenséget betanulni és előadni voltak kénytelenek. A művezető lehetne annyi figyelemmel a közönség iránt, hogy kissé több súlyt helyezze a darabok megválasztására.

* **Kövér Miklós Aradon.** A tél folyamán hirt adtuk arról, hogy Kövér Miklós, a földbirtokosból lett színész, az aradi színházban föllép mint vendég. A közönség érdeklődése akkor oly nagy volt, hogy a pénztárt az előjegyzésekkel valósággal ostromolták. Közbejött akadályok miatt azonban a földbirtokosból lett színész, nemzeti kaszinói tag, istállótulajdonos és habitue akkor nem tarthatta meg érdekes színpadi kísérletét. Kövér Miklós szerdán érkezik Aradra s még aznap este föllép Judermann Beccület-ének Trast grófjában, csütörtökön pedig a Dolovai nábob leánya színműben játsza Tarján főhadnagy sneidig szerepét. A nagyuri vendég, Mariházy Miklós színpadi név alatt játszik. Kövér-Mariházy Miklós felléptei iránt ugy a városban, mint a vidéken nagy az érdeklődés.

* **Dunay Arpád** a híres majomutánzó, Klisnik jeles tanítványa vasárnap este Dómi az amerikai majom címszerepében mutatja be az ő sajátos művészetét Dunay évekkal ezelőtt már volt Aradon s a téli színházban játszott négy estén át, mindig telt házak előtt. Az ő különleges majom-produkciója érdekes és szórakoztató. A Dómi előadására már ma sokan váltottak jegyet. A címszereplőn kívül Menszáros Margit Komlósy Ilonka, Tolnayné, Fenyéry, László, Palágyi, Polgár, Szöke, Szaday játszanak nagyobb szerepeket. Az előadás érdekességét emeli, hogy Polgár Sándor kitűnő kuplékat fog énekelni. Hegyi Kornél és Siegmund balletmester pedig egy hatásos táncbetétet adnak elő.

* **Nyáray Antal**, a nagyváradai színház kedvence, ki pár év előtt Aradon is közszeretben álló színész volt s a közönség valósággal becézgette, két előadásban vendégként játszik a nyári színházban. Pénteken Gringoire címszerepében, melylyel a váradiakat egy csapásra meghódította és Pajkos diákok operett Fleckjében mutatkozik be, míg szombaton egyik régi kiváló kabinet-alkatásával, a Vigécek Abeleszével eleveníti föl egykori aradi sikereit.

* **Délutáni előadások.** Vasárnap délután a műsor legkedveltebb operettjét a kis szökevényt, lesz alkalma látni a közönségnek. Hétfő délután pedig Planquet örökszép zenéjű operettjét, Ripp Van Winklét tüzte ki a vezetőség. A nyári színházban még egyik darab sem ment délutáni előadásban, így valószínűleg mindkettőt telt ház nézi végig. A szereposztás mindkét darabnál a régi.

* **A kassai színház bérlete.** Kassa város törvényhatósági bizottsága az ottani színházat újabb három évre pályázat mellőzésével az eddigi igazgatónak, Szendrey Mihálynak adta ki.

* **Palmay Ilka Nagyváradon.** Kinsky grófné. Palmay Ilka asszony értesítette Somogyi Károly színiigazgatót, hogy e hó 30-án Nagyváradon föllép s esetleg, amint írja, június elsején is. Először a „Nebántsvirág“-ban, másodsor „Szép Heléna“-ban. S ez lesz egyuttal bucsuja is a nagyváradai közönségtől.

* **A vidéki színész-világ irásában és képből** című munka aradi része a pünkösdi ünnepek után jelenik meg, nagy és érdekes tartalommal, fényes kiállításban, számos illusztrációval. A mű gazdag anyagából lapunk mai tárcarovatában közlünk egy érdekes cikket Edvi-Ilés László tollából „Aradi színészek a házi tűzhelynél“ címmel.

* **Színházi affér Fiumében.** Fiumében, a városi színházban Novelli vendégszereplése nagy izgalmat okozott a horvátok körében. A horvátok ugyanis a kiváló művész iránti elismerésüknek szép koszorúval akartak kifejezést adni. A koszorúra Fiume város színeiből összeállított szalagot csináltattak s nyílt színen adták át a művésznek. Mily nagy volt azonban meglepetésük, mikor a koszorú átadásakor látták, hogy a szalag hiányzik a koszorúról. Emiatt most nyílt levelekben fenyegetőznek a horvátok, hogy e sérelmet az ott szereplő Krecsányi szintársulatán fogják megbosszulni s mindent megkísérlelnék, hogy a publikumot visszatartsák a magyar előadásoktól, ami azonban eddig nem sikerült nekik.

* **Megyeri és Leszkay Megyeri Dezső,** a kolozsvári Nemzeti Színház új igazgatója, ki az államtól 60.000 korona évi segélyben részesül, Palmay Ilka, majd Peuray Irén és Beck Vilmos vendégszereplése alkalmából a helyárral önkényüleg ötven százalékkal felemelte. A multkoriban Leszkay aradi színiigazgatót 25 korona pénzbírsággal büntette meg e miatt a színiügyi-bizottság, pedig ő csak husz százalékkal emelte fel a helyárrakat és még így se emelkedett felül a téli színház helyárain. Meg vagyunk győződve róla, hogy a kolozsvári színház felügyelő-bizottsága teljes szigorral fogja Megyeri Dezső eljárását kérdőre vonni és egy hatalmas leckével egyszer s mindenkorra kiüzi a színház falai közül az oda betolakodott „gseft szellemet“.

* **Az Oratorium-egylet** folyó hó 28-án kedden, este 8 órakor próbát tart a templom-utcai polgári fiúiskola nagytermében. Az elnökség kéri a működő tagokat, hogy a keddi próbán pontosan megjelenni sziveskedjenek.

* **Határon innen, határon túl.** Ezen cím alatt adja ki Németh Péter aradi hírlapíró legújabb kötetét, a melyben novellákat, tanulmányokat utirajzokat és karczolatokat talál az olvasó. Németh Péter első munkája „Magyar világ Berlinben“ címmel jelent meg és a fővárosi sajtó osztatlan tetszéssel fogadta. Már az előfizetési felhívásban is érdekes dolgokat ígér a szerző. Messze az Északi tenger viharos partjait, majd az Alpesekek örökszép vidékeit kalandozza be. A tarka színű változatos utleírások vidám karczolatokkal vannak fűszerezve, közben-közben pedig egy-egy érdekes novellával

vagy elbeszéléssel szórakozik az olvasó. A keleti tengertől az Adriáig elkalandozunk s a tenger mormoló habjairól, tajtékzó hullámairól olvasunk szép történeteket. A mű gyönyörű színes címlapját Nikelszky Géza festőművész készítette szecessziós angol Walter Crane stílusban. A vaskos kötet ára két forint, megrendelhető Németh Péter hírlapírónál, az Aradi nyomda részvénytársaság címén. A könyv már pár nap mulva megjelenik.

A tanítók ülése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 25.

Az Aradvidéki Tanítóegylet igazgató-választmánya ma tartotta ülését. Az ülés tárgysorozatának gazdag tartalma mutatja az egyesületi élet sokoldalúságát és nagy munkásságát. Az egyes fiókbizottságok jegyzőkönyveiből kitűnt, hogy a vidéki tanítóság is nagy érdeklődéssel és lelkesedéssel vesz részt az egyesületi tevékenységben. A gyakorlati tanítások, értekezések, felolvasások, melyeken olykor, elég helyesen nemcsak a tanítóság, hanem a közönség is részt vesz: tartják ébren az egyes tanügyi kérdéseket s keltenek érdeklődést és figyelmet minél szélesebb körben.

A mai ülésen jelenvoltak: Kovács Vince egyesületi elnök, Cziráky Márton titkár, Bokor Alajos, Söfalvi György, Kömives József, Gregus István, Párcán János, Záray Odön, Eckstein Mór, Grünbaum Miksa és Czobor Ottó.

Az elnök megnyitván az ülést, jelenti, hogy az egyesület minden alkalommal kivette a maga részét. Képviselte az egyesületet az ovónok kongresszusán s üdvözölte őket városunkban, mit ők most egy igen meleg hangu levélben köszöntek meg. Jelenti továbbá, hogy a Vörösmarty-szoborra az összegyűlt 314 kor. 65 fill. összeget a B. H.-nak felküldötte, melyet az nyilvánosan nyugtázott is.

Czobor Ottó jegyző felolvasta a kiskorúak erkölcsi védelme tárgyában kiküldött bizottság jelentését. Ennek határozati javaslatát örömmel vette tudomásul a választmány és annak végrehajtásával megbizta az elnökséget.

Az országos iparegyesület és a magyar kereskedelmi részvénytársaság felkérte Varjassy Árpád kir. tanácsos tanfelügyelőt, hogy Beő Sárkányban háziiparilag készülő sásfonatu könyv-társolyokat a tanító-egyesületnek pártolás céljából ajánlja. Tekintettel arra, hogy e könyvtársolyok csinosak, továbbá rendkívül olcsók (drb. 16 fillér), alkalmazásuk czélszerű, elhatározta a választmány, hogy a legközelebbi közgyűlésen ismerteti s mint rendkívül olcsó magyar iparterméket az egyesület tagjának figyelmébe ajánlja.

Ugyancsak örömmel vette tudomásul az igazgató-választmány az aradi fiókbizottság jelentését és javaslatát a népiskolai rajztanítás ügyében. Elmaradt iparunk és háziiparunk, népünk izlésének emelése szempontjából szükségesek ezek. Ez ügyben a tanító-egylet emlékiratot küld a vallás- és közoktatásügyi miniszternek, hogy a most munkában levő tantervhez adott utasításokban e javaslatokat is vegyék figyelembe. A felirat szerkesztésére kiküldötték Bokor Agostont, Söfalvi Györgyöt, Wagner I. Agostont, Cziráky Mártont és Czobor Ottót.

Az eleki fiókbizottság tagul kéri felvétetni Dostál Stefániát, az aradi pedig Lefkóvics Mórt és Pataky Sándort. A világsi fiókkör munkásságáról Söfalvi György referál a választmány-nak. A kör: ülés egyes rendezését s a gazdasági felolvasásán mintegy 50 gazda vett részt, kéri az egyletet, hogy a felolvasást kinyomassa s a kigazdák között kioszsza. Az értekezést Uherecky Ottó írta, címe: Mily módon pótolhatjuk legjobban a kimaradt oltványokat.

Ismertette a választmány nyal a fiókbizottság javaslatát az egyesületi élet élénkítése tárgyában. Ugyancsak az egyesületi figyelmébe ajánlja azon körülményt, hogy Szilágymegye alispánja akként intézkedett, hogy a tanítókat, a gyűlési meghívást előmutatva, a napi és fuvardij, a községi pénztárból haladéktalanul kiadandó. Kéri az egyletet hasonló rendelet ki-
szközlésére.

Ezután a választmány elhatározta, hogy a közgyűlést Eleken tartja szeptember havában s erre meghívja az Országos bizottság elnökségét is. Az előkészítő intézkedésekkel a választmány Kovács Vince elnököt bízta meg.

Bilinski lovag Aradon.

(Az elutazás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 25.

Az osztrák-magyar bank főkörmányzója: *Bilinski Leo* lovag ma reggel elutazott Aradról. Az előkelő vendég rövid itt tartózkodása alatt mindazokat, akik társaságában időztek és vele érintkeztek, valóságosan elragadta barátságos, előzékeny modorával. Az ősz bankkörmányzónak jóságos arcáról különben leolvashatók azon tulajdonságok, melyek magyarországi körútjában őt minden városban, ahol csak megfordult, annyira népszerűvé tették.

Elutazása alkalmával ő maga is kifejezést adott afelett való örömeinek, hogy megismerhette városunkat, melyet egyébként is régóta vágyott látni, ismervén ennek magas fejlettségű kereskedelmét, iparát.

Általában kellemes benyomást tett a kormányzóra az a szívélyes fogadtatás, melyben Aradon részesült. És ebben nagy érdeme van elsősorban Aradváros két vezető férfiának: *Urbán Iván* főispán és *Salacz Gyula* kir. tanácsos, polgármesternek, kik elejétől fogva élén állottak annak a mozgalomnak, mely a kormányzó fogadtatására megindult.

Bilinski lovag elutazásáról tudósítónk az alábbiakban számol be:

Az Aradról reggel 8 óra 40 perckor induló gyorsvonathoz hozzácsatolták azt a fényes zöld szalonkocsit, melyen *Bilinski Leo* lovag kormányzó magyarországi körútjában utazott. Nyolc óra után már gyülekeztek a pályaudvaron a kormányzó elutazására megjelentek, kiknek soraiban ott voltak *Urbán Iván* főispán, *Salacz Gyula* kir. tanácsos, polgármester, *Hász Sándor* kir. tanácsos, *Neuman Dániel*, *Bing Vilmos*, *Böhm Adolf*, *Bing Ede*, *Kristyóry János*, *Knepfel Lajos*, *Maresch Gyula*, *Ottenberg Tivadar*, *Onku Miklós*, *Tagányi István*, *Wadowszky Gusztáv*, *Weisz Sándor*, stb.

A kormányzót a pályaudvarra való megérkezésekor élénk éljenzéssel fogadták az egybegyűltek. Bilinski kezét fogott az összes jelenléttekkel s a vonat indulásáig kedélyes beszélgetéssel töltötték az időt.

Mikor az első csengetés megtörtént, *Urbán Iván* főispán bucsu beszédet intézett a kormányzóhoz. Szép szavakkal köszönte meg azt a megtiszteltetést, melyben a kormányzó látogatásával Aradot részesítette. Óhajtja, hogy azon rövid idő is, melyet ő kegyelmessége e városban töltött, kellemes emlékeket örökítsen meg lelkében. Ismételtén megköszöni a kormányzó figyelmét, melylyel Aradot látogatása által kitüntette.

A főispán lelkes szavai, kísérvé a megjelentek éljenzésétől, láthatólag kellemesen érintették a kormányzót.

Bing Vilmos, az aradi Lloyd-társulat elnöke mondott még rövid szavakban bucsu-beszédet Bilinski lovaghoz. Örömeinek adott kifejezést a felett, hogy a kormányzó hivatalos körútjában Aradot is szerencsésítette látogatásával, s hogy az aradiaknak szerencsésük volt őt a város falai között üdvözölhetni. Örömmel fogja eltölteni e város közönségét, ha a kormányzó kellemes emlékeket visz magával itt tartózkodásáról. Ismételtén figyelmébe és jóindulatába ajánlja érdekeinket s a köszönet hangján mond istenhözadót a távozó kormányzónak.

Bilinski lovag válaszában megköszönte azt

a szívélyes fogadtatást, melyben az aradiak őt részesítették. Ő maga szívélyesen fog mindig visszaemlékezni e városra, melyből a legjobb benyomásokkal távozik.

Hangos éljenzések között vett bucsut ezután a kormányzó a megjelentek mindegyikétől.

Még *Farkas Ernő* állomásfőnöknek mondott köszönetet a kormányzó az ő ide- és elutazása körül tett fáradságaiért s azután *Pranger József* vezértitkár kíséretében felszállott kocsijába s a pályaudvaron megjelentek éljenzései között a kormányzót vivő vonat a pályaudvarról elrobogott.

A tegnapi társasvacsoráról közölt tudósításunk kiegészítésül fel kell még említenünk azt az általános, nagy hatást keltett felköszöntőt, melylyel *Neuman Adolf* az O. M. B. aradi fiókjának tisztviselőit éltette.

— *Pranger* vezértitkár ur — mondta a szónok — előnyösen és elismeréssel emlékezett meg az O. M. B. tisztviselőiről. Ne csodálkozzanak tehát azon, ha én, mint az ipar-ügyek műszaki részével foglalkozó egyén, készséges örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy a vezértitkár példáját követve, elismeréssel adózok és éltessem a bank aradi tisztviselőit. Az ilyen vezérkarnak csak derék tisztviselői lehetnek. Éltetem az osztrák-magyar bank fiókjának aradi tisztviselőit!

A beszédet lelkes éljenzés követte.

MULATSÁGOK.

Az Aradi Dalegylet népnépe.

— A hétfői népnépe. —

Arad, május 25.

Arad legrégebb dalos köre, az *Aradi Dalegylet* hosszú időn át tartott lethargia után megújodva és újraszervezve ismét a közönség elé lép.

Részint belső bajok részint a közönség részvétlensége volt oka az eddigi eredménytelen működésnek. Legfőbb ideje volt tehát annak, hogy vegre olyan dal-egyesületet szervezzenek, amely méltón képes szolgálni a célt, melyet maga elé tűzött. Az Aradi Dalegylet most *Nikolits Döme* és *Joó Béla* vezetése alatt újjászerveződött s megerősödvé készül a Kassai tartandó országos dalos-versenyre. A kassai-ut költségeinek fedezésére az egyesület pünkösdi hétfőjén a városligetben népnépelet, este pedig hangversenyt rendez, nol az énekesek bemutatják készütségüket, melylyel a kassai versenyen a pálmáért küzdeni fognak. A cél tehát, melynek érdekében ünnepeletüket rendezik mindenestre pártolendő.

A délutáni népnépe programja a következő:

Délután 2—8 óráig karika dobás, rud mászás, szerencse halászat, virsli evés a lebegő rudon, eróművészeti mutatványok két hírneves művész által, hipnotizálás. $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ óráig. Lepényevés s végül a két győztes mérkőzése, cipő verseny. $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ óráig. Nyulfogás két élő nyul fog szabadon bocsájtatni, az elfogó díjazva lesz. Nagy díjbirkozás Mrs. *Jenglingstoff* világhírű akrobata 100 aranyat ad annak, ki őt legyőzi. Jelentkezni lehet d. u. fél 4-től a díjbirkozás Juri elnökénél az Orey-utcai bejáratnál jobbra felállított emelvényen, a 100 arany 20462—91. számú hivatalos letétben van. $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ óráig. Léggömb eresztés, a léggömbök kormányozhatók. 5 óráig. A világ csodája *Ssatoch* Ószed arabiai szakálás hölgy külön helyiségének megnyitása. A rendezőségnek nagy áldozatába került ezen hölgy szives közreműködését kieszközölni. Ezen hölgy sokban különbözik az eddig látottaktól, mert nemcsak a nagy természet csodáit bámuljuk benne, hanem sokoldalúságát is, amennyiben kitűnő hangjánál fogva ének számokat ad elő a n. é. közönség szórakoztatására. Azonkívül fűtyöl és különféle hangszereken remekül játszik és azok hangját utánozza. Ugyanakkor fog bemutatkozni a *Biquet*-féle legújabb szerkezetű nesztelenül működő automobil kocsij. 6 óráig 100 Yar-

dos versenyfutás akadályokkal. A győztes tiszteletdíjban fog részesülni. 7 óráig. Számárverseny. A sötétség beálltával fényes tűzijáték.

Este a teremben nagy hangverseny és táncestély Belépti díj d. u. 40 fillér, gyermekek és katonáknak 20 fillér. Este személyjegy 2 kor., Csáladjegy 5 kor. A népnépelet kezdete d. u. 2 óráig, hangverseny és tánc este $8\frac{1}{2}$ óráig kezdődik. A délutáni sétahangversenyen *Rózsa Bandi* és *Nagy Károly* egyesített zenekara és a waggongyári zenekar játszik.

Az esti hangverseny műsora a következő: 1. Hánl: „Üdvözlét“, éneklő a *Dalegylet*. 2. Népdal-egyveleg, cimbalmon előadja: *Csótty Mariska* urhölgy. 3. „La Sziréne“ Terchák-tól, fuvalán előadja: *Bródy József* ur, zongorán kíséri *Bokor Alajos* ur. 4. Huber: „Bor, dal, lány“, éneklő a *Dalegylet*.

(=) Népnépe a csálai erdőben. Pünkösdi hétfőjén tartja az aradi magyar-nyelvterjesztő egyesület szokásos népnépeletét a csálai erdőben. A vigalom iránt nagy az érdeklődés. A tánc d. u. 2 óráig veszi kezdetét és tart esti 10 óráig. A népnépeleten lesz tombola, tűzijáték, confetti, serpentin, zsák futás, póznamászás és számárverseny. Minden egyes látogató nagy meglepetésben részesül. A népnépeleten mely már délelőtt kezdődik, szabad a bemenet. A tánchelyiségben személyjegy 80 fill. család-jegy 1 kor. 40 fill. Kivonulás reggel 6 óráig a *József-főherceg* ut. 1. sz. házból.

(=) Tűzoltó-majális. A világosi önkéntes tűzoltó-egylet f. hó 27-én a Zöld-kertben felszerelési alapja javára a világosi gyermekzenekar és egy cigány-zenekar közreműködése mellett zártkörű majálist rendez. Belépti-díj személyenként 60 fillér. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság június 9-én lesz megtartva.

A férj adóssága.

(Hollandiai szenzáció.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 25.

Általános szenzáció és érdeklődés tárgya most a szegény hollandi királynő esete, a ki csak most tudja meg, hogy délceg mecklenburgi férjének egy milliónyi adóssága van. S a szép királynő nem akarja megfizetni. Tán vissza is küldi a délceg mecklenburgit a mamájához. Hát nem mulatságos ez?

Egy millió adósság sok egy mecklenburgi katonatisztnak, de nem sok egy hollandus királynőnek. S ha a bájos *Vilma* még sem akar fizetni, annak aligha a szegénység még kevésbé a fukarság az oka. Akkor az minden jel szerint arra vall, hogy az a millió adósság a maga váratlan kipattanásával a szerelem útján boldoguló királyasszonykát egyszerűen kiábrándítja. Megtudja belőle, hogy az ő házassága nem a kölcsönös szerelem koronája, hanem, mint annyi más, polgári frigy kötésénél, egy kényszerhelyezthől való szabadulás kínákozó szerencsés módja volt.

Nagyon mulatságos, amikor ilyen polgári fordulat áll be a királyi családban, de a királyi családban is nagyon szomorú ám az ilyen. Akik szerelmet kívánnak a trónnak, mért oly kegyetlenek és jókedvűek, mikor csalódás ért a trónt? Már pedig a csalódás fájdalma és erkölcsi mélysége ott hasonlíthatatlanul nagyobb. Valamelyik *Mefiszto*-miniszter elébe állhatna a felséges asszonykának és mondhatná:

— Csalódott, asszonyom? Boldogtalan! Ugyan mire való volt akkor a szabad választás és a szerelem? Ezt az eredményt elérhette volna politikai házassággal is és akkor ha csalódik, elcsap egy kormányt s legfőleg a politikában csalódott, nem pedig illuzióban.

A hollandusok királynője olyan kedves, olyan gyermekesen naiv. Legalább ilyen a benyomás felőle. Be kár volna, ha nem fizetné ki férje adósságait s nem bocsátaná meg neki és nem hinne többé a szívének, a szavának!

Be kár volna ha igaz volna abban, amit most gondol:

— Királynő vagyok, szép vagyok, fiatal vagyok, ki az, aki nem nyujtaná kezét, hol van az, akiről tudom, hogy akkor is engem keresne, ha nem volnék királynő? A mecklenburgi daliás hercegről azt hittem, hogy engem szeret s nem a koronámért vett el. Pedig adósága volt s neki jó házasság kellett. Ha nem én kerülök az utjába, tán egy amerikai petroleumkirály leánya is jó lett volna. Ha béna, ha csuf, ha pupos, egy sorba kerül velem, mert pénze van neki és neki pénzre van szüksége.

Hogy ez az érzése, bizonyos, különben szó nélkül fizetné ki azt a rongyos milliót. Ebben az érzésben pedig benne van az önérték teljes leverése, a legiszonyubb kin, amikor az ember, különösen az asszony kiábrándul önmagából. A király-idillre beköszöntött a királydráma s a drámán nevetnek az emberek. Szegény királynő, szegény idillek!

Hentaller Lajos

Rakovszky István esetéről.

— Afférek és nyilatkozatok. —

Arad, május 25.

Politikai körökben mind nagyobb megbotránkozást kelt az a tüntető hallgatás, a melylyel *Rakovszky* István képviselő az ellene emelt súlyos vádakát egyáltalán semmibe sem venni látszik. A képviselőház csak a jövő hóban ül ismét össze, s így a legelemibb kötelessége volna a sajtóban nyilatkozni azokkal a vádakkal szemben, melyekkel *Kubinyi* György illetve s a melyek azóta ujabban is felmerültek ellene.

A budapesti lapok közül az *E-s* ismét foglalkozik ma *Rakovszky* ügyével. A következőket írja róla:

A dolog ma már úgy áll, hogy *Rakovszkyt* menteni egyáltalán nem lehet, mert az már mégis nyilvánvaló, hogy ez az ember egyenesen tetszeleg abban, hogy a hazafiatlanság, sőt a hazaellenesség vádjára rajta szárad napok óta, s nem siet azt magáról lemosni. A hosszú szünet alatt a legtöbb tisztviselő nincs idefent, s így pártértekezlet sem tartható; de a kikkel a függetlenségi és 48-as párt tagjai közül eddig erről a gyűlöletes ügyről beszélhetünk, azok mindcsak a legnagyobb elítélés hangján nyilatkoztak *Rakovszky*ról, s így remélhető, hogy a párt módját találja majd ez ügy alapos elintézésének a képviselőházban.

Lapunk szerkesztője, *Dienes Márton* orsz. képviselő, a ki a pártjabeli tagtársai közül többek véleményét kikérte már eddig is a *Rakovszky*-esettel szemben követendő eljárást illetőleg, ma a vidéken üdülő *Hentaller Lajos* orsz. képviselőtől a következő levelet kapta:

Kedves barátom!

Kérdésemre a következőkben válaszolok: Igen is, volt reá eset, hogy a magyar törvényhozás nem türte meg kebelében azokat, a kik a magyar állameszme nyílt ellenségének vallották magukat.

Nem említem azt az esetet, midőn az ónodi gyűlésen a rendek Okolicsányit és *Rakovszkyt* összekaszabolták. Nem! A mai kor szelleme már nem vérengző. De van egy eset a közel multban. Nem a képviselőházban történt ugyan a dolog, hanem a főrendiházban. Az alkotmány visszaállítása után gróf *Szapáry* Antal, ez az erős magyar vágasú főúr volt a főrendiház háznagya.

A főrendiház ülésén megjelent egy szomorú emlékű alak, a ki a nemzet nagy küzdelmeinek idejében csak császárt ismert, és királyt nem, s mint zsendár-örnagyszolgált a betörő muszka seregben. Ez az alak gróf

F. Sándor volt. A főrendek nagyon rosszul érezték társaságában magukat. Ezt látva a főrendiház háznagya, gróf *F. Sándort* *egyszerűen eltávolította a teremből*. Nézetem szerint *másként Rakovszky Steffel sem lehet elbánni, ha Kubinyi György* állításával szemben nem tisztázza magát.

A magyar képviselőházban csak magyar embernek van helye. Az olyan alak, a ki magyar királyt nem ismer, nem magyar ember. Azzal rövid uton el kell bánni!

Balaton-Lelle, 1901. május 21.

Hentaller Lajos.

Igy hangzik a level. *Rakovszky* pedig következetesen hallgat. Csak a néppárt sajtóorganumai védelmezik dühösen és szórnak anathémát mindazok ellen, kik a snájdig kamarás urtól számon kérik a letagadott magyar királyt.

A mai fordulat *Rakovszkyt* előreláthatólag már a hallgatás megtörésére fogja bírni s annak során more patrio alighanem egy-két párbaj is fog teremni. Budapesten ma délután az a hír terjedt el — táviratozza tudósítók — hogy *Rakovszky nyilatkozni fog*. Némelyek szerint *elégtételt szándékozik kérni Hentaller-ól*.

A főváros politikai köreit élénken foglalkoztatja a *Rakovszky*-ügy. Hír szerint, amely pillanatban nyilatkoznék, az összes tanúk kiállanak és megerősítik állításaik valóságát.

Egyébként *Rakovszky* viselt dolgairól ma is közölnek újabb adatokat. Mikor még gazdálkodó volt, sűrűn járt egy felvidéki magyar köztisztviselő házába, ahol politikai dolgokról oly féktelenül beszélt, hogy a házigazda kénytelen volt neki ezt a kijelentést tenni:

— Kedves barátom, ha te ily felfogásban vagy, én, mint magyar ember, szükségesnek látom hangoztatni előtted, hogy veled minden összeköttetést megszakítok.

És tényleg, azóta nem is érintkeztek egymással.

Rakovszky már képviselő volt, midőn egy ebéden megjelenve, észrevette ott egyik régi iskolatársát, akit nagy örömmel így üdvözölt:

— Grüss Gott, lieber Freund, es freut mich dich hier zu sehen; endlich einer, mit dem Mann deutsch sprechen kann. *Leider, spricht hier sozusagen jeder ungarisch* . . .

Mind ezek a *M. Szó* szerint megtörtént tények.

A képviselőház megnyitása előtt a Kossuth-párt értekezletet fog tartani, melynek az lesz a tárgya, hogy *Rakovszky* ellen *parlamentári mozgalom* indíttassék.

SPORT.

+ **Foot-ball mérkőzés Aradon.** A főváros foot-ball és atletikai-klubok izgalmas mérkőzései a vidéki közönséget is annyira frappirozták már, hogy ma már a legnépszerűbb sport nemcsak Budapesten, hanem vidéken is a *foot-ball*. Az aradi közönségnek már volt része két évvel ezelőtt *foot-ball*-mérkőzésben, mikor a *Müegyetemi foot-ball klub* az akkor még fiatal *Aradi atletikai klubbal* matchelt. A *foot-ball* játékokban már megerősödött aradi atletikák most újabb mérkőzésre vannak készülöben. A *budai atletikai klub* hívta ki őket mérkőzésre, mely valószínűleg *junius 16-án* lesz Aradon. Az aradiak legjobb erőiket viszik a harcba a pestiekek ellen s így valószínűleg egyenlő erők fognak szemben állani az izgalmas mérkőzésben.

+ **Országos tornaverseny.** A vidéki tanintézetek ifjuságainak nagy része az országos tornaversenyekre tegnap este és ma reggel a fővárosba érkezett. A tanulók tanáraik vezetései mellett trombita szóval és dobpergéssel vonul-

tak keresztül az utcákon szállásaikra. A pályaudvar előtt igen sok fővárosi tanuló csoportosult össze és vidéki kollegáikat kalaplengéssel fogadták és leikésen megéljeneztek. Ma a vidéki tanulók csoportokba oszolva megtekintették a képtárakat, a nemzeti muzeumot, a Kuria lépcsőcsarnokát, a szobrokat, vásárcsarnokot és a főváros egyéb nevezetességeit. Igen sok tanintézet rándult fel a Szent-Gellért hegyre és a Városligetbe, hol a Mücsarnokban a tavaszi tárlatot nézték meg. A merre az utcákon elhaladtak a piros pozsgás arcú, délceg fiúk, mindenütt sok bamulójuk akadt és sok helyütt meg is éljeneztek őket. Az *aradi középiskolák* tanulói ma az esti vonattal érkeztek fel Budapestre.

+ **Az Aradi Athletikai Club** tagjait kéri a titkár, hogy *kedden* délután 6 órakor a közlekedőben lévő mérkőzésre való tekintettel teljes számban jelenjenek meg a *lyceum tornacsarnok* előtt, a gázgyár melletti téren tartandó trainingre.

+ **Az aradi tornaegyesület** kapitánya felkéri az egyesület *foot-ball* játékosait, hogy a *kedden* délután 6 órakor tartandó játékon pontosan megjelenni sziveskedjenek.

+ **Maione vívőiskolája.** *Maione Vince*, kitűnő aradi vívómester, *junius* elsején vívótanfolyamot nyit az *Eötvös-utcai Andrányi-féle* házban levő vívótermében. *Maione Vince* tudvalevőleg a Magyarországon tartózkodó olasz vívómesterek egyik legképzettebbje. Ritka városban nyílik alkalma a közönségnek ilyen teljes szaktudással és ügyes methodussal rendelkező mestertől tanulnia az olasz vívás technikáját. A tanfolyamon havi 5 frt díjért a nap bármely szakában tanulhat és gyakorolhatja magát bárki.

Kereskedelmi szaktanárok Aradon

(Országos kongresszus.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 25.

A kereskedelmi szakiskolai tanárok, pünkösd vasárnapján, — mint már megirtuk — az aradi felső kereskedelmi iskola dísztermében kongresszust tartanak. A gyűlésen *Névy László*, az országos hírü kitűnő író, a budapesti kereskedelmi akadémia igazgatója fog elnökölni.

Az ország minben részéről érkeztek ma este Aradra az egyesületi tagok, bár a közgyűlés az előre remélt látogatottságnak nem fog megfelelni, amennyiben *junius* hó 17-ikén lesznek mindenütt az érettségi vizsgálatok és a tanárok túl elfoglaltsága lehetetlenné teszi a hoinapi közgyűlés látogatottságát. Mindazonáltal sokan jelentették be eddigelé is részvétüket.

Ma este ismerkedési osztály volt a Fehér Kereszt szálló télikertjében, holnap reggel 8 órakor pedig a kereskedelmi akadémia dísztermében közgyűlést tartanak. A közgyűlés egyik érdekes pontja *Abrai Lajos* aradi igazgató felolvasása lesz, a szakiskolák reformjáról. A hoinapi közgyűlésen egyesületi tisztújítást is tartanak.

A kereskedelmi iskolai tanárok eltérőleg a rendes közgyűlések programjától, ez évben két napig maradnak Aradon és komoly munkát szándékoznak végezni a kereskedelmi szakiskolák reformálása érdekében.

A mai ismerkedési estélyen negyvenöt kereskedelmi tanár és igazgató volt jelen és a késő esti órákig maradtak együtt igen jó hangulatban.

Az ismerkedési estélyen jelen voltak:

Névy László, *Nagy Endre*, *Vamuc Lajos dr.*, *Abrai Lajos*, *Maresch Gyula*, *Hoffmann Antal*, *Hajnal Márton*, *Koltay Virgil dr.*, *Zsengery Manó*, *Domaházy István*, *Perjéssy László*, *Bruck Ferenc*, *Trautmann Győző*, *Péter János*, *Urbán Ferenc*, *Veress Vilmos dr.*, *Bogyó Aladár*, *Rosert Edvin*, *Röser János*, *Steiner Henrik*, *Révész Emil*, *Fodor Lajos*, *Debreceni József*, *Kovács József*, *Kreuzer Lipót*, *Livy Béla dr.*

Antalfy Arthur, Aranyossy Miksa, Schack Béla dr., Mittelmann Nándor, Mustos Béla, Lányi Adolf, Dernib Béla, Rados Ignác, Kárpáthy Béla, Kovács János, Bárhory Ferenc, Arányi Miksa, Pfeifer János, Schmidt János dr., Révész Nándor, Kabdebó Lajos, Varga Imre, Somogyi Gyula

Kongresszus után, kedden, a tanárok testületileg kirándulnak Menyházára.

Sima Ferenc szökése.

(Menekülés a börtön elől.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 25.

Az Aradi Közlöny mai számában körülményesen megírta, hogy Sima Ferenc volt országgyűlési képviselő, a hirhedt szentesi néptribun, az ő hűségese emberével, Gálffy Sándor volt lapszerkesztővel megugrott, állítólag Romániába vették az utjokat.

Mint Szentesről ujabban táviratozzák, ott ma Sima feleségét és háza népét kihallgatták, de ezek nem tudnak egyéb felvilágosítást adni, mint hogy Sima egy hete ismeretlen helyre távozott. A hatóság most már haladéktalanul elrendeli a két szökevény körözését. Gálffy Sándornak tegnap kellett volna megkezdeni tizennégy hónapra terjedő börtönbüntetését, hihetőleg ez elől szökött meg mesterével együtt. Egyébként Simára is börtön várt, melyet eddig csodás leleményességgel tudott elodázni, de most már érezte, hogy vége minden fufangjának.

Azt, hogy Sima Ferencnek sok oka volt a szökésre, felesleges bővebben leírunk. Sima Ferenc, amióta csődbe került s mandátumát elvesztette, egyszerűen csakis csalásból élt. Bűnügyeinek se szeri, se száma. Sikkasztott, váltót hamisított, telepített, gründolt tarhonyagyárat, műmalmot, bankot. Így szerzett pénzt, közben még vásárra vitte a szentesi mandátumot is. A nép bizalma mindinkább fogyott ugyan, Szentes intelligens férfiai óva intették a népet, de a szerencsétlen embereket Sima úgy behálózta, hogy ezek ha akartak sem tudtak tőle szabadulni.

A legsúlyosabb természetű bűnügyek mindinkább gyarapodtak Sima ellen s a csongrádi közönség csodálkozva és megbotránkozva látta, hogy a feljelentések ugyszólva hiába valók, mert soha ember még úgy nem packázott a hatóságokkal, mint Sima. Éveken keresztül Budapesten is, Szentesen is volt lakása. Már most ha valaki bűnügyet indított ellene a szegedi törvényszéknél, ő nagyszerűen bebizonyította, hogy a budapesti törvényszék az illetékes s viszont. Így eshetett meg, hogy például dr. Tasnády Antal kilenc év alatt tudta csak elérni azt, hogy egy rágalmazási perben megtartsák Sima ellen a végtárgyalást. A népek természetesen imponált Simának ez a hozzáférhetlensége s csakhamar szállóigévé vált Csongrád-megyében, hogy *Simát meg Hegyi patert nem fogja a törvény.*

Ebben a hónapban Simának Szegeden és Budapesten több mint tiz bűnügyben kellett volna megjelennie a törvényszék előtt, de egy orvos olyan bizonyítványt adott neki, a mely szerint *demencia paralytica*-ban szenved s a tárgyalást ismét csak elhalasztották. Hanem ugyanazon napon neve aláírásával vezércikk jelent meg a lapjában, melyben az elhunyt főispánt még a haló porában is megrágalmazza s vad örömmel triumfál, hogy meghalt az ő nagy elleménye.

A csongrádi közönség csodálkozva nézte az illetékes hatóságok hihetetlen nembánomságát s nem tudta felfogni: miért nem helyezik vizsgálati fogságba ezt a veszedelmes gonosz-

tevőt, a kinek kimutatható vagyona vagy keresetforrása nincs s a ki számos bűnügyben áll vád alatt. Most, úgy látszik, mégis veszedelmesnek érezte a helyzetet, tartott tőle, hogy letartóztatják és szerkesztőjével együtt megugrott. A szökés híre nagy konsternációt idézett elő.

EGYESÜLETI ELET.

(*) **A Testvériség** asztaltársaság pünkösdi vasárnap d. u. 3 órakor Szabó Pista Kelemen-tér vendéglőjében értekezletet tart.

(*) **Díjtalan beiratási ciklus.** Az *Első aradi betegsegélyező és temetkezési egyesület* választmánya elhatározta, hogy 80 éves fennállásának emlékére a tagok látszámát ekként akarja gyarapítani, hogy az eddig szokásos beiratási díjat azok részére, kik az 1901. év végeig beiratkozni óhajtanak, teljesen elengedi. Az egyesület már 30 éve szolgálja a legnemesebb emberszeretetet vallás, nemzetiség és rangkülönbség nélkül, vagyona 61000 koronára felezaporodott. Az egyesület rendes tagjainak, és osztályainak orvos és gyógyszerhasználatot nyújt, a rendes férfitorzstagnak, betegség esetén, 8 korona heti-betegilletéket és végre ennek elhalálozása után a törvényes örökösök részére 300 kor. halotti jutalékot ad. A rendes, elszegényedett és munkakeptelen tag a menház-alapból állandó havisegélyt is kap. Az egyesület tagja lehet minden erkölcsös és egészséges férfi, ki a 18 évet betöltötte és 45 évet túl nem haladta. Tagsági díjak: hetenkint 60 fillér és minden gyermek után havonként 10 fillér. A tag neje után nincs tagsági díj. Jelentkezni lehet naponként délelőtt az elnökség irodájában. (Atzél-Péter u. 2. sz. I. em.) *Kohn S. N.* elnök., *Tedeschi* Viktor alelnök., *Krausz* Jónás titkár.

Bostrány

az aradi kereskedelmi iskolában.

(Bizonyítványt hamisító diákok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 25

Az aradi felső kereskedelmi iskolában úgy a tanárok, mint a diákok körében méltó feltűnést kelt 10—12 tanuló közeli kiutasítása.

A középső osztály növendékei közül egy csapat fiu több rendbeli hamisítást követett fel az írásbeli érettségi vizsga alkalmával, mely ügyből kifolyólag a hamisításokban részt vett *Eiser Fülöp* nevű tanuló, már napok óta eltűnt és sem az iskolában, sem a szülei lakásán nem mutatkozott.

A diákok, akiknek egy *Garai* Sándor nevű fiu állt az élükön, hogy részint henyélésből, részint más okokból kifolyólag elmaradhassanak az iskolai előadásoktól, orvosi bizonyítványokat hamisítottak. Több aradi orvos nevét irták a hamisított bizonyítványok alá és hol *Tisch* Mór dr., hol *Polonyi* Jenő dr. orvos nevét hamisították.

A szokatlan diák-csiny elkövetői ebből a leleményességükből kifolyólag nemcsak szabadságot, hanem pénzt is szereztek maguknak. Boldognak-boldogtalannak, nem betegnek és egészségesnek adtak orvosi bizonyítványt csekély — két krajcárért, hogy elmaradásukat igazolhassák.

Megesett az is, hogy az Uj-Aradról bejáró szegény diákoknak, gyakran tényleges betegség esetén, adtak ilyen bizonyítványokat, hogy azoknak ne kelljen orvoshoz fordulniok, ha igazolatlan órákat nem akartak szerezni.

A turpisság a most folyó érettségi vizsgák alatt tűnt ki. *Révész* Nándor kereskedelmi iskolai tanár, aki egyuttal kir. törvényszéki írásszakértő is, az asztalon

egymáson találta ezeket a bizonyítványokat és feltűnt neki az egyes orvosok nagyon is különböző aláírása. Figyelmessé lett ebből kifolyólag és a vizsgálat megindítása után mahamarabb kitűnt, hogy egy egész hamisító szövetség szerepel az ügyben, akik részint az iskolai konviktus, részint bejáró tanulókból teltek ki.

Mint hogy a fiatal csintevők nem tagadták e tettüket, *Abrai* Lajos igazgató az ünnepek után konferencia elé terjeszti az ügyet és a hamisításokban résztvevő diákokat a legszigorubb büntetésben fogják részesíteni.

Eiser Fülöp, az orvosi bizonyítványgyártó szövetség egyik tagja, oly annyira a szívére vette a dolgot, hogy jelentkezett *Abrai* igazgatónál és kijelentette előtte, hogy az iskolából kilép. Azt is mondta, hogy haza semmi körülmények között sem akar menni, mert a szülői előtt szégyeli magát, hanem világnak megy és ő soha többé Aradra vissza nem tér.

A szerencsétlen fiu édes apja, egy beteg, összetörött ember, ma felkereste *Abrai* igazgatót és kétségbeesve tudakolózott fia felől. *Abrai* igazgató azonban csak azt mondotta, az apának, amit a fiu előtte mondott.

Ez a szennációs iskolai botrány nagyban foglalkoztatja most az egész diákságot s félve-remegve néznek a tanári konferencia elé, mikép fog az ügyökben dönteni.

HIREK.

Az alkirály bárdja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 25

Hentesbárdot akar kezébe venni az alkirály. A kardot elvették tőle, hát megemlégszik a taglóval. Vért, csak vért szomjazik s mert messzi keleten, ahol a „birodalma“ volt, minden erőlködése dacára nem hajlandók vele harcba menni a benszülöttek, hát fogja magát az alkirály és harcba megy a — *vígóhidon.*

Inger Szolimán ról szól a nóta. A híres kalandorról, aki minduntalan fölbukik a homályból s ilyenkor mindig van valami fura terve. Egyszer hadsereget toboroz és összevásárol egy fegyvertárt. Szomál kontójára, máskor egyebekkel csap hühöt. Most megint beszéltet magáról s ismét kacagtatóan eredeti, amit akar: ujjá óhajta teremteni a hentesipart.

No jó. Hiszen banná a kő, hogy mit akar. Csakhogy a derék szerezsenkirály némi pénzre is számít és ez a legelső dolog, amiben új terével téved. Mert ha eddig csudamód föl is ült neki egy sereg ember, most az egyszer legföljebb önköltségen csinálhat forradalmat — a hentesiparban.

A temesvári szerezsenkirály dolgáról a következő tudósítás szól:

Inger Szolimán volt közös hadseregbeli főhadnagy, a kiról s. omáli expedíciója alkalmával sokat irtak a lapok, most ujabberterffel foglalkozik. Elhatározta ugyanis, hogy tanulmányuttra indul Amerikába, még pedig a sertés-iparáról világhírű Cincinnatiba. Ugy találta, hogy Magyarországon a hentes-ipar még nagyon is primitív formában van kifejlődve és azért meg akarja nálunk is honosítani az amerikai modern hentes-ipart.

E célra ismét a magyar kormányhoz fordult támogatásért s arra kéri a kereskedelemügyi minisztert, hogy adjon neki tanulmányutjához évi 600 forint utazási segélyt. Szomál volt feje-

delme ezzel szemben arra kötelezi magát, hogy visszatérte után konzorciumot fog alakítani, mely a fővárosban egy, a technika legújabb vívmányaival berendezett hentesáru-gyárat fog alapítani s biztosítja a minisztert, hogy az ő szakszerű vezetése mellett a magyar hentes-iparnak világhírt fog szerezni.

Ha ugyan ez a terv is olyan kalandos valami nem lesz, mint a félbemaradt alkirályság.

A makói kiállítás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 25.

A folyó évi augusztus hó 11-ikétől szeptember hó 9-ikéig nagyobb arányú ipari és gazdasági kiállítást rendeznek Makón Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter és Dessewffy Sándor csanádi püspök védnödsége alatt.

A kiállítás, melyben Makó iparán kívül az aradi kamarai kerület számottevőbb ipara, Szeged, Hódmezővásárhely ipara, valamint Csanád-megye igen gazdag mezőgazdasága lesz bemutatva, erre a célra épült pavillonokban lesz elhelyezve egy most parkká alakított nagy területen, ahol hónapok óta nagy hévvel folynak a munkák. Az épületek, egy tornyos nagy iparcarnok, tágas mezőgazdasági-csarnok, gépcarnok, kocsipavillon, vendéglő stb., már fedél alatt vannak s július elejére készen állnak a kiállítási tárgyak befogadására.

A bejelentett kiállítók száma az ipari csoportokban majdnem négyszázat tesz; a házi-ipari s a mezőgazdasági csoportokkal együtt ezer kiállítója lesz ennek a tárlatnak, mely iránt egész Csanád megyében nagy érdeklődés mutatkozik.

Erősen van képviselve a kiállítók között Arad, honnét igen értékes tárgyakat készülnek küldeni, továbbá Gyula, Szarvas és Békés-Csaba.

A gazdasági osztályban a földművelésügyi miniszter kiállítatja egy részét annak a nagy gyűjteménynek, melylyel a hazai földművelés a párisi kiállításon volt bemutatva, az iparcarnokban pedig a technológiai iparmúzeum gyűjteményeiből lesz a vidéki kisiparosokat érdeklő kollekción bemutatva.

A kiállítást a kereskedelmi miniszter fogja ünnepélyesen megnyitni s annak ideje alatt több kongresszust, vándorgyűlést és ünnepélyt rendeznek Makón.

A kiállításra, melynek érdekében az aradi kamara minden lehetőséget elkövet, bejelentéseket csak folyó hó 31-ikéig lehet tenni akár a kamaránál, akár az ipartestületnél.

— Pünkösöd. A szentlélek leszállásának, a tüzes nyelveknek bájos tavaszi ünnepe, a pünkösöd holnap köszönt be, nagy, emlékekkel teljes ünnepet hozva a keresztény egyháznak. Jézus földi életének és kinszenvedéseinek befejező ciklusát jelenti ez az ünnep, a mikor a tanítványok összegyűltek, hogy megbizonyosodjanak mesterük isteni voltáról. Még a hitetlen Tamás is megtért e napon a tüzes nyelvek láttára. Az ünnepi ájtatosságok az összes keresztény templomokban eltöltik a hívek szíveit a keresztény hit magasztos eszméivel. Fel fog hangzani a „Jövel Szentlélek” s vigasztaló ereje balzsamos gyógyírként hat a lelkekre. A minoriták aradi templomában az egyházi szertartások sorrendje a következő lesz: Pünkösöd vasárnap reggel 8 órakor szent beszéd, tartja Flatscher Nándor lelkész, fél 10 órakor második szent beszéd, tartja Székely Polykarp lelkész, 10-kor zenés nagy mise, fényes segédlettel tartja Csák Czirják dr. rendfőnök. Pünkösöd hétfőjén 8 órakor Novák Adorján, fél 10-kor Pasitny Bonaventuri lelkész mond szent beszédet, a 10 órai

nagymisét Csabai Paulin tartja. Pünkösöd vasárnap és hétfőn este nem lesz prédikáció, csak kedden, a mikor azt Széchy Bende lelkész tartja a 10 órai nagymisét pedig Novák Adorján lelkész tartja.

— A király csapatszemlén. Lajtha-Bruckból táviratozzák: A király ma folytatta a csapatszemlét, a melyről nagy elismeréssel nyilatkozott. A szemle után ő felsége visszatért Bécsbe, majd Schönbrunnba hajtatott.

— A vasut közgyűlése. Az aradi és csanádi egyesült vasut-társulat holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését a vasuti palota igazgatósági nagytermében. A holnapi közgyűlésre ma este Aradra érkeztek a részvényesek közül: Schubart dr. titkos tanácsos Bécsből, Schoeller Richard lovag Berlinből, Lonovits József főispán, Kristóffy József országgyűlési képeiselő és Meskó Sándor dr. alispán Makóról.

— Széll Ernő jubileuma. Az aradi posta- és távirat hivatalt népszerű főnöke: Széll Ernő, e hó 28-ikán, kedden ünnepli meg hivatali működésének huszonöt éves jubileumát. Az évforduló ünnepségeiben csupán a posta és távirat hivatalt tisztikara vesz részt, az erkölcsi elismerés azonban bizonyára nem fog hiányozni a nagyközönség részéről sem, melynek általános szeretetét vitva ki a főnök Aradon tartózkodása óta. A tisztviselők nevében Krausz József felügyelő, főnökhelyettes fog üdvözlő beszédet mondani, miközben átadják az ünnepeltnek a hivatalnokok ajándékát, egy ezüst íróasztal felszerelést. Este 8 órakor pedig banket lesz a városligeti vendéglőben a postafőnök tiszteletére.

— A májusi ájtatosságok utolsó hetében a következő műkövelők fognak közreműködni: Vasárnap Odry Attila. Hétfőn Szeghő Sándorné, Boros Dóra, Lukinich Irén, Leitner Berta, Réthfalvy Etelka, Tiszti Christa és Buja Sándor. Kedden Ráskai Miksa, Ramor Lajosné és Lukinich Irén. Szerdán a polgári leányiskola római katolikus növendékei és Steinitzer Jenni. Csütörtökön Barthel Matild, Korbuly Gizella, Leitner Berta, Lukinich Irén, Réthfalvy Etelka, Török Irma, Balázs Géza, Buja Sándor, Dittrich József, Havancsák András, Réthfalvy Gyula, Szeghő Sándorné és Korbuly Gizella. Pénteken dr. Radány Dezsőné és a májusi kar. A szónoklatokat kedden Szécsi Placéd, csütörtökön Székely Polikárp, pénteken Fehér Alfréd rendi tagok fogják tartani.

— Magyar kereskedők Boszniában. Szerajevóban lelkesen ünneplik a magyar kereskedőket, akik tanulmányutat tesznek most Boszniában és Hercegovinában. Ma a következőket táviratozzák róluk Szerajevóból: A magyar kereskedelmi csarnok tanulmányútján résztvevő kereskedők ma délután Szerajevóból Mosztauba utaztak. A magyar kereskedőket a vendégszeretet számtalan jelével halmozzák el. A kirándulók Kállay Béninek és Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszternek is üdvözlő táviratot küldtek.

— A királyné szobra. Erzsébet királynénak a két megyeház közti ligetben felállítandó érszobrára újabban a következő adományok folytak be Urbán Iván főispánhoz: Tagányi Sándor dr. orsz. képviselő 40 kor., a herceg Szulkovszki-uradalom 100 kor., Issekutz Marcel dr. orsz. képviselő 50 kor., Takácsy Sándor dr. orsz. képviselő 100 kor., Csukay Gyula kisjenői főszolgabíró gyűjtése 20 kor., Senk Ferenc pécskai főszolgabíró gyűjtése 45 kor. 60 fill. Zselénski Róbert gróf 200 kor. Összesen 555 kor. 60 fill.

— Mikor lesznek a választások? Képviselői körökben elterjedt hír szerint az országgyűlési képviselőválasztásokat október hó közepén, 15—16 táján tartják meg. Az utolsó ciklusban október végén voltak a választások s így kö-

rülbelül a mandátum lejártával egybeesik a Ház felrészítése.

— Asztalos Sándorné könyve. A világ könyv piacán érdekes könyv jelent meg. Szerzője Asztalos Sándorné, Arad hős védelmezőjének felesége. A háromszáz oldalra terjedő munka Hamburgban jelent meg a következő címmel: „Memoiren aus meinem Künstlerleben von Elisa von Asztalos”. A mi érdekes intimitásokat tartalmaz Asztalos Sándornak és a szabadságharc magyar emigránsainak életéből. Városunkra a kötetnek három fejezete vonatkozik: „Asztalos Sándor, az aradi hős”, „Asztalos Sándor szobra” és „Az aradi hős családja.”

— Szervusz Bilinski bácsi! Az osztrák-magyar bank népszerű kormányzójának aradi látogatásához egy kedves epizód fűződik. Ott játszódtott le a bank Erzsébet-köruti palotájában s Lacay Gyula főpénztáros kis fia viszi benne a főszerepet.

A 4—5 éves fiucska sokat hallotta a napokban édes anyjától, hogy megérkezik Bilinski lovag, a kormányzó. Persze otthon, a családi körben csak az illusztris vendég érkezéséről, fogadtatásáról folyt a szó. Bilinski és Bilinski, — ezt a nevet hallotta az eleven eszű gyerek egész nap a köruti palotában. Mikor aztán atyja a vonathoz készülődött, hogy elébe utazzék a kormányzónak, oda állt és elkezdett könyörögni:

— Tatuska, vigyél el engem is magaddal!

— Minek kis fiam?

— Szeretném látni a Bilinszki bácsit . . .

— Nem lehet, kicsikém. Maradj csak szépen itt hon. Bilinski bácsi hatalmas, nagy ur, aki nem szereti a kis fiukat.

Az apró emberke duzzogva húzódtott vissza.

Mikor aztán Bilinski megérkezett s a bank palotájába hajtatva, megnézte a pénztár-helyiségeket, valamint a tisztviselők lakását: a folyosóról egy mosolygó képű, kacagó kis fiu rohant felé. Egyenesen a kormányzónak tartott s átölelve a térdeit, bizalmasan így köszöntötte:

— Szervusz, Bilinski bácsi!

A bankkormányzó mosolyogva simogatta meg az apró emberke fejét, a ki büszkén sandított fel nagy zavarban ott álló atyjára, mintha csak ezt akarta volna neki mondani:

— Látod, tatuskám, mégis csak szereti Bilinski bácsi a kis fiukat . . .

— A Szentháromság-szobor. Az épülő félben levő Szentháromság-szobor kő alapzata elkészült. Ma délután 6 órakor tették fel az utolsó kőkockát, melynek gömbjén a szentlélek fog állani. A szobornak Róna József által mintázott alakjait az ünnepek után fogják Aradra szállítani.

— Tisza és Bölöny. Budapestről táviratozzák: A M. Szó értesülése szerint Bölöny József, a kolozsvári nemzeti színház volt intendánsa Tisza István gróf ugrai kerületében köszül fellépni szabadelvű programmal. A mondott lap szerint Tisza István ez esetben Nagy-Szalontán keres jelöltséget.

— Uj bölcsészet-doktor. Petrán Jánost, az aradi gör. kat. román szeminárium tanárát és lyceumi hitoktatót tegnap a budapesti tudomány-egyetemen bölcsészet-tudorrá (doktor philosophiae) avatták fel.

— Darányi Temesvárott. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a ma délutáni gyorsvonattal Budapestről Temesvárra érkezett, hogy a földművelő-kiállítás holnapi megnyitására jelen legyen. A minisztert útjában több országgyűlési képviselő kíséri, várják Wekerle Sándor és Percel Dezső lejtővetelét is. Darányit a temesvári pályaudvaron a város küldöttsége élén Molnár főispán és Telbisz Károly dr. polgármester fogadták.

— Draga királyné. Belgrádból az az érdekes hír érkezik, hogy Sándor király házasságát, melynek következményét előre látták, Orosz-

országból aranzsították, mert az volt a távolabbi céljuk, hogy *Mirko* montenegrói herceget, más forrás szerint *Leuchtenberg* herceget, a cár közeli rokonát akarták trónörökösé tenni. A belgrádi esemény egyébként szerb és orosz lapok elkobzását vonta maga után. Belgrádban elkobozták a *Dnevnik* című hivatalos újságot, mert azt írta, hogy a szerb udvart esemény miatt a magyar és osztrák sajtónak van legkevesebb oka a felháborodásra, minthogy az ő dinasztájukban is sokszor volt már alkalmuk a csalatkozásra. Szent-Pétervárról pedig azt jelentik, hogy a cenzura a szerb udvari eseményekről szóló összes híreket elkönfiskálta. A belgrádi esemény nem tette Sándor királyt bizalmatlanná. Mint Belgrádból jelentik, a királyi pár tüntetőleg sétált a királyi palota előcsarnokában a közönség előtt, hogy megcáfolja a szakításukról való híreket. A *Figaró* című francia lap munkatársa meglátogatta *Caulet* dr. ginekolólust, aki a két orosz orvossal együtt vizsgálta meg a szerb királynét. *Caulet* elmondta, hogy 1897-ben már gyógyította *Draga* királynét, még mint Masina *Draga* asszonyt és akkori szolgálatát fejében hívták most Belgrádba. *Caulet* annak idején gyógyította ugyan a királynét, de operációt nem végzett rajta és korántsem igaz, hogy a királyné csak reménytelenül tekinthet a jövőbe. A királyné nem színelte, hanem egyszerűen hitt az anyaságban.

— **Elajándékozott templom.** *Temesest* arad megyei községnek mindössze 500 lakója van, templomuk természetesen nincs. De most már lesz. Nagyon érdekes körülmények közt jutottak hozzá. A temesestiek ugyanis eddig a *soborsini* gör. kel. templomba jártak át, a mely messze van egy kissé, főleg rossz időben bajos oda eljutni. Törték tehát a fejüket, mikép építhetnének egy önálló templomot. S ki is találták a módját. Soborsinban új román templomot építettek két év előtt, a temesestiek egyszerűen *elkérték tőlük a régít.* Ezt lebontották s átszállították *Temesestre*, a hol újból építették. Persze pénzbe került az ajándék-templom is: 2400 koronát kell fizetniök az elszállításért és a telepítésért. A költségeket közadakozásból gyűjtik egybe, melyhez eddig *Nádasdy* Ferencz gróf, *Vancsó* Gyula orsz. képviselő s a soborsini takarékpénztár 50—50 koronával, a Lipovana lippai takarékpénztár pedig 20 koronával járultak.

— **Bur harcosok Budapesten.** Egy fővárosi előkelő polgárokból álló bizottság, mely a Budapestre érkező bur küldöttséget fogja június 6-ikán fogadni, ma ülést tartott. A bizottság élén *Hahoty* Sándor fővárosi bizottsági tag áll, ki azt hangsúlyozta, hogy a fővárosba érkező burok iránti lelkesülésnek, mely a társadalom minden rétegében mutatkozik, nincs politikai, csupán csak társadalmi háttere. A fővárosba érkező burok között ott van *De-Wett* Péter, a híres hadvezér unokaöccse is, aki fölolvásokat fog tartani a bur háborúról.

— **A Kossuth-szobor** ivtartói tisztelettel értesítettnek, hogy az ívek leszámítására, *Fekete* Jakob és *Weisz* Farkas bizottsági tagok küldettek ki. Az elnökség.

— **Felhívás a bortermelőkhöz.** A folyó év augusztus hava 11-ikétől szeptember 9-ikéig Makón nagyobb arányú ipari és gazdasági kiállítás rendeztetik. Nagy áldozatokkal rekonstruált hegyaljánk és sok nehézséggel küzködő borkereskedelmünk érdeke egyaránt megköveteli, hogy minden olyan alkalmat megragadjunk, a mely világhírű borainkat a fogyasztók minél szélesebb köreivel megismerteti és boraink nagyobb fogyasztását biztosíthatja. E célból az aradi kereskedelmi és iparkamara felhívja hegyaljánk bortermelőit és kereskedőit, hogy a makói kiállításon minél teljesebben mutassák be borászatunk eredményeit. A borászati kiállításához bejelentéseket a kamara irodája június hó 2-ikéig fogad el s ugyanaz mindenkinek megadja a hivatalos órák alatt a szüksé-

ges felvilágosításokat. Arad, 1901. május 25. *Az aradi kereskedelmi és iparkamara elnöksége.*

— **Véres kardpárbaj.** Sátor-Alja-Ujhelyről táviratozzák, hogy *Remenyik* Pál honvédfőhadnagy és *Preusz* Jenő dr. budapesti ügyvéd ma kardpárbajt vívtak. *Preusz* a mellén súlyos vágást kapott.

— **Házasság.** *Polyánszky* Titusz, a magy. kir. államvasutak aradi forgalmi hivatalnoká ma tartotta esküvőjét *Khudy* Arankával, *Khudy* József aradi gyógyszerész leányával. Az esketésnél tanuként szerepeltek *Farnos* Árpád dr. nagy-enyedi kórházi főorvos és *Szilágyi* Károly budapesti biztosító-intézeti igazgató. A fiatal pár esküvő után nászutra ment.

Markovits Mihály damóci (Zemplén-megye) tanító ma délután kötött házasságot *Tóth* Etuskával, *Tóth* Mihály aradi szabómester bájos leányával. Násznagyok voltak *Oravetz* Miklós és *Szabó* Mihály dr. Koszorus leányok: *Tóth* Erzsike *Brassay* Ernővel, *Brukmann* Ilonka *Nagy* Gyurkával, *Oravetz* Mici *Nagy* Ivánnal.

Kornis Odön valemare-i lakos f. hó 26-án d. u. 5 órakor köt házasságot *Temesvárott* *Weisz* Ede csász. és kir. katonai irattári tiszt leányával, *Margit* kisasszonnyal.

Ifj. *Wittmann* Antal csütörtökön kötött házasságot *Eleken* *Biluska* György leányával, *Teréz* kisasszonnyal.

— **Tojsics Rankó öngyilkos.** Megirtuk mai lapunkban, hogy *Tojsics* Rankó szerb radikális pártvezér, a kinok *Sándor* szerb király nemrég kegyelmet adott és a kinél már néhány hét óta elmezavar szimptomái mutatkoztak, *arra a hírre, hogy kegyelmet kapott, megőrült.* Ma Fiuméből azt a táviratot kaptuk, hogy a híres pártvezér ott ma *öngyilkosságot követett el.* Pénteken érkezett *Cettinjből* Fiuméba *Tojsics* s egy ottani szállodába szállt be. Délután a partra ment s ott *beleugrott a tengerbe.* Ruhája azonban egy naszád *vasrudjába jelakadt*, mire ő maga segítségért kezdett kiáltozni. A segélykiáltásra az örök figyelmessé lévén, kimentették az öngyilkost s a szállodába vitték vissza. Itt az orvosok megvizsgálták *Tojsicsot* s *idegbajt* konstalták nála.

— **A harmadik egyetemért.** *Kassa* város mai közgyűlésen *Takács* Menyhért, premontrei kanonok-rend prepost-prelátusa hosszabb beszédben azt indítványozta, hogy a város tegyen lépéseket a harmadik egyetemnek *Kassán* való felállítására érdekében. A közgyűlés elfogadta az indítványt és elhatározta, hogy *memorandumot* terjeszt föl a kormányhoz.

— **Új állomás a román határon.** A négy év előtti kölcsönös megállapodások szerint Románia még a múlt évben tartozott volna vöröstoronyi új vonalát felépíteni. Románia azonban óriási pénzügyi kalamitásokkal küzdött s így a magyar állam a vöröstoronyi vonal megépítésére egy évi haladékot adott. A vonal már teljesen elkészült s nemsokára meg is nyílik. A vöröstoronyi állomás arra van hivatva, hogy Románia és Magyarország között élénkebb kereskedelmi összeköttetést létesítsen. Ezen új vonal használatával százötven kilométerrel rövidebb a Romániába vezető út mint *l'redeál* felé, s így nagy változásokat fog előidézni a két ország közlekedési viszonyaiban. Vöröstorony eddig csak állomási előjáróság volt, ezentul azonban állomásfőnökség lesz. A mint lapunknak jelentik, állomásfőnökké *Gábor* Györgyöt nevezik ki *Kétegyházáról*, a kit *Walter* Ede *puszta-pósi* állomásfőnök fog felváltani. A vöröstoronyi ünnepekre eljön Románia kereskedelmi minisztere is.

— **Négyezer Sárkány.** Oriási arányú névmagyarosításról szóló hírt közölnek lapunkkal *Versecről*, a mely hír, ha tényleg igaznak bizonyul, méltó meglepetést fog kelteni az egész országban s bizonyára követésre serkent minden idegen nevű magyar embert. A verseci *Seemayer* család, melynek több, mint *négyezer* tagja van s így a család a város 25000 főnyi lakójának csaknem hatod részét teszi ki, *Seemayer* János

polgármester kir. tanácsosnak és öcsésének, dr. *Seemayer* Károly ügyvédnek s a verseci magyar nyelvterjesztő egyesület elnökének buzdítása folytán közös értekezleten elhatározta hogy valamennyien kérni fogják nevének *Sárkányra* való megmagyarosítását. Ha tudósítónk értesülése helyes, akkor Magyarország négyezer magyar nevű polgárával, *Versec* városa pedig négyezer *Sárkánnyal* lesz gazdagabb.

— **Orbán napja.** Ma van a szomorú emlékeztető *Orbán* napja. 1866-ban tönkretette hideg szelével az egész ország természetét. Most is hűvös volt ugyan egy pár nap előtt, de fagytól nincs okunk félni, bár az idei jötermésbe vetett reményünk így is eloszlott. Előbb a ködös, deres reggelek aratták le a gyümölcsök jórészét, hátráltatták a gabona fejlődését, most meg a szárazság folytatja a romboló munkát. A rozsdá máris mutatkozik a határban és el-tikkadva satnyul minden élet a szikadt földön. *Orbán* napja derűs, meleg nappal köszöntött ránk s így az idén megcáfolta a nevéhez fűződött rossz hírt.

— **Párbaj a Kossuth-nóta miatt.** *Mármaros-Szigeten* az Otthon-kávéházban az egyik asztalnál 8—9 közös hadseregbeli tiszt, a másiknál hat civil uriember mulatott. A civilek a cigánnyal a Kossuth-nótát huzatták, mire a tisztek tiltakozni kezdtek, mert a nota — ugymond — az uralkodóház ellen irányul. Erre a társaság egyik tagja megjegyezte, hogy az uralkodó család a magyar emberrel szemben nem szorult semmiféle védelemre. A cigány ezenközben, miután az egyik tiszt azzal fenyegette, hogy „meghalsz”, abbahagyta a nótát és elment. Egy előkerített hegedűn a társaság egyik tagja zenített rá ekkor a Kossuth-nótára, mire az egyik tiszt felpattant s kikapta a hegedülő kezéből a hangszert. A társaság egyik tagja erre azonnal provokáltatott két tiszte, kik megnevezték seégeiket.

— **Újból földrengés.** *Rómából* táviratozzák: *Cuneóban* és környékén ma reggel 4 óra 59 perckor erős földrengést éreztek, a mely nagy rémületet idézett elő. Kárt nem okozott a földrengés. *Madrid-ből* jelentik: *Mutrillban* földrengést éreztek, a mely *Granadában* is érezhető volt. A földrengés mind a két városban nagy rémületet okozott. *Több ház és sok fal beomlott.* Emberéletben nem esett kár.

— **Borbélyok vasárnapi szünete.** Az aradi elsőrendű borbély- és fodrász üzlet tulajdonosok közös megegyezés folytán elhatározták, hogy pünkösd első napjától bezárólag augusztus hó 20-áig, üzleteiket minden vasárnap délután egy órától zárva tartják, amelyre ez uton hívjuk fel a közönség figyelmét.

— **Gyilkos ünnepi tarack.** A temes megyei *Mehalán* tegnap a gör. kel. bucsuünnep alkalmával hajmeresztő szerencsétlenség történt, mely az egész lakosságot izgatottságban tartja. *Ignia* Mihály és *Bárán* Pál ugyanis a tarackokat gyermekek felügyeletére bízták. A fiuk alig győzték várni a pillanatot, a mikor a tarackokat elsütik, *Leposch* Péter azt indítványozta, hogy ő majd egyet eldurant. *Zajos* helyesléssel fogadták a fiuk az ajánlatot. *Leposch* tényleg gyufát gyújtott és meggyújtotta a kanócot. A lövés óriási füstfelleget támasztva, eldőrdült. A füst szétoszlása után *Opra* János hivataloszlaga 8 éves fiát, *Demetert* *holtan találták szétroncsolt fejjel a helyszínén.* Megsebesült még ezen kívül, de nem életveszélyesen *Adameszku* Szava kisgazda János nevű 7 éves fiacskája és többen. A hatóság a gondatlan *Ignia* és *Bárán* ellen megtette a bűnvádi feljelentést.

— **Pályázat kiházasítási jutalékokra.** Az aradi izraelita kiházasító egyesület mint minden évben, ez alkalommal is több kiházasítási jutalékra ír ki pályázatot. Pályázhatnak Aradon született árva és nem árva, vagyontalan, erkölcsös izraelita leányok, kiknek szülői: első sorban az aradi izr. hitközség bekebelezett tag-

jai; másodsorban be nem kebelezett tagjai és harmadsorban az aradi izr. hitközség bekebelezett és be nem kebelezett vagyontalan tagjainak törvényesen örökbe fogadott leányai. A kellően felszerelt erkölcsi és szegénységi bizonyítványokkal ellátott kérvények folyó évi június hó 15-ig alulírott elnöknel személyesen benyújtandók. *Kohn S. N.* elnök, *Weisz Sándor* alelnök, *Krausz Jónás* titkár.

— **Ezer korona az anzikszkártyán.** A képes levelező-lapok hóbortos divatja már annyira tulfejlődik, hogy a visszaesésnek hova-előbb be kell következni. A kartonra nyomtatott csendéletek, intimus titkok, ragyogó aszszonyi szépségek nem hatnak a képeslevelező ifjúságra ma már s az élelmes emberek igyekeznek is minden módon valami olyan újat kigondolni, amit érdemes még rápingálni az anzikszkártyára. A modern levelezés divatjának egy ilyen különös termékére nem kisebb cég, mint az *Osztrák Magyar Bank* hívta fel tegnap a nagyváradi rendőrség figyelmét. Bizonyos *Rosenblüh* Sámuel nevű házaló ugyanis olyan képeslevelező-lapokat árulgatott, amelyeket az ezer koronás bankóhoz föltöbb hasonló rajzolat díszített. A rendőrség több helyütt kobozott el a nap folyamán e fajta specialitásokat. A konfiskálással a főkapitány *Pataky* fogalmazót bizta meg, aki pompás detektív-ötlet révén jutott a tilos anzikszkártyákhoz. Benyitott a boltokba s képeslevelező-lapot kért, a mire persze szolgálatkészen adták eléje a rengeteg képet válogatás végett. A fogalmazó forgatta össze-vissza a készletet.

— Nem ilyet szeretnék — mondta aztán — a melyikre ezer koronás bankó van festve.

Persze akadt olyan bolt, ahol nyomban szolgáltak ilyen fajtával. A fogalmazó összeszedte mind, amit eléje tettek, aztán kérte a bolt gazdáját, akinek kijelentette:

— Ezeket a levelező-lapokat a törvény nevében elkobozom.

Rosenblüh ellen különben, aki a tilos portékát forgalomba hozta, feljelentést tett a rendőrség a bíróságnál.

— **Bécsben elfogott magyar.** Egy bécsi távirat jelenti: *Kaiser Pál* bereg-böszörményi születésű kereskedőt, a kit a budapesti törvényszék okirathamisítás miatt köröztetett, tegnap Bécsben letartóztatták és tartományi bírósághoz kísérték.

— **Halálos villámcsapás.** O-Becsei levelezőnk a következő hirt közli lapunkkal: Tegnap zivatar vonult keresztül a tanyákon, amikor egy napszámot agyonsujtott a lecsapó villám. A szerencsétlenség *Horváth* Lukács tanyáján történt. A kukurica kapálásával foglalkozott 21 ember, mikor délfelé borulni kezdett és kitört a zivatar, éppen gyülekeztek, hogy a szállásra meneküljenek, mikor *iszonyu erő terítette le mind a 21 munkást a földre.* Egyik-másik hamarosan magához tért ugyan, de a legtöbbet úgy locsolták fel. Hiába élesztgették azonban *Tapadó* Pistát, a tapolyai 24 éves legényt, abba nem bírtak életet kelteni. Ő maradt leghátul s a nem messze lecsapott villám ereje agyonsujtotta. Odább megtalálták a lecsapott villám helyét, amely a növényzetet teljesen elpörkölte. Az agyonsujtott legényt, még az nap hazaszállították szüleikhez Bács-Topolyára. A közelebb volt munkásoknak még este is zugott a légnomástól a fülük s mindannyian arról panaszkodtak, hogy az étel is kén ízű, kénes szagú.

— **Aradiak a szocialista kongresszuson.** Nálunk itthon újság ez, amit fővárosi lapokban olvasunk, hogy a budapesti országos szocialista kongresszuson Arad is képviselve lesz. Ugyan kivel, vagy kikkel? Egyébként a kongresszust e hó 26-an és 27-ikén tartják a következő programmal:

1. A pártvezetőség jelentése. 2. Szervezkedés és sajtó. 3. A küzdelem az általános választói jogért. 4. A képviselőválasztások és a szociáldemokrata

párt. 5. A pártvezetőség választása. 6. Indítványok. A kongresszusra eddig 65 község 90 küldöttet és 40 szakma 80 küldöttet jelentett be. A vidéki nagyobb városok közül a következők lesznek képviselve: Temesvár, Kolozsvár, Szeged, Orosháza, Hódmező-Vásárhely, Székes-Fejérvár, Győr, Komárom, Baja, Szabadka, Makó, Miskolc, Ungvár, Pozony, Ujvidék, Esztergom, Kassa, Nagyvárad, Nagy-Kanizsa, Pápa, Cegléd, Nagy-Kőrös és Eger.

— **Halálozás.** *Mátyás* Anna élte 18-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz az Andrássy-ut 17 számú házból.

— **Marólugott ivott gyermek.** Egy alig két éves kis leány szerencsétlenségéről ad hirt az aradi rendőrség. *Pománc* Gáspár távirat felvilágosítónak 20 hónapos *Margit* nevű leánya ma délelőtt 11 órakor marólugot ivott. A cseléd mosásra készítette elő a szódát s letette a konyhában egy székre az edényt, melyben a feloldott marólug volt. Kiment az udvarra s ezalatt a szerencsétlen csecsemő viz helyett a *marólugot* itta meg. *Masztigh* Emil rendőrtiszt *Öttös* Dániel dr. kerületi orvos kíséretében kiment az Orcy-utcai házhoz, ahol a szerencsétlenség történt s a súlyos belső égési sebeket szenvedett kis lányt a kórházba szállította.

— **Megszöktette az apja feleségét.** *Kurc* Mihály kassai lakos tizenhat évi özvegyesség után elkövette azt a hibát, hogy másodsorú is megházasodott. Saját szülő falujából hozott magának feleséget ezelőtt három esztendővel. Egy nálánál 30 évvel fiatalabb leányt ültetett bele első felesége örökébe. Egy év előtt hazakerült *Kurc* Mihály 20 esztendő *István* fia, ki négy éven át egy pesti gépgyárban volt alkalmazásban, mint lakatos-legény. A mostoha anya és fiu között rövid idő alatt bizalmas viszony fejlődött ki, a melynek a vége az lett, hogy tegnap reggel hirtelen eltűnt *Kurc* Mihály felesége és vele együtt a fia is. *Kurc* Mihálynak volt egy 600 forintról szóló takarékbetétkönyve, a melyre az asszony a múlt héten, férje tudta és beleegyezése nélkül 500 frtot felvett. A szökevényeket, a kik *Kurc* Mihályt így megcsalták és megkárosították, a rendőrség körözteti.

— **Arad mintájára.** *Győr* város törvényhatósága ma átiratilag megkérte Aradváros tanácsától a *híratésekről* alkotott szabályrendeletnek egy példányát, melyet a Győrben életbe léptetendő szabályrendelet mintájául akarnak felhasználni.

— **Szerencsétlenség egy lakatosműhelyben.** *Panker* Viktor aradi lakatos-mester Fácán-utcai műhelyében ma két tanonc vigyázatlansága következtében a furó- és vágógép elvágta egy *Csillag* Géza nevű 17 éves lakatos tanonc jobb kezét. A két tanuló felváltani akarta egymást a gép körüli munkában s mikor az egyik a géptől eltávozni akart, véletlenül meghuzta a hajtó-sziját, a gép megindult s *Csillagnak kezét ketté vágta.* A sebesült tanulót *Leitner* Ernő dr. vette kezelés alá.

— **Labdarugás helyett pofozás.** Tegnap délután félhatkor mérközött a II-od osztályu bajnokságért az *ujpesti footballisták* és a rákos-szentmihályiak csapata. A játékról magáról nem sok mondani való van, a mérközés 2:2 eredménnyel eldöntetlen maradt. A közbeeső részletek azonban annál több méltatást érdemelnek. Mérközés közben ugyanis a football-sport történetében példátlan botrány történt. *Pécely* rákos-szentmihályiak csapatából a játék hevében történt karamból miatt parázs kis *pofozkodást rögtönzött, arcul ütve* az ujpestiek egyik játékosát, aki azonban nem maradt adósa a pofonokkal. A verekedőket alig lehetett szétválasztani s csak a higgadtabbak közbelépésének köszönhető, hogy nagyobb botrány nem történt. A mérközés természetesen félbeszakadt s hosszas tanácskozás után egyeztek csak meg, hogy a mérközést a két pofozkodó nélkül folytatják.

— **Zálogban tartott holttest.** Egy *eszéki* teherszállító hajó kormányosának négy éves fi-

acskája néhány nappal ezelőtt a Drávába esett és nyomtalanul eltűnt a habokban. A gyermek holttestét egy *Olvic* István nevezetű halászműber a Bélye melletti Nagy-Bojár község közelében kifogta a vízből, de, mint Eszékről írják, csak az esetben hajlandó kiadni a szülőknek, ha előbb megkapja a fáradságáért kikötött jutalmat. A szegénysorsu apa pedig nem tud eleget tenni ennek a követelésnek. A minden emberi érzéshől kivetkőzött halász a part mellett, víz alatt elrejtve kötélre kötötte a holttestet és addig, amíg a követelt jutalmat meg nem kapja, zálogba tartja a hullát. Az esetről a hatóság is tudomást szerzett s megindította a vizsgálatot.

— **A pálinka halottjai.** A sátoralja-ujhelyi vonalon Bély és Perbenyik között két pálinkától részeg parasztgazda, *Varga* István és *Kovács* János, kiesett a vonatból. Halva találták őket a sínek között.

— **Eljegyzések.** Az aradi állami anyakönyvi hivatalban a következő eljegyzéseket jelentették be: *Szántó* József aradi m. kir. pénzügyi ellenőr eljegyezte *Erbeszkern* Gizellát Aradon. *Waschutta* József pankotai pincemester *Edel* Rozália Paulinát Aradról. *Cvikovits* István lakatos *Domján* Ilonát Aradon. *Zsembery* Jenő géplakatos *Dogyán* Juliannát Aradon. *Gebei* Sándor úcs *Bács* Máriát Aradon. *Ernesz* József gépész *Murka* Piroskát. *Kaiser* Péter fodrász Pankotáról *Kremer* Erzsébetet Aradról. *Kaupert* János cipész *Szilágyi* Annát. *Rigó* József *Kornberger* Katalint. *Mózes* György kályha-építő *Nyiri Szabó* Zsófiát.

— **Emberévő malac.** Irtózatosszerű szerencsétlenség történt tegnapelőtt délelőtt *Egerben.* A megyei laktanyával szemközt lakik *Kiria* Gáspár földműves a családjával. A családfő Sirokon volt munkában, felesége otthon maradt 6 éves kis fiával és 7 hetes leánykájával. Az asszony tegnap délelőtt a városba ment bevásárolni, a kis leányt a fiu gondozására bizta. Alig, hogy az anya távozott hazulról, a fiu kimászott az ablakon és elment játszani. A gyermek ott maradt magában a földön fekvő egy teknőben. A konyhában volt egy malac. Szép, erőteljes állat. Figyelmessé lett a szobában fekvő kis leány motoszkálására, a rosszul betámasztott konyhaajtót belökvén, beszaladt a szobába. Ott nekiesett a tehetetlen kis porontynak s *arcáról lerágta az összes húst.* Csak a csupasz csontok maradtak. A hazatérő anya elájult, mikor irtózatosszerűen elégtelenített gyermekét a vértócsában megtalálta. Azonnal orvosokért siettek, a kik megpróbálták bekötözni a kis szerencsétlent, de természetesen életben maradásáról szó sincs. Az anya ellen megindították a vizsgálatot.

— **Polgár Géza az Aradon időző jeles festőművész két sikerült arcképe látható a Reinhardt** Testvérek kirakatában. A két arckép *Varjassy* Árpád kir. tan. tanfelügyelőt és nejét ábrázolja. Ez alkalomból említjük meg, hogy a jeles festőművész tanítványai július elsején a polgári leányiskola dísztermében kiállítás rendeznek, mely előreláthatólag igen sikerültnek ígérkezik.

— **A vaskapu.** A régi Arad egyik disze s tiszteletreméltó maradványa a Vaskapu. Ki ne ismerné ezt az épületet a Szabadság-tér délnyugati sarkán? Össze van az forrva Arad multjával, jellemével; úgy áll ott, mint városunk megtestesült történelme. Körülötte új paloták, városrészek emelkedtek, nőttek ki a földhől, de a vaskapu még mindig büszkén tekint le rájuk, erejének, soha nem múló fiatalágának tudatában. De van is miért büszkélkednie. Egy hatalmas közlekedési vonal csomópontján fekszik, s ő maga is átjárót képez egyik városrészről a másikba. Kereskedői élelítésének újabb tanujelét szolgáltatta *Porter* Vilmos koronás áruház tulajdonosa, a midőn a Vaskapu épületében fióküzletet nyitott. Határozottan *szükséget* pótolta ezzel, mert az egész környéken oly zsánerű üzlet, mint a *Porteré*, nincs. A fióküzlet semmi tekintetben sem hányosabb, mint a fióküzlet. Sőt ellenkezőleg. A törzsüzletben, vagyis a koronás áruházban kapható *összes* cikkeket a fióküzlet is tartja, de ezenfelül fog raktáron tartani olyan árukat is, a melyek a fióküzlet fekvésének, saját környékének specialiter megfelel-

nek. Porter fióküzetével a vaskapu is, azon városrész is sokat nyert. Új, friss szellem ütötte fel tanuját azon a helyen, s mi ösmerve Porter agilitását, szolid üzleti elveit, erősen meg vagyunk győződve, hogy okos vállalkozását siker fogja koronázni.

— **Ujtás!** *Hronisch L. István* cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti académiái tag műtermében Szabadság-tér 16., (Dománypalota.) Telefon 358. Minden vásár- és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételtől is. Művészies és pontos kivitel. Szigoruan be lesz tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujtásra.

— **Kánya Géza** vendéglőjében a pünkösdi ünnepek alatt egy kitünő női zenekar hangversenyeznek. Az erre vonatkozó lapunkban közölt hirdetésre ez uton is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Helyreigazítás.** *Schamberger* László helybéli jönevű kerékgyártónak nevére folyó hó 16-án lapunkban megjelent nyilvános köszönet szövegébe sajtóhiba csuszott be, amennyibe a Phaeton-féle félfedélű kocsit nem 700, hanem 800 koronáért készítette, a mit ezennel helyreigazítunk.

— **T. Üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Budapest főváros elsőrangú szállodája az Angol királynő szálló** (Deák Ferenc-utca 1) melyet különös figyelmébe ajánlunk a fővárosba utazó közönségnek. A szálló tulajdonosa: *Palkovics* Ede — mint értesülünk — jutányos árkedvezményben részesíti vendégeit.

— **x— Fertőző betegségek ellen**, melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek, biztos óvszer a tiszta, egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szives olvasóink figyelmét a „Krisztály” Szt.-Lukács fürdői hegyiforrás hirdetésére.

— **x— Szabadalmazott viharmentes homlokzat festéket** épület festéséhez szállít *Kronsteiner* Károly I. cs. és kir. kizárólag szabadalmazott homlokzat festékgyára Bécs, Hauptstrasse 120. Ezen épület festék, úgy szépségénél, esőben is színtartósságánál, mint szaporaságánál fogva a legjobb és legolcsóbb gyártmány. E homlokzat festék 40 különböző mintában poralakban kgmonkint 16 krajcártól feljebb kapható.

Hajszja egy alispán ellen.

(A szállodai költségek miatt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 25.

Csak a napokban vivott pisztolypárbajt *Tarnay* Gyula dr. borsodmegyei alispán egy támadás miatt, melyet nyomtatvány utján intéztek ellene, s most újból a vádak egész özönével illetik őt, melyből kifolyólag a belügyminiszter kénytelen volt elrendelni a *fégyelmi eljárást megelőző vizsgálatot*, hogy ki lehessen tudni, mi igaz a felhozott vádakból.

Mióta *Tarnay* Gyula dr. elfoglalta a borsodi alispáni széket, ugyszólván egy nyugodt napja sincs. Minden lépését figyelemmel kísérik azok, kik az ő megválasztásába nem tudtak belenyugodni. Gyanus híreket hoztak róla forgalomra, melyeknek a tendenciája az volt, hogy az alispánt ténykedésében nem a közérdek, hanem ennek rovására *önző magánérdek* vezet és bűnéül rótták fel, hogy az alispán az ellene támadott súlyos vádakért elégtételt soha sem szerzett sem a társadalmi téren, sem a bíróság előtt.

Most azt a vádat hozták fel ellene, hogy a *Grünfeld* Ödön és *Neustadt* Ignác ellen folyamatba tett borhamisítási ügyben hozott ítéletnél és a gróf *Szirmay* Alfréd gondnokság alá helyezése ügyében inkorrektül járt el. Az alis-

pánnak a vád szerint tudomása volt ezekről a bírszteleésekről, de hogy azok megcáfoltassanak vagy megtoroltassanak, soha egy lépést nem tett.

Ilyen előzmények kényszerítették Borsod vármegye törvényhatósági bizottságának több tagját arra, hogy *Tarnay* Gyula alispán köztisztviselői működését megfigyeljék és puhatolás tárgyává tegyék. *Berzevicy* György megyebizottsági tag megbizta ügyvédjét, dr. *Nagy* Pétert, hogy egy megyebizottsági tag kíséretében szerezzen alapos tájékozást az iránt, hogy mi igaz és mi nem igaz az alispán ellen irányuló s napról-napra felmerülő gyanuból, hogy az a közvagyonnal nem hűségesen sáfárkodik.

Ez a megfigyelés tényleg megtörtént és hogy miket derített ki, az alispán ellenségei a következőkben adják elő:

Feltűnt legelső sorban az, hogy *Tarnay* Gyula alispán *Berzevicy* György megyebizottsági tag megbizottjainak a betegápolási alapravonatkozó számadások betekintését azon ürügy alatt tagadta meg, hogy azokat rendbehozás czéljából a saját szobájában őrizi. Hát már ez maga is szabálytalanság, mert a megyei statutum kimondja, hogy az évi számadások a vármegye pénztárában őrzendők.

Miután azonban az alispán, mint maga mondá, ezen számadásokat rendbe hozta, kitűnt, hogy miért volt szüksége a fentebbi ürügyre. Azért, mert az alispán a vármegye minden megbizása nélkül folyton költséges utazásokat tett s ezekre, dacára 1400 koronára felemelt uti általányának, egy-egy évben 800, 1000, 1900 évig 2622 korona 96 fillért utalt ki magának s vett fel a megyei pénztárakból.

Ez a tapasztalat indította arra *Berzevicy* György megyebizottsági tagot, hogy tapasztalatairól feljelentést küldjön *Szell* Kálmán miniszterelnökhöz, mint a belügyminiszterium vezetőjéhez, melyben dr. *Tarnay* Gyula alispánt nemcsak azzal vádolja, hogy jogtalanul vett fel utazási díjakat, hanem még a *büntető törvénykönyvbe ütköző közokirathamisítás büntényével is*.

Nevezetesen azt írja *Berzevicy* György a belügyminiszterhez intézett feljelentésében:

„Megvizsgálván az 1898. évi házipénztári számadásokat, egy azokból, valamint azoknak az ugyanezen évi betegápolási számadásokkal történt egybevetéséből a következő felelte érdekes és fontos adatok tűntek elé:

A házipénztári 1898. évi számadás 381. tétele alatt dr. *Tarnay* Gyula alispán 1898 február 17-iki kelettel s 1919/98. számú határozattal 50 forint 60 krt utalványozt k magának a házipénztárból azon utazásért, melyet ő 1898. febr. 5., 6., 7. és 8. a Győrvárosi kórház megtekintése céljából teljesített. Az utalványon azonban szemmel láthatólag kivehető, hogy az 1898. évszám az utalvány fejezetén, továbbá a keltezésnél és a küllapon, sőt a pénztári ellenőri érvényesítés keltezésén is szemmel láthatólag 1899-ből van 1898-ra *kijavítva*, az utalványra vezetett alispáni nyugtán a bélyeg ugyancsak szemmel láthatólag már egyizben kiállított *hasonló nyugtáról van lenyalva* s újból felragasztva.

Ezen nyugta, illetve utalvány kiállításával mindenben megegyezőleg van a 408. tételszám alatti utalványon és nyugtán is az évszám *kijavítva* és a nyugtabélyeg ujjal felragasztva.

Különös és feltűnő dolog, hogy ezekben a házipénztári számlákban *sehol sincs szállodai költség felszámítva*, míg ellenben z 1898. évi betegápolási számadásoknál lévő hasonló alispáni utiszámlákon, melyek *nem* kerülnek belügyminiszteri felülbírálás alá, a *szállodai költség mi. denütt szerepel*.”

A feljelentés következtében *Szell* Kálmán,

mint belügyminiszter megindította a vizsgálatot, melynek megejtésére *Marek* Gyula belügyminiszteri osztálytanácsost küldte, akinek jelentése után elrendelte *Tarnay* Gyula alispán ellen a fégyelmi eljárást megelőző vizsgálatot.

Egész Borsodban kíváncsian várják, mi lesz a vizsgálat eredménye.

TANÜGY.

(—) **Vass Mátyás** és a aradi tanítók. A magyar tanítók egyik büszkesége, kít negyven éven át tanusított tanítóit és társadalmi tevékenységéért kitüntetett ő felsége és legutóbb az Akadémia is az 1000 koronás *Wodianer*-díjjal s emlékéremmel. Szegeden a polgárság, a város hatósága az ország tanítóinak küldöttéi ünnepelelték őt ez alkalommal. *Vass Mátyás* az „A. V. T. E.” tiszteleti tagja s ez ünnepélyre az egyesület elküldte *Mádai* Mátyást ki az egyesület díszesesen kiállított oklevelét is átadta. E figyelmet köszöni meg most *Vass Mátyás* az alábbi levélben.

„Nem tagadhatom, pályám alkonyán jól esett lelkennek, hogy az „Aradvidéki Tanító-egylet” abban a kiváló megtiszteltetésben részesített, mely szerint tiszteletbeli tagnak választott meg. Büszke vagyok reá, hogy ez által az ország egyik legtekintélyesebb tanító-egyesület tagjává lekedtem: a mely törekvéseknek volt vezérlő szelleme, és mindig az egységes nemzeti nevelésért, az iskola szabadságáért küzdött.

Szívesen sorakozom zászlójuk alá, mert én is híve vagyok azon eszmének, melyekért az Aradvidéki Tanító-egylet küzdött és lekedtem. Magamta, kartársi és hazafitt jóindulatukba ajánlva, szives üdvözléssel maradok, Szegeden stb. *Vass Mátyás*.

(—) **Iskolaszéki ülés.** Arad szab kir. város községi iskolaszéke f. év május 30-án, azaz csütörtökön délután 5 órakor a városház emeleti termében rendes havi ülését tartja, melyre a t. iskolaszéki tag urak, valamint a községi iskolai igazgató urak és urhölgyek ezuton is meghivatnak.

A tanácskozás tárgyai: 1. *Wagner* I. Agoston községi tanító kérelme, melyben a rajztanítóit képesítő vizsga letétele szempontjából f. év június havára magát szabadságoltatni s e miatt osztályában az évi záróvizsgát f. év május hó 31-én megtartatni kéri. 2. Az elnök jelentése *Benedek* Etel polgári leányiskolai rajztanítónő részére ugyan-e célból engedélyezett négy heti szabadságidőről. 3. Arad szab. kir. város tanácsának átírata, melylyel véleményes jelentéstétel végettt átteszi dr. *Somogyi* Gyula aradi felső kereskedelmi iskolai tanárának kérését, az Aradon létesítendő nyilvános tanárral felruházandó magán felsőbb leányiskolának erkölcsi és anyagi támogatása iránt. *Marinkovics* Péter igazgató jelentése, hogy Kossuth-utcai fiúiskola épületében levő természetbeni lakást az ott lakó *Záray* Ödön igazgató f. év augusztus hó 1-től neki átadja és ő átveszi, miért is kéri 480 korona évi lakbérét azon időtől beszűntetni. 5. Előterjesztés az évi záróvizsgák alkalmával kiosztandó zárvizsgák idejének és sorrendjének megállapítása s a vizsgabiztosok kiküldése iránt. 7. Az iskolafelügyelő jelentése az iskolamulasztásokról. Aradon, 1901. évi május hó 25-én *Salac* Gyula kir. tan. iskolaszéki elnök.

(—) **Pályázat tanári állásra.** Az aradi kir. főzímnaáziumnál egy matematikai és fizikai tanári állás jött üresedésbe. Illetmények: Ha rendes tanár neveztetik ki, törvényes fizetés és lakáspénz. helyettes tanár 1600 kor. jutalomdíjjal. Pályázati kérvények június hó 16-ig az intézet igazgatójához nyújtandók be.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Elitelt ügyvédjelölt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 25.

Egy lugosi ügyvédjelölt állott ma a szegedi büntetőtörvényszék előtt, hamis vádaskodás büntetével vádolva. A román származásu leánykát *Kókay* István dr. szegedi ügyvéd szá-

moltatta meg, mivel az minden alap nélkül mulasztással vádolta őt a szegedi ügyvédi kamara előtt.

Andrejkovics János a lugosi ügyvédjelölt neve. A vádlott évekkel ezelőtt terjedelmes beadványt intézett az ügyvédi kamarához s feljelentette Kókay dr. ügyvédet, hogy az az ügyvédi kötelesség ellen mulasztást követett el. Elmondotta a följelentésben, hogy egy megbízásban arra kérte dr. Kókay ügyvédet, hogy egy végrehajtást szüntessen be. Az ügyvéd elfogadta a megbízást, de annak eleget nem tett, miáltal a végrehajtott felet a legkellemetlenebb helyzetbe juttatta.

Az ügyvédi kamara vizsgálatot tartott ebben az ügyben. Az vizsgálat során bebizonyosodott, hogy az ügyvédjelölt vádaskodása *alap-talan*. A megsértett ügyvéd erre a törvényszékhez fordult elégtételért és hamis vádaskodás büntetésének elkövetése miatt hívta perbe a lugosi ügyvédjelöltet.

A törvényszék ma tartotta meg ebben az ügyben a véglárgyalást s rágalmasz vétségének elkövetésében mondotta ki bűnösnek a vádlottat és *száz korona pénzbüntetésre* ítélte.

Az elítélt ügyvédjelölt fölebbezést jelentett be az ítélet ellen.

§ Igazságügyi kinevezések. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. *Fabiny Ferenc* curiai bírót a szegedi ítélőtábla elnökévé *Frenreisz István* curiai bírót a budapesti ítélőtáblához tanácselnökké nevezte ki.

§ A braganzai herceg váltói. A braganzai herceg nevére elkövetett váltóhamisítás büntetésében való bűnrészességért 2 és fél évi fegyházra ítélt *Lefkovits Lukács* Mátyás budapesti pénzügynök szabadlábra helyezésére hozzátartozói 5000 frtot deponáltak biztosíték gyanánt. A törvényszék ma el is rendelte Lukács szabadlábra helyezését védőjének dr. *Vaisz Sándornak* kérelmére, de a kir. ügyészség a törvényszék ezen határozata ellen felfolyamodással élt a kir. ítélőtáblához, amely néhány nap mulva dönt Lukács szabadlábra helyezése tekintetében. Lukács ideiglenes szabadlábra helyezése esetén ítéletének jogerőre emelkedése után perújítással készül éini.

NAPIREND.

Május 26. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Pünkösöd vasárnap. — Protestáns naptár: Pünkösöd vasárnap. — Görög-keleti naptár (május 13.): Glicéria. — A nap kél 3 óra 56 perckor, nyugszik 7 óra 26 perckor. — A hold kél délután. nyugszik 0 óra 28 perckor.

Május 27. Hétfő. Róm. kath. naptár: Pünkösöd hétfő. — Protestáns naptár: Pünkösöd hétfő. — Görög-keleti naptár (május 14.): Izidor vértanú. — A nap kél 3 óra 55 perckor, nyugszik 7 óra 27 perckor. — A hold kél 1 óra 44 perckor, nyugszik 0 óra 51 perckor.

Május 28. Kedd. Róm. kath. naptár: Emil, Vilmos. — Protestáns naptár: Emil, Vilmos. — Görög-keleti naptár (május 15.): Pakóm. — A nap kél 3 óra 54 perckor, nyugszik 7 óra 28 perckor. — A hold kél 2 óra 40 perckor, nyugszik 1 óra 14 perckor.

Időjárás. Légnnyomás reggel 7 órakor 765.0 milliméter, délután 2 órakor 762.3 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 17.5, délután 2 órakor C° + 25.3. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor K. 5, délután 2 órakor DK. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor tökbnyire derült, délután 2 órakor felderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 5 milliméter villogással.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Száraz, meleg, zivatarok.

Szabadságsarai emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 1/2—12 1/2 óráig. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Május 26. Az aradi és csanádi egyesült vasutak közgyűlése délelőtt 11 órakor. — Az arad-hegyvidéki trista-egyesület kirándulása az Al-Dunára, Oravicára és Herkulesfürdőre. — Az aradi munkás dalegylet majálisa (Csálai erdő). — Az Egyenlőség szabadság harcosoket segélyző asztaltársaság táncsal egybekötött tavaszi ünnepele (Aliman-vendéglő). — Az aradi iparosifjak önképző és betegsegélyző-egyletének táncsal egybekötött műkedvelői előadása (Arena-épület).

Május 27. A gyoroki önkéntes tűzoltókar majálisa (A kiesfékvesű Divókában). — Az aradi dalegylet népünnepélye (Városliget).

Május 28. A kereskedelmi szakiskolai tanárok országos egyesületének kirándulása Menyházára.

Május 29. Weitzer János gép-, wazongyár- és vasöntőde részvénytársaság rendkívüli közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Junius 9. Az aradi kereskedők körének tavaszi ünnepele (Városliget). — Az alföldi első gazdasági vasut részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor (Aradi és csanádi egyesült vasutak gyülesterme.)

Junius 22. Csanádvármegye gazdaközösségének táncmulatsága Mezőhegyesen (Kaszinó.)

A nyaraló és fürdőző közönség

szíves figyelmébe ajánlom

40,000 kötetes

kölcsönkönyvtáramat,

Aradon, *Átzel Péter-utca 1. szám, (az udvarban)*

Telefon-szám: 407.

melyben minden újdonság megjelenés után azonnal több példányban kapható és a melyben a magyar, német, francia és angol irodalom összes jelesebb termékei képviselve vannak.

A vidékre való elküldésre és visszazállításra nézve a legnagyobb kényelemtől gondoskodtam, Annyi művet szolgáltatok ki, amennyi egy óra elegendő. Az el- és visszaküldés egy lakattal elzárt ladikában történik, amelyben mindannyiszor mellékelve van a nyomtatott és a ládika tetejére ráragasztandó cég-cim, úgy, hogy a kényelmetlen csomagolás, sőt még a címzés is teljesen mellőzhető.

A könyvek újak és tiszták.

Az összes jegyzékek ingyen.

Kölcsöndíj közönséges havi bérletre 1 koronára 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér. Legújabbban érkezett Szomaházy: „A színház.”

A vidék legteljesebb ifjusági kölcsönkönyvtára, melyben minden számottevő ifjusági irat, az összes klasszikusok stb., magyar, német és francia nyelven kaphatók, ugyszintén az összes újdonságok is.

A kölcsöndíj a tanuló ifjuságnak 1 óra 1 kor., vagy kötetenként 6 fillér.

Kiváló tisztelettel: 703

KERPEL IZSÓ

könyv- és papirkereskedése

Aradon, *Andrássy-tér 20-ik szám. (Arena-épület.)*

KOZGAZDASAG ES KÖZLEKEDES.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 25.

Délitőzsde. A buzakinálatt kielégítő, a vételkedv kedvtelen. Bányadt irányzat mellett 12,000 métermázsa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonane-műek bányadtak, elhanyagoltak. Időjárás tikkadt.

Zárul 12 órakor:

Buza májusra	7.41— 7.40
Buza októberre	7.66— 7.67
Rozs októberre	6.65— 6.66
Zab októberre	5.70— 5.71
Tengeri májusra	5.39— 5.40
Tengeri júliusra	5.31— 5.32
Repce augusztusra	13.10—13.20

Zárul 5 órakor:

Buza májusra	7.39— 7.40
Buza októberre	7.66— 7.67
Rozs októberre	6.66— 6.67
Zab októberre	5.70— 5.71
Tengeri májusra	5.39— 5.40
Tengeri júliusra	5.31— 5.32
Repce augusztusra	13.05—13.15

Zárul 5 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	69175.
Magyar hitelrészvény	696.—
Leszámitolóbank részvény	436.—
Rima-Murányi vasmű részvény	494.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	675.75
Közuti vasut	568.—
Városi villamos vasut részvény	298.—

— **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Nowotny Gottlieb keztyükészítő Prága. — Wiedlak Adél kereskedőné Teschen. — Steinfeld Aron, ke-

reskedő Bécs. — Aladgem Abraham J. kereskedő Turn-Severin, Schnitzler L. kereskedő Nagy-Becske-rek. — Skandalsky M. Glina.

S z e s z ü z l e t.

— Május 25. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter o/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslák: 12.80—13.— korona mmázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Május 25. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 78 — 80 fillérig. Oreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 86 — 88 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 88 — 90 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 86 — 88 fillérig.

IDEGENEK ARADON.

— Május 25. —

Fehér Kereszt szálloda. Maurer György magángzó Becskerék. — Batobcy Ferenc tanár M.-Bog-sán. — Kovacs Jenő tanár Nagyvárad. — Arányi Jenő tanár Nagyenyed. — Reinholdt Emil tanár Lippa. — Dr. Veres Vilmos tanár Kolozsvár. — Pfeifer János tanár Temesvár. — Hirsch Fülöp utazó Bécs. — Kovács Nándor utazó Budapest. — Kuvener József utazó Bécs. — Sanci Adolf tanár Szeged. — Reich Manó tanár Szeged. — Dr. Kanitz Lajos tanár Budapest.

Központi Szálloda. Schubert Pál belső titkos tanácsos Berlin. — Juhasz Imre igazgató Mezőhegyes. — Kövér Márton földbirtokos Szemlak. — Kohn Ferenc kereskedő M.-illye. — Jakabfi Jenő és neje birtokos P.-Ecseg. — Jakabfi Dezső és neje birtokos P.-Ecseg. — Dr. Schack Béla kir. főigazgató Budapest. — Antalfi Artur ker. akadémiai tanár Budapest. — Dr. Löwy Réla ker. ak. tanár Budapest. — Dr. Koltai Virgil ker. ak. tanár Budapest. — Trautman Henrik ker. ak. tanár Budapest. — Rados Ignácz ker. ak. tangr Budapest. — Balog Mór ker. ak. tanár Budapest — Bogdy Samu ker. ak. tanár Budapest. — Krentzer Lipót ker. ak. tanár Budapest. — Mayer Henrik gyáros Szombathely.

Vass Szálloda. Blitz Adolf utazó Bécs. — Mosser I. utazó Bécs. — Adler M. utazó Bécs. — Havas József mérnök Mezőhegyes. — Klein Ignácz utazó Budafok. — Mikó Adorján kereskedő Kőrösbánya. — Glück József kereskedő Budapest. — Elek Miklós utazó Budapest. — Csicsaki József utazó Budapest. — Grosz Mór utazó Budapest. — Szegő Árpád utazó Budapest. — Steiner Mór utazó Bécs. — Madar Imre gazdász Győr.

Aradi nyári szinkör.

Vasárnap, 1901. évi május hó 26-án:

Délután 3 1/2 órakor, fél árkakkal:

A kis szökevény.

Operette 3 felvonásban. Irták: Hicks és Nichols. Fordították: Kacziány Géza és Makai Emil. Zenéjét szerző: Lionel Monckton és Iván Caryll.

SZEMÉLYEK:

Lord Coodle . Fenyéri Mór.	Leonello . . . Arkossy V.
Lady Coodle . Tolnainé.	Pietro . . . . . Boda F.
Stanley . . . . Rubos A.	Carmenita . . Tomcsányi R.
Dorottya . . . Kertész Kata.	Alice . . . . . Komlóssy I.
Winnifred . . . Felhő Rózsai.	Tamarind . . . Polgár S.
Flipper . . . . Szadai F.	Von der Höhe Solyom L.
Barday . . . . Szőke S.	Wilhelmine . Rónai Rózsai.
Paloni, konzul Czakó V.	Cock ügynöke Nemes S.

Kezdete 8 és fél órakor.

Este 8 órakor, rendes árkakkal:

Domi.

Bohózat 5 felvonásban. Irtá: Nesztroy. Fordította: Fancsy.

SZEMÉLYEK:

Kreugen . . . Fenyéri Mór.	Selyembogár Polgár S.
Adél, leánya Menszáros M.	Hiacintha . . Komlóssy I.
Ninon Tivadar László Gy.	Zeno, szolgálja Szőke S.
Richard . . . . Kley M.	Margit . . . . Billik Emma.
Dessa Cazatta Palágyi L.	Agrippa . . . Tolnainé.
Inkó . . . . . Szadai F.	Domi, majom Dunay A.

Kezdete 8 órakor.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, május 25.

Magyar aranyjáradék 40/0	117.55
Magyar koronajáradék 40/0	92.85
Magyar arany 41/20/0	120.75
Magyar ezüst 41/20/0	100.—
Magyar keleti vasut	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.75
Magyar italmegváltási kötvény	99.65
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	174.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	142.—
Osztrák papíráradék	98.25
Osztrák járadék ezüst	97.90
Osztrák járadék arany	117.60
Koronajáradék	97.25
1860-iki államsorsjegyek	140.50
Osztrák magyar bankrészvény	1670.—
Magyar hitelbank részvény	693.—
Osztrák hitelbank részvény	690.—
Osztrák-magyar államvasut	675.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.07
Német birodalmi márka	117.50
London	240.45
Páris	95.55

REGENY-CARNOK.

Dawison bankja.

— Büntényi regény. —

Írta: **Trowmann József.**Fordította: **Hevesi Jenő.**

(Folytatás.)

TIZENHARMADIK FEJEZET.

Rimler így meggyőződött, hogy Godard a gyilkos, vagy legalább is az egyik gyilkos és Stocker és Hecks a büntársai és orgazdái. Elképzelhette, hogy a gaz társaság iparkodni fog újabb büntetlennel megátolni az elsőnek leleplezését. De tudta azt is, hogy áruhájában nem ismerhették föl s így nyugodtan folytathatta nyomozásait.

Azt tudta, hogy Stocker és Hecks most kétszeresen ügyelni fognak és a pénzt, mire hajnalodik, biztos helyre rejtik. Fontos volt azt tudnia, hogy a hivatalos bűntársát, aki Holmessel Newbourgba utazott, — Tollernek hívják s hogy egy jelzett bankjegy van nála.

Újra emlékébe idézte a történeteket. Ami a legjobban meglepte, az volt, hogy Toller arcképét a megölt pénztáros leányánál látta, aki gyöngédséget tanusított a kép iránt. Hát tudta Irma, hogy az arckép eredetije milyen összeköttetésben van az atyja megölésével és most megakarja Tollert óvni tettének következményétől. Vagy talán kedvese volt Toller a leánynak?

— Meglátjuk, mi fejlődik ki ebből a dologból.

Ez a sajtósági eset napról-napra rejtelmesebb lesz. Legjobb lesz, ha Irmára is kiterjesztem a jövőben a figyelmemet. . . . És miféle összeköttetés van a Godard testvérek és a leány között? Mit jelent a titokzatos cédulaátadás és a birtelen való eltávozás? Főlkarták keresni a cédula küldőjét? — Ertelhetetlen dolog. Valóban nem lesz könnyű föladat kihámozni ebből a zavaros dologból az igazságot! . . .

Ugyanebben az időtájjában Weir, a Weir és Gate-cég tagja, lépett be Wilkie dolgozó szobájába. Bizalmasan tanácskoztak üzleti ügyekről és e közben a bankár megjegyezte:

— Tudja-e Wilkie ur, hogy a szerencse elpártolni látszik Stocker és Hecks-cégtől? Kivetett hálójukba úgy sejttem, önmaguk botolnak bele. — Az utóbbi időkben szállítási kötésekkel sokat vesztek el vasuti részvényeken és nekünk is jelentékeny összeggel tartoznak.

— Oh, hiszen ez pompás hír nekem! — kiáltott föl Wilkie örömmel. Minél rosszabb helyzetbe jut ez a cég, annál jobban érzem én magamat, mert annál hamarabb elértem céloimat.

Alig távozott el Weir, nyomban utána Rider bankár lépett be, aki a következő iratot nyújtotta át Wilkiének:

Stocker és Hecks ezennel elismerik, hogy vasuti és bányarészvények árkülönbözötéért negyvenötezer dollárral tartoznak Rider úrnak és Társa new-yorki bankháznak.

— A hurkok egyre szorosabba húzódnak a nyakuk köré és ezeket a gazembereket nemsokára utóleri a nemezis! — szolt Wilkie láthatólag elégedetten.

Rider megjegyezte:

— Valami titkos ellenségük látszik őket üldözni, aki minden tervüknek elébe vág és céljának elérésére egész vagyont áldoz.

Wilkie mosolygott e szavakra:

— Ön is azt hiszi, Rider ur?

— Meg vagyok róla győződve. Mihelyt Stocker és Hecks határidő-üzletet köt a tőzsdén, ismeretlen ellenségük a lehető legmagasabbra főlhajtja azoknak a papiroknak az árát, amelyekre Stockeréknek szükségük van. Akár kétszeres árt is ad az ellenségük, hogy Stocker és Hecks csak nagy veszteséggel tud eleget tenni kötelezettségének.

— Ha győzi pénzzel a láthatatlan ellenség!

— Ha pedig el akarnak adni, a titkos ellenfél olyan hihetetlenül olcsón dobja a piacra a megfelelő papirokat, hogy Stockerék újra vesztenek.

— Ugy kell a nyomorultaknak!

— Egy hivatalnokukat gyanúsítják, hogy az árulja el üzleti titkaikat, mert különben alig volna lehetséges, hogy folytonosan veszítsenek kötéseiknél.

Wilkie gunyos mosolylyal mondta:

— Igaza van, Rider ur. Én is azt hiszem, hogy Stocker és Hecksnek van egy ilyen veszedelmes ellensége, aki minden eszközt igazságosnak . . . érti, uram? — igazságosnak tart arra, hogy ilyen jellemtelen gazfickókat ártalmatlanná tegyen.

Mialatt a két férfiú néhány üzlettervet megbeszél, Naphtali, az ideiglenes pénzzavarban szenvedő tőzsdéjászok mentőangyala, jelent meg. Mikor megpillantotta Ridert, zavartan tekintett Wilkiere.

— Talán rosszkor jöttem? — kérdezte.

— Oh nem, Naphtali ur, egész nyíltan beszélhet Rider ur előtt. Nincs előtte semmi titkom.

— Kérem . . . Tudja meg tehát, uram, hogy Stocker és Hecks hatvanezer dollárnyi kölcsönt keresnek hatvan napra, ami után hajlandók huszonöt százalékos kamatot is fizetni annak, aki zavarukból kiségit.

— Erre a hirre el voltam készülve, — jegyezte meg Wilkie. De nemsokára több pénzre is lesz még szükségük . . . Most pedig, uraim, hallgassanak ide, egy bizalmas dolgot közlök önökkel titoktartás mellett, amit kivülem még csak Rimler detektív tud.

— Ha kell, sirunkba visszük a tickot, — jegyezte meg Rider és Naphtali helybenhagyólag bólintott fejével.

— Hallják tehát: a Dawisontól elrablott pénz, amint azt önök is tudják, jelzéssel volt ellátva.

— Igen, erről van tudomásom, — szolt Naphtali.

— Nos uraim, ez a jelzett pénz Stocker és Hecks birtokában van!

A két bankár, mintha villámütés érte volna őket, megrázkódott e hír hallatára.

— Lehetetlen! Hihetetlen! — kiáltották meglepődve.

— De úgy van, uraim. És jelenlegi szorult helyzetük kényszeríteni fogja őket, hogy olyanra váltsák, amelylyel veszedelem nélkül dolgozhatnak. Természetesen öntől, Naphtali ur, fogunk majd pénzt kérni. Ön azonban ne utasítsa el őket rögtön, hanem mondjon valami kifogást nekik. Például, hogy fontolóra veszi a dolgot.

— Értem, Wilkie ur.

— Egyáltalán úgy mutatkozzék, mintha esetleg hajlandó is volna megkötni velük az üzletet.

— Legyen nyugodt. Ugy mutatkozom Stocker előtt, ahogy ön akarja. Stocker azt hiszi, hogy én éppen olyan gazember vagyok, mint ő és mindenre képes, csak hogy egy kis nyereséget zsebre vágassak.

— Jó. Reméljük tehát, hogy nemsokára eljönnek önhöz pénzért. Mert egy ártatlan ember élete függ attól a vallomástól, melyet e két gazembertől kicsikarhatunk.

A két bankár erre elhagyta a szobát és Wilkie elégedetten simogatta ősz szakállát.

— Tehát mégis van igazság! — szolt magában. A két gazember napról-napra jobban közeledik a veremhez amelyet nekik árok. Alig

álmodják, hogy az a tapasztalatlan fiatalember, akit romlásba akartak dönteni, nemsokára leszámolhat velük. És akkor út az ő órájuk is. Be kell, hogy vallják bűnüket és visszaadják egy derék, becsületes embernek a becsületét. . . . És aztán? Megvalósul életem legszebb álma!

(Folytatása következik.)

NYILTTÉR.*

A t. cz. helybeli, valamint vidéki hölgyközönség értesítettik, hogy alant jegyzett divat kereskedők közös megegyezés folytán elhatározták, hogy üzleteiket **junius hó 2-től kezdődőleg augusztus hó 20-ig** bezárólag vasárnapokon egész napon át zárva tartják.

*Austerweil Zsigmond,**Deutsch Testvérek,**Glück Dezső,**Hoffmann Antal,**Hoffmann Sándor,**Kell Manó,**Ifj. Kopetkó Károly**Lengyel Testvérek,**Ifj. Lövy Ármin,**Nádler Lajos,**Probst K. és Társa.**Pick Ernő,**Rosenblüh H. és Tsa,**Scherhag H. és Fia.*

(csak a főüzlet.)

Nevelőnő kerestetik,

aki német anyanyelve mellett a **franciát** is jól beszéli és tanítani tudja, s ki **nevelőnői képesítéssel** bír.

Arcképes ajánlatok az **Aradi Közlöny** kiadó-hivatalához küldendők. 746

Alant jegyzett aradi butorkereskedők **f. évi junius 2-től bezárólag augusztus 20-ig** üzleteinket vasárnaponként egész nap zárva tartjuk.

*Verbos A. és Fiai,**Lennyel Lórincz,**Reinhart Fülöp,**Steigervald A.,**Rozmanith A. és Fia,**Bruckner Lipót,**Weisberger Testvérek.*

IGEN FONTOS

a téli ruhák, bundák, szőnyegek

biztos megóvása.

E célra csakis

Moly-pusztítónkat

ajánljuk

50 fillér, 1 korona és 2 koronás dobozokban.

Svábok, Bolhák,**Rusznik, Legyek,****Poloskák**

és más hasonló házi férgek biztos kipusztítását hirneves

ROVAR-PORUNKKAL

lehet elérni.

30, 50, 80 és 1 korona 50 filléres dobozokban.

VOJTEK és WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése

ARADON.

Millenium sörcsarnok.

A pünkösdi két ünnepnapon elismert jó kőbányai sörünkön kívül még

kitünő bajor-sört

is csapolunk. Továbbá van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy az általunk föntartott, elegánsan berendezett

Japán Tea- és Kávéházunk NYÁRI HELYISÉGEIT.

megnyitottuk, melyben mindenkor kitünő hideg ételek és italok kaphatók.

Tisztelettel 768

BRAUN ÉS SCHUCH.

Hetenkint kétszer a helybeli első zenekar hangversenyt ad.

Nyilatkozat.

Nikitscher József zarándi áll. népiskolai tanítónak velem szemben elintézetlen ügye van.

Pankota, 1901. május 23. 761

Csete Mihály.

Pünkösdi.

Ma vasárnap és hétfőn, május 26. és 27-én

UJ-ARADON, a Martini-féle sörcsarnok helyiségében

az ujonnan szervezett 50 tagból álló híres gyermek zenekar STEINER LAMBERT karmester személyes vezetése mellett

NAGY HANGVERSENYT

rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja

MARTINI MÁTYÁS,

vendéglős.

Belépti-díj 20 fillér.

Kezdeté d. u. 4 órakor.

Tiszta italokról, jó ételekről és pontos kiszolgálásról gondoskodva van.

Teljesen jókarban lévő, olcsó

bicikli

kerestetik.

Ajánlkozók értesítsék a kiadó-hivatalt.

Gaál Lipót

Látásorész

ARADON, Andrassy-tér 20. sz.

Alapított 1860-ban.

Kertmegnyitás.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy diszes

KERTHELYISÉGEMET

a 33. gyalogezred zenekarának közreműködésével

ma pünkösdi vasárnapján

ünnepélyesen megnyitom.

Kitünő italok és jó magyar konyháról gondoskodva lesz.

Friss bajor sör csapolás.

Szives partfogást kér

kiváló tisztelettel:

Kass Béla.

759

Vasárnapi hangverseny kezdete 7¹/₂ órakor,
belépti-díj 20 kr.

Hétfői hangverseny kezdete 9¹/₄ órakor,
belépti-díj nélkül.

Ajanlunk

háztartási és ipari célokra
kitünő minőségű, darabos 707

f a s z e n e t

25 kilós zsákokban csomagolva 100 kiló

2 frt. 50 kr.

Dijmentesen hához küldést készséggel eszközöljük.

Kneffel Károly és Fia

vaskereskedése Aradon.

Telefon 139. sz.

Telefon 139. sz.

Jencs-féle

Narancsvirág-Crème.

Teljesen ártalmatlan és biztos szer-
szepítő, pattanások, májfoltok, bőrtka
(Mitesser) és más bőrfoltok ellen. Meg-
óvja a bőrt a meg-
repedéstől; meg-
szünteti az arc- és
kez vörösségét. Ren-
desen használva, a
ránccos arcbőrt
simává, üdévé teszi.

Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idé-
síti elő az arcbőr fényességét. Ára 1 korona.
A hozzávaló Narancsvirág Poudre doboza
1 korona. Kapható:

Jencs Vilmos

„Szt. János” gyógyszertárban
Budapest, II., Széna-tér.

Főraktár: Dr. EGGER „Nádor” gyógyszertára
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Tisztelettel meghívom a nagyérdemű közönséget a

Rózsa Bandi és Nagy Károly

primások vezetésével ujonnan szervezett kitünő zenekaruk, külföldi körutjuk megkezdése alkalmából a

„FEHÉR KERESZT” SZÁLLODA TÉLI KERTJÉBEN,

folyó hó 26-án vasárnap este 8 órakor tartandó

BUCSU HANGVERSENYERE.

A zenekar pünkösdi vasárnap és hétfőn délután a

Baross kioszkban HANGVERSENYEZ.

Kiváló tisztelettel:

NAGY LAJOS,
szállodatulajdonos.

Olcsóbb mint bárhol!

HAZAI IPAR.

Mindenféle férfi, női és gyermek
cipők.

KÉZIMUNKA.

Kemény és puha kalapok

legújabb formákban, minden árban.
Dus választék, szolid kiszolgálás.

KUTÁNYI I.

Aradon, Vörösmarthy-utca I. szám,
a színházi sörcsarnokkal szemben.
335. Telefon 335. 64

A budapesti első

női zenekar

ma vasárnap is holnap hétfőn

KÁNYA GÉZA

(Zrinyi-utca I. sz.)

étterem- és sör-csarnokának

KERTHELYISÉGÉBEN

NAGY

HANGVERSENYT

rendez.

Számos látogatásért esd

a női zenekar.

Belépti-díj szabad.

Szemüvegek, orrcsüptők, lorgnettek, finom acél, nickel, tekenősbéka-csont, double és a magy. kir. fémjelző hivatalt által fémjelzett ezüst és 14 karatos arany kerettel ellátva. A lencsék pedig a legfinomabb kettős optikailag csiszolt üvegből és valódi hegyi kristályból készültek.

Javítások és vidéki megrendelések a legpontosabban jutányos árakon eszközöltetnek.

Dus raktár minden szakmához tartozó árukból, u. m.: színházi és tábori látásorészek, nagyító-üvegek (mikroszkop), hőmérők és légsúlymérők (Aneroid barometer), lánmérők, hőmérők számára, stereoskopok, pantoskopokból. Nagy választék stereoskop képekből. Az orvos által előírt szemüvegek és orrcsüptők pontos méret után készülnek. 742

AZ ARADI KOZLONY PÜNKÖSDI MELLÉKLETE

Csillaghullás.

Ira: *Lady Sándor.*

Csillagfényes, düvös, nyári szép estén

*A lugasban üldögéltünk kettecskén,
Egymás mellett, kéz a kézben,
S míg szemünk fönt járt az égen
Gyönyörködtünk egy-egy csillag leestén.*

*S türelmellenkedve szóltál kedvesem:
„Mért hullanak le csak olyan kevesen?
Azt szeretném látni egyszer,
Ha lehullna száz cagy ezer!
Mért is nincsen csillag-eső sohasem?”*

*Kis bohóm te! minden csillag egy világ,
Ott is nyílik a szerelmi szép virág,
Ott is vannak boldog párok,
És a hogy mi innen rájok
Nézünk föl, tán ép úgy néznek ők miránk.*

*Szeretnéd-e, hogyha a mi csillagunk:
A föld, melyen most itt boldogok vagyunk,
Amazoknak gyönyörére
Lehullna a semmiségbe
És egymástól elkellene szakadnunk?*

— Rám hajlottál . . . S csillagfényes szép estén.

*Még sokáig üldögéltünk kettecskén
Egymás mellett, kéz a kézben,
S míg szemünk fönt járt az égen,
Szánakoztunk minden csillag leestén.*

Pünkösdi harangszó.

Ira: *P. Szőke Jenő.*

Pünkösdi van; gyönyörű, pünkösdvásárnap reggel. A kicsiny falu tornyában elsőt harangoznak misére.

Megállok itt a kis pagonyban, a keskeny veteményes kertek szélén, amiket koro- és veszősövény kerít el a tisztára söpört szériüktől. A szívembe valami édes-bus, áhítatos érzés lopózik, a mint most, oly sok-sok év után végig tekintek ezeken a megbarnult földű házikokon. A falu végén még szép sárgák a háztetők, azok ott új házak, azokban már új emberek laknak.

Köröskörül zölddel van bevonva minden. Olyan ez a zöldség, mintha egy darabból volna aminek az egyforma szépségét nem szakítja meg más színű folt.

Itt kezdődik a lábam előtt, végig folyik a szántóföldeken, a sárgarépás, a káposztás, kalarábés kerteken, nagyott hajolva szökken át az árkokon és felkuszja a kerítésekre. Ott már virág is keveredik közéje: sötétvörös pünkösdi rózsák, fehér és rózsaszínű orgonavirágok . . .

Lelkemen átsuhan a multak emléke, mint a hófehér, tavaszt hirdető báránnyelűk az égen. Hiszen azok között az illatos orgonák között tanultam meg szeretni, sóhajtozni és — verset faragni: tizesztendős koromban.

Édes, merengő csend ül a tájon, a végtelenségből lemosolyog a földre az azurkék ég; a galyakon aranyos napsugár ragyog s a sűrűben koronkint füttyent egyet a valami madár.

Fény, ragyogás mindenütt. Hiszen ünnep van, kedves, szép ünnep: piros pünkösdi napja.

A kaputlan udvarokról tarkafejű lányok szállingóznak ki az utcára, szemérmesen szemlesütve, ahogy illik mise előtt. Elöl összefogott kezükben imakönyv van, a minék a lapjai közül kacéran nevet elő egy-egy szál muskátli, szegfűszeg, viola mosolygó virágjeje, a mi hihetőleg jobb szeretne már ott lenni, a hová szánva van: valami selyem-mándlis, fehéringujjas legény bársonyszalagos kalapján.

A legények ott vannak már mind a temp-

lom kertben, második harangszó után. Végig ülnek a Szentháromság-szobor talapzatát, a templomba vivő kicsiny köhid falát. Nem is igen tulságos áhítatból, de mivel onnan jobban szemügyre kerül a templomba igyekvő leánysereg.

Hátrább jönnek az idősebb asszonyok fehérhabos szoknyákban fekete selyem keszkenőkben. Azok már nem igyekeznek úgy megállni az udvarok előtt, hogy a kitipegő komaasszonyt bevárják, s kettesével, hármassával utközben is elsziesztáztatnak, nem a fáradtságtól éppen, de egy kis ártatlan pletykáldásra.

Leghátul ballagnak gazduramék, csöndes pipaszóval, kevés beszéddel, talpig feketébe öltözve. A kipucovált csizmaszárakon csak úgy cikázik a napfény.

Most megzendül a torony: meghuzták mind a négy harangot. Beharangoznak.

Az aranykeresztes piros bádogtetőre rátűz a ragyogó tavaszi nap, a fölnyitott zsalukon át idelátszik a harangok ingása. Éppen a legöregebb, a „Szt. János“ van erre.

Néha felém fordítja a száját, s úgy tetszik nekem, mintha csakis hozzám beszélne az ő kissé gyönges basszusával, a mivel a városi nagyharangok hangját akarja utánozni. Ez a kis hiuság mindig meg volt a jó öregben.

— No hát most már mit bámulsz ott rám, ott a kertek végén? Inkább gyere ide, belekapaszkodni a kötelembé, mint akkor, régen. Emlékszel rá? Ahán, ugy-e belekönyvesedett a szemed?!

Hát mire volt jó elmenned, itt hagyni bennünket? Hát most mennyivel érsz többet, mint azelőtt? Álmodtál után futottál ugye, a mik kicsáltak a porba, zajba, aztán elszökkenek előled, mint tarka, csalogató lepkék, a nélkül, hogy egyet is elfoghattál volna belőlük. Ne beszélj, — tudom én azt. S mikor csalódtál, elfáradtál, eszedbe jutottunk mi. Az apró, fehér házak, az orgonavirágok. Eszedbe jutott, hogy itt volt legjobb. És hosszú esztendőknél kellett elmúlni, hogy ez az eszedbe jusson. Látod, azóta új nyelvem van! Nézd, hogy csillog rajta a napfény, mikor feléd intek vele. Ezek a gyerkőcök itt alattam, a kik ránczigálnak, azt mondják hogy az én szívem. Sokszor hallom, mikor megkondítanak: „Kaptál-e a szíved“ No lásd hát ez nem igaz. Hiszen ezzel az új szívvel nem szerethetnék úgy, mint azzal a réggel. Pedig én szeretlek most is. No gyere hát! — Mit? Nem jössz? Félted azt a finom, városi ruhádat, az elegáns cipőidet? Hát persze, te most már különb ember vagy, mint mi: egyszerű eszű falusiak. Persze, büszke lettél, már gögös vagy. No hát akkor nem érdemes szóba állanom veled!

Az öreg harang elhallgatott. Csak az apraja csilinggett még egy darabig utána, s azok is szidtak, dorgáltak, ahogy az öregtől hallották. Utóljára csak a legkisebb szólt maga, a vékony hangú kis „Szt. Anna.“ Ez fejezte be esténként egy rövid verssel az „Ave Máriát is, mikor édes csillagos este borult a házikóra.

Ennek már zokogva, bűnbocsátóan csengett a hangja, mint egy áhítatos, esdeklő fohász. Éppen úgy, éppen olyan szépen, mint mikor egy kicsiny, érzelmes, ábrándozó fiucska kezében volt a kötele.

Ez már nem karkolt, nem haragudott rám. Sirva kért, könyörgött, hogy menjek hozzá.

— Megyek, megyek, édes kis harangom!

Nekivágtam a keskeny gyalogutnak, keresztül lépegetve a sárgarépákon. A lakkipőmet belepte a fehér hazai por. — nem ragyogott már olyan gögösen. A finom ruhámat meg össze-visszakötözte, fóna a levegőben uszó ökörnnyal, mintha örökre ide akart volna fűzni ehhez a helyhez. S a láncot talán könnyebb is eltépni, mint ezt a leheletszerű, csillogó fonalat, ami az édes szülőföldhöz köt.

A gyaloguton egy fehérgatyás legény jött rám szembe. Az ólomptykés lajblíja zsebében fodrosszélű zsebkendő, a kezében rézkapszlis nádbot, a fején félrekapott pörge kalap. Azt il-

lemtudón megemelte, s félrelépett előlem a káposzta közzé.

— Adjon Isten!

— Adjon . . .

Lehajtott fejjel kerültem el. Ki ez? Talán egy a gyerekkori pajtlások közzül, akivel együtt gumipuskáztunk, harangoztunk valamikor? Szégyeltem előtte, hogy — ur lettem.

Vége felé járt már a mise, a kóruson levők lefigyeltek az oltárra, észrevétlenül sonpolyogtam el mögöttük, a toronylépcső felé.

Régi alakok ültek az orgona előtti magas padokban. Osmertem valamennyit.

A mester ur megöszült egy kicsit, s már pápaszemet visel. A nagybajuszu Jónás bácsi még mindig az, a ki régen volt. Még az énekes könyve is, a miben most a beléteti okulárium jelzi a szükséges lapot. Tudja már az énekes misét, akár a mester ur s kellő alkalmmal ő int a bozontos szemöldökével a szíjhuzó gyerekek, hogy mikor kapaszkodják neki.

A lépcső alján megvártam, míg az orgona megszólal s a kórusiak énekbe fognak. Akkor aztán dobogó szívvel neki indultam a vásott, szuette deszkáknak.

S úgy örültem neki, hogy senkisémet vett észre, akár csak egy tilosban járó gyermek.

Igen, az voltam újra: boldog, könnyű vérrü gyermek. Könyvedén, vidoran mentem föl a lépcsőn, — hisz tizenöt évet hagytam ott az alján.

Odafent kitártam a zsalukat. Hadd jöjjön be napsugár, tázasi szelő szabadon.

Megkopogtattam a vén „Szent János“ falát:

— Hallod-e, öreg jószág, itt vagyok! . . .

Hogy megzugott, kacagott rá az a harang:

— No hát ha it vagy ne is menj el többé. Maradj it mindig, mindig! . . .

A szememből kicsordult a könny s odaesett a harang megbarnult, poros falára.

Mennyi minden el volt mondv azzal a könnyel! A gyermek meg nem valósult álmai, be nem váltott reményei. A szív elnyomott, hangtalanná lett érzelmei, a hajszában letiprótt lélek lemondó sóhajtása mind . . . mind . . . Lassu zörgés hatolt fölfelé az órabázból: a kalapács rácsapott a harangra és csengve bongva verte el a tizenketőt.

A harangozó gyerekek dugta be bozontos fejét a följáron s ijedtében elfelejtett rajtam csudálkozni.

Bámulata akkor hágott a legnagyobb fokra mikor pénzt nyomtam a markába s levettem a kabátomat.

— Nesze öcsém. Most már csak majd én harangozok. Hanem aztán egy szót se senkinek! . . .

Soha olyat!

Hogy egy városi ur a keztyűben tartogatott kezeivel neki kapaszkodják a piszkos kötélinek, s harangozzon, mintha arra született volna.

En pedig harangoztam. S ebből a tudományból éppen semmit sem felejttem el. Mert hát tudomány az! A lábat neki vetni a gerendának, meglóbálni a harangot, s mikor a nyelve már közel jár a falához, elkapni azt, nehogy hozzáütödjék. A mikor aztán elkezdi az bugni olyan szépen, hogy csupa gyönyörűség hallgatni.

En tölem aztán romba dőlhetett volna az egész templom, falu, még a világ is. Nem látam mást, csak azt a lóbálózó harangot; nem hallottam mást, csak annak a bugását. Gyermek voltam újra, vidám, könnyű lelkű gyermek.

A falusiak odalen aztán böven ráértek találgatni, hogy mért ott hosszú ma a déli harangszó? . . .

Hazugságok.

Irta, Lengyel Laura.

Oltványiné még pár pillanatig utána bámult a gyorsvonatnak, aztán a megkönnyebbülés sóhaja szakadt fel szívéből. Falusi vendéget vitte el a vonat. A fiatal özvegy halálosan fáradt volt. Vidéki barátnője két hét óta minden percét lefoglalta és most biztosan hét vármegyében fogja terjeszteni, hogy háziasszonya milyen rossz gazdaszony.

— Meg vagyok róla győződve — gondolta Oltványiné, hogy türelmetlenül várja, hogy eláztathasson. De nem tesz semmit, most hazamegyek és kialusznom magamat.

A fátyolát lehuzta finom halvány arcára s éppen meg akart fordulni, mikor egy magas, barna férfi ment el mellette s lekapta kalapját.

Oltványiné barátságosan bolintott és tovább indult. Magában azonban erre gondolt:

— Gubó legyek, ha tudom, ki volt az a rokonszenves arcú uri ember? Nyilván valami zsúrimeretség... no de most nézzünk kocsi után.

A fiatal ur e pillanatban elébe állt és levett kalappal nyujtot át neki egy levelet.

— Bocsánat, nagyságos azonyom, elejtette az imént.

A fiatal özvegy gyöngén elpirult, aztán átvette a levelet:

— Köszönöm kedves...

Hirtelen megakadt, még vörösebb lett, mert eszébe jutott, hogy nem tudja a barna uri ember nevét.

— Nem ismer reám? — kérdezte a fiatal ember mosolyogva.

— De igen, csak hogy...

A fiatal urat szemmeláthatólag mulatatta a szép asszony zavara.

— Zoltay Béla vagyok.

Oltványiné hangosan elnevette magát:

— No maga ugyan szépen bolonddá tartott. Tudja, már azt hittem, hogy valamelyik páros csütörtökön, vagy páratlan szombaton ittunk együtt langyos teát. Így aztán röstelkedtem kissé. De hisz Ön... Nem akarom megmondani, hogy hány esztendőre nem láttam, mert asszonynak, ki tart valamit magára, nem illik ilyen hosszú időre visszaemlékezni.

Nevetve mentek a kocsiig, itt azonban a fiatal urnak hirtelen elkomorlyodott az arca.

— Ha gorombának tart is, én bizony megmondok, hogy tiz évvel ezelőtt bucsuztunk el egymástól. Én vén kamasz létemre is leültem maga mellé és segitettem a bábuit fésülni.

Oltványiné kacagott.

— Hamis adatokkal akar kiengesztelni? Az régebben volt.

— Mindegy. Egy-két év ide vagy oda nem tesz semmit. Azóta maga férjhez ment, egyedül maradt, én fölöttem is összeomlott egy világ. Nem azért kérdelem... mert hiszen... szóval csak kíváncsi vagyok, hogy emlékezik-e mivel váltunk el egymástól ezelőtt tiz esztendővel?

Oltványiné odaintette a kocsi, pár szót mondott neki, aztán a fiatal emberhez fordult:

— Ha nem rösteli a fáradságot, haza kísérhet. Szép idő van, szinte vágyom egy kis sétára.

— És az uton felelni fog a kérdésemre?

— Természetesen.

Amint elhagyták a pályaházat, Oltványiné rögtön beszélni kezdett:

— Tudom, hogy csak kíváncsiságból kérdez s azért felelek. Mikor elment, sokáig azt hittem, hogy vissza fog jönni és valahogy úgy képzeltem, a leányok sok minden bolondot képzelnek, hogy egymásnak vagyunk teremtve. Más szerencsésebb körülmények közt talán meg is vártam volna, míg eljön értem, de hiszen szegény, árva leány voltam s a többit már tudja...

— S aztán?

— S aztán éltem, mint a többi asszony s nem voltam boldogtalanabb mint ők.

— Szomorú vallomás.

— Az élet nem kellemetességből áll és több vagy kevesebb belőle, higgye el, mindegy... és most?

— És most?

— Ejh miért ne beszélénk őszintén?

Hiszzen mi régi jó barátok vagyunk és most már csakis jó barátok. Az a levél, mit az imént nekem átadott, a völégényemé, Tardy Istváné.

A fiatal ember mélyen elsápadt, mintha valaki szívére ütött volna, aztán durva gunnyal fordult az asszonyhoz.

— Ugy, hát még egyszer szerencsét próbál?

Oltványiné felemelte fejét, kemény, rideg visszautasítás lebegett az ajkán, de hirtelen meggondolta magát és nyájas, elnéző mosollyal felelt:

— Én Istenem, hát mit is tehetne egyebet az ember? Egyébként, ha tiz évvel ezelőtt elbirta viselni, most is túléli valahogy a csapást.

Zoltay elkacagta magát.

— Igaza van, nagyságos asszonyom. Kettőnk közül mindig maga az okos. Engem is kigyógyított a haszontalan pózolásból. Mint régi jó barátnőmnek nyíltan megmondhatom, hogy csak átutazóban vagyok, délután megyek föl Bécsbe — a menyaszonyomhoz.

Oltványiné lehuzta fátyolát és kezét nyujtotta:

— Isten önnel! Itthon vagyok. Köszönöm, hogy haza kísért és sok szerencsét kívánok a házassághoz.

Halk fátyolos hangon beszélt és elfordította fejét a fiatal embertől.

Elváltak. Az asszony, míg lassan haladt fölfelé a lépcsőházban, erre gondolt:

— A férfiak mind nyomorultak, állhatatlannok, hiteztők és kislelkűek, ime megházasodik...

A fiatal ember pedig ideges haraggal dobta be magát egy bérkocsiba; míg az ajtót indulatosan becsapta maga után, így elmélkedett:

— És ezekért az asszonyokért áldozzuk mi fel életünket, egészségünket. Ezekre bizzuk szívünket, lelkünket, becsületünket. Ezekre, kiknek nem én, nem te, nem ő kell, hanem a férfi. Brutális vágyuk meztelenségét bevonják a hazug poézis rongyaival. Hazudják, hogy minket akarnak boldogítani, holott saját gyönyörűségüket hajhászsák... Nincs hitványabb állat az asszonynál... Férjhez megy...

Utóhangok.

Irta, Bródy Miksa.

I.

*Mint zsenge tavasszal a hajnali bíbor
Aranyfonalával a nap sugarát,
Bölcsönket a szines tavaszi álom
Ugy fonja szelíden ragyogva át...
És hévteli bölcs, nagy gondolatok
Adnak nemes ércet a szívnek,
Vértelve a balsorstól, a kebel
Az éjszaka árnyival viv meg.*

*Majd elveti hajnali, lenge palástját,
Felkelve a nap s im' az ég peremén
Felhő fenyeget, hogy a nap sugarából
Elszáll az arany s elröppen a fény;
Ugy hull le szívünkről az érc, a zománc
S csak rémeket hordoz az álom,
Bölcsönk dala elhangzott s csak ezer
Gondoknak a sulya a vállon.*

II.

*Szemedből csillogott a bűbáj
Hogy beszédült a fejem
S mint déli tájak lágy fuvalma,
Ugy megcsapott a szerelem.*

*De elszakadt a báj szemedből,
Miként ruháról a selyem
És én nem értem, hogy tehozzád
Mért vonzott úgy a szerelem.*

Az asszony babonája.

Irta: Léon Gamard.

(franciából.)

Chanteleurné ónagysága egy napon kisirt szemmel lépett férje ura szobájába. Igen illedelmesen jött be, az ajtóval is lassan bánt. Azután hat lépéssnyire az íróasztaltól megállt, várni míg Chanteleur észreveszi.

Chanteleur harmincas férfi. Nem csunya, fémök és szakállas. Barna, vagyis engedelmeikkel, sokete haju. Fekete, mint az éjszaka. Mindössze mávadéve házas, de gyerek még nincs a háznál. Gyára van a kicsi vidéki városban, a spanyol határ szelén. Gyujtót gyárt, vagy oskoládót raffinál, ami nem sok különbséget tesz. Fődolgo, hogy megvan tényleg és viragzik ez a gyár, mely elég gondot ad a gazdájának, mert a délvidéki ember mind született kalmár és szeret meggazdagodni, ha teheti.

A kérdéses nap épp hónap elején esett, amikor Chanteleur a zárlatokkal bajoskodott, belemerült a számadásaiba elannyira, hogy föl sem vetette a szemét, amíg a szemtelen légyfiu nem kezdett kötödni vele, tarthatatlan módon sétálva végig az orra nyergén.

Amint föltekintett és az asszonyt látta maga előtt, meglepődött valamennyire, de mégis azért elég nyugodtan adta föl a kérdést:

— Adéline, mond, baj van?

Adéline, a kicsi, fehérképtű Chanteleurné, aki a fertályorás várakozásban egészen kiengesztelődni látszott, az ura szavára újból megnyitotta könyei zsillipjét. Zokogva bukott a legközelebb álló zsillyszékbe és onnan bekebe elfuladó hangon:

— Oh, Jaques, borzasztó, retentő baj. Szeren csétlenség!... Oda van, nincs, nincs!

— Mi van oda?

— Semmi sem hozza vissza. Örökre oda van!

— Hát mondjad már mi az, a mi elveszett? — kérdezte Chanteleur másodszer.

— Az ékszerem, a garnitúram. Jaj, bizony Chanteleur az van oda.

— A függőid, a két gyémántos karék?

— Az, az, Jaques, hogy is kérheted annyit.

— A brosstüd, amelyikre olyan büszke voltál? Az a sok drága ékszer, amelyekért én hétezer frankot adtam völégény koromban? — Hát mi történt azzal?

— Ellopták! — válaszolta Chanteleurné ónagysága nagynehezen a sűrű könyhullatás miatt.

Chanteleur székét húzotta a felesége széke mellé, kezébe fogta az asszonyka két kezét és igyekezett vele okosan szólni:

— Ellopták? Istenem, elég baj! De ki lopta el, hogyan, mikor? Azért még mindig megkerülhet. Jelentjük a csendőröknek, a rendőrségnek, csak csilapodjál és mond el szépen sorban mint történt.

— Az én vesztésémen nem segít már semiféle zsendár, — mondta Chanteleurné szilaj kétségbeeséssel. Sokkal régebben történt.

— Régebben történt és te csak ma szólsz róla?

— Csak ma tudtam meg magam is. Oh Chanteleur, egy borzasztó nagy bűnömöt kell neked elmondanom. De hogy mondjam el, de miképpen! Hogyan fogsz nekem megbocsátani?

— Nos beszélj már végre, mert soh sem tudok semmit.

— Lásd, oly nagyon ostoba voltam. Oly balga. Félesztendő előtt, igen, Chanteleur, tudom, éppem hétfőn volt félesztendője, hogy egy kóborló vén spanyol cigányasszony vetődött a házba.

— Te persze meg menten beeresztetted a szobába.

— Nem, nem! Hová gondolsz? Csak a ház környékén járt. Colettének mondott jövendőt és be-mérészkedett a konyháig. Nem szerettem soha ezeket a népeket, lémentem, — hogy kiutasítsam.

— Akkor neked ajánlotta föl a jósló tehetségét.

— Igen, de én nem hallgattam rá. — Tolakodott, mint rendesen, te tudod micsoda szokásuk van. En még sohasem hajlottam rá. Kifordultam, hogy indulok be a házba, mikor a vén asszony utánam futott. Megkapta a ruhám ujját, maga felé fordított s belenezett a szemembe az éles vércseszemével. Hát ne jósoltass, sennora szólott, én ugyanis megmondok a jövendőt, meg a jelent. A te szíveden van egy titkos kívánság. Azt akarnád, hogy beburkolódzál a magad hajába, mert az urad szívét úgy mondhatod csak a magadénak. Magadnak sem mered bevallani, mert e hajad csak addig ér s a hátam közepére mutatott. Hanem ha rám hallgatsz, sennora, beteljesül az óhajtasod. Nem sok az egész Ujhold vasárnap levágod a hajad végét és elásod a jegyajándékokkal együtt olyan helyre, ahol a nap-sugár napkelet után éri. Ott hagyod hét ujholdon át és minden estén elimádkozol kilenc üdvözletet. Nekem pedig most ne adjál semmit. Ha beteljesedik az óhajtasod, úgy is eljövök, hogy elvegyem a jutalmamat.

— Te elkövetted csakugyan azt a végtelen nagy ostobaságot és elástad az ékszereidet.

Elástam. Küzdöttem ellene magamban eleget,

de végre győzött a vágy bennem, hogy térden alól érő, pompás nagy hajam legyen. De nem lett. A cigányasszony megcsalt. Ma feláramt ezt a gödröcskét, amelyet magam vájtam tanuk nélkül a kertünkben. — Magam tettem bele az ékszer is. De nem találtam benne semmit, semmit.

— Azt már elvitték a cigányok.

— Elvitték, de azért ne nézz rám olyan haragosan, Chanteleur. Hibáztam, nagyon nagyot hibáztam, de mégis érted tettem.

— En értem? — kérdezte Chanteleur ur fojtott indulattal.

— Te érted. Te voltál az oka mégis tulajdonképpen. Mert lásd, te akartad volna, hogy nagy hajam legyen.

— En?

— Csak te. Mikor még a nászutazásunkból jöttünk visszafelé és Adrien, a te piktor unokatestvéred vezetgetett a párisi képtárakban, emlékszem, hogy láttál egy szép képet, amely módnélkül tetszett.

— A Loovre-ban, vagy másutt?

— Nem, ugy tudom, valami gazdag bolondos angol ur képgyűjteményében. Beanclere herceget mondott az öcséd, vagy tán Beauhcampst. Fáradt voltam és kimerült az uttól. Te is fáradt voltál. Azt sem tudtuk végtére, mit mutogat Adrien. Csak hogy az egyik teremben volt egy kép, egy levetkőzött asszony, valami minta, fürdő után vagy fürdő előtt. Nem mertem ránézni, nem találtam illendőnek, bár a hátát a hosszú haja félig betakarta. És te nem tudtál megválni attól a ritka haj csodálatától. Micsoda remek haj, micsoda gyönyörű haj, mondtad a festőnek és nekem nehéz lett a magasztalásod. Tehát tetszik a nagy haj, de nekem éppen nincsen ekkora csodálatos remek hajam. Csak neked akartam tetszeni, mikor azt kívántam, hogy olyan hajam legyen, mint annak a festett képnek.

Chanteleur, aki keresztényi türelemmel hallgatta a csodálatos asszonyi védőbeszédét, a levegőbe vágott a végén, felcsattanó türelmetlenséggel!

— Akasszanak fel, ha egy kicsit is emlékszem arra a rongy képre. — szólott, — ha csak sejtem is, milyen!

Es Chanteleur igazat mondott, mert valósággal nem emlékezett rá, elhihetik. De azt már aligha fogják elhinni, amit azután mondok el, noha tiszta igazság.

Chanteleur ur nem tudta, milyen lehetett az a kép és három nap folyást azzal erőltette a fejét, hogy emlékezzék rá, ami némiképpen föltűzte a fantáziáját. Negyednap azután vonatra ült és ment egyenesen Párisba, hogy felkeresse Adrien öcscsét, a piktor és általa a Beanclerc vagy Beauhcampsele magánképtárban a hölgyet, a ki fürdő előtt vagy fürdő után van.

Mindenesetre üzleti ut ürügye alatt tette meg ezt a kis kirándulást és ez volt a legelső házasság, amit másfél éves házassága alatt mondott a feleségének.

Parfüm a mezőn.

Irta: Kazár Emil.

A meleg, tikkasztó alkony egy kis hűvöséget hozott a dombokat borító erdőkből. A macskák előjöttek a lomha zugból s a verebekre lestek. A fehér házak zöld zsaluit a nyaralók kitárták, s epedve várták az enyhülő levegőt. Szinte úgy tetszett, mintha most éledt volna minden és mindenki. A baromfi kibujt az árnyékból és porban kezdett dözsölni. Az emberek ingujjasan jöttek ki a szabadlevegőre és úgy nyujtozkodtak. A páva lármázni kezdett, s kérkedve hágott a tetőre, hogy tollát ragyogtassa az utolsó napfényben. Gazduraimék siettek a sarlóval és a kaszával, hogy muhart és csalamádét vágjanak. A galambok mind föl szálltak a magasba és örvényeltek sokáig a magok otthona fölött, mintha az alantlevőket gyönyörködtetni akarták volna szárnyaik villogásában, amint a nap rátűző fényétől úgy ragyogtak, mint a rakéta. Az ebek kimentek a ház elé, elnyujtozkodtak és éledtek. A fecskék cikázva szeltek keresztül-kasul a levegőt, meg ott csapdostak a ház falánál és a mező fölött. A mező pedig elkezdett zsongani, halkán, de harmóniában, mint örökkévaló zsolozsma, melynek hurjai soha le nem hangolódhatnak és hangja soha el nem reked, dallama ki nem fogy, mindig felujul. A madárriasztó kereplők így katógtak monoton száraz hangjukon. Valahonnan egy malom kereplése is hangzott. A nyaralók pedig zongorázni kezdtek.

A vetések közt föl-fölvillant a kasza, kife-

héredett a dolgozók inge. A mesgyéken, a domboldal bozótjai közt a nyaraló hölgyek napernyői piroslottak, s a fiatal és kis lányok lenge ruhái fehér, lilaszin és rózsaszin pettyekkel tarkították a természetnek már sárgába és bronzos vörhenyességbe menő színeit.

A domboldalon emelkedő kolostort és a templom-romok tornyát rózsaszínnel borította el a nap. Pirkadtak zsenyén mint a feslő virág, mely bizalmatlanul tárja ki szépségét. A kopott, hulladozó vakolatu vén bucsujárohely is fölüdült, ablakai pedig úgy tündököltek, mintha aranyozott papirosból lettek volna. A nagy gesztenyefák sötét fodrai közül egy fiatal lány feje sem nézhetett volna szét kecsesebben.

Az ifju fráter, ki csak a tavaszon került a kolostorba, az udvaron néhány elhanyagolt rózsabokort vizsgált, leszedte a virágait, még néhány közönséges nyuljhozózságot, violát, szagos istenfát tett hozzájuk, s megindult a kolostorból kivezető szűk mesgyén, hogy elvigye virágait az öt topolyfához, ahol egy kőszobor áll, a szent és makula nélküli asszony szobra. Ennek a lábánál minden este egy pirso mécs ég. A klastrom legfiatalabb tagja köteles azt meggyújtani. Magával viszi egy üvegben az olajat.

Norbert, a fráter virágot is vitt minden este a klastrom kertjéből és a rétről.

A vastag, cserszinű kámzsát már megszokta. Napközben a hűs templomban, a klastrom bolthajtásos és téglával borított folyosóján nem is érezte. Odakünn a szabadban levette kalapját s hivelte lenyirt fejét a szél, balzsamozta belsejét ez a sok illat, melyre bizseréggel vette magát a levegőbe, édesen terült szét, mint a megóhajtott világosság, vagy drága és kedves láthatatlanság az áhitat mámoros jelenléte. Norbert a templom tömjénéhez hasonlította, de különbnek, misztikusabbnak tartotta, noha oly misztikus a tömjén is. Ő szokta ráhinteni a füstölő serpenyőben egy pár szem parázsra. Csak egy kicsit szórt rá. És megtelik tőle kék párázattal, illatos füsttel az egész szentegyház, ködös homály lepi el a faragott és festett képeket. Mindenek violaszinű homályba vonulnak.

A vetés közt csak keskeny a nyom-vágta mesgye. Egyenkint lehet ott menni. A szembejövők ki nem térhetnek, félreállnak egy falatnyira, úgy kerülnek ki egymást. Na egy kis gízgaz akad a két szélén, a buza, rozs, tengeri és vastag répa mellett. Ott a kórós buzavirág, a pipacs, a czérnaszaru muhar, a szürke üröm, a halavány rózsaszinű pemetefű, meg a papsajt. Tépdesi össze, teszi a bokrétaához. Száz meg száz szöcskét riaszt föl, amint lehajlik.

A magas és haragos-zöld tengeri közt, amikor lándzsások két sora közt folytatja útját, egyszerre szokatlan illat csapja meg. Erősebb a mező illatánál, ittasítóbb is. Leülpedett itt a keskeny ösvényen, hozzávette magát a tengeri száraihoz. Nem képes szétolvadni, mint a virág, a fű, a széna lehelete, hanem kisért, bolyong, s úgy várja elenyészését, vagy a fölszivást. De lomha a levegővel megosztani az utat, mert nem akar megválni a földtől, hanem hozzátapad.

Norbert illatos kakuk-füvet szed. De ezen keresztül is érzi a másik illatot.

— Nyaralók járnak itt. Ez parfüm.

Valahonnan, nem messziről, vidám, csengő hangokat is hall, meg egy kis rövid dalt. Megáll, hogy időt engedjen annak, ami előtte történik, hadd haladjon el az ő útjából. Egy kissé oldalt bemegy több virágot szedni, nyirkos, zombékos helyre. Ott még szebbek és színesebbek a virágok. A parfümet ott is érzi, s a csengő, átható hangokat tisztán hallja.

Amott a vasuti töltés fölött látja a füstgomolyt, mely szintén rózsaszinű. A vonat érkezik az állomásra. Ez az ő ideje is, hogy a szoborhoz eljusson, a virágokat letegye, a mécsset meggyújtja. Kötelesség, tehát menni kell.

Nem tudja, mennyi időt vesztegelt, izgatóttan folytatja útját. Az illat ismét erősebb, a csicsergő beszédhez közelebb jut. Ez a fecsegés, nevetés, felkiáltás elől mindent a mező kedves, lágy zsongásából. Beletolakodik, tulcsatogja, uralja ezt a kis völgyet. A völgy szerteviszi, a domb visszhangozza. A madarak hiába csiripelnek és énekelnek. A vasuti mozdony is csak egy pillanatra hasítja végig éles hangjával.

A keskeny uton előtte a világosruhas alakok alighogy mennek. Minden fűszál megállítja őket. Nem találnak soha egyebet, mint

amin pajkoskodni és nevetni kell. Nem haladnak. hanem megszállják az utat, mint az özönével röpdöső lepkek, mint a meleg sugarak, a harmat, mint a — tömjénfűst. A mező kesernyés és napról-napra megújuló illatát elpusztították, mintha ami itt él és uralkodik, visszahúzódott volna.

Norbert mégis hátramarad tőlük. Hátha egy mellékösvényen oldalt fordulnak s ő szabadon mehet a topolyafákhoz. Az erdő mögött lemerülő nap szemközti néz vele s az előtte haladó és játszó alakok mind ebben a fényben lebegnek, mint egy szokatlan világ víziói. A napban pedig hosszú, kékeszürke árnyékokat vetnek, azokat felfogják a tengerisorok, közéjük vegyülnek, ott nagyra nőnek, hatalmasak lesznek, az ösvényen pedig szintén hosszú, nevetéses formában elérnek Norbert lábai elé. Rájuk kellene taposnia, ha folytatná útját. De nem megy előre. Vár, aztán oldalt lép nehányat.

— Ah, sietnem kell! Mindjárt harangozni fognak. A vasut tovább ment.

Elszántan szoritja össze a nagy virágbokrétát és sietve megy előre.

A hölgyek megállják, hogy valaki a nyomukban jár. Megállnak, félrehúzódnak az utból Norbert leszegi fejét s megy utjára.

— Mennyi szép virág!

— Jó estét.

Norbert pirulva áll meg. Ugy tetszik, hogy meg kell hajtania magát.

— Oh ezek a szép virágok. Még rózsák is.

A nagy bokrétát két kezében osztja szét, és úgy adja oda.

Most már csakugyan sietnie kell, a kalapját szorongatja a virágok helyett s folytatja útját a kőszoborhoz.

Virágja nincs. A közelből szed hirtelen néhány szálat és letör egy galyat.

Az olajüveget nem találja. Hol hagyta el? A mécsset meggyújtani nem bírja.

Leborul, lehajtja fejét, imádkozik. A klastromának harangja szól keresztül a levegőn és az ő fiatal lelkén.

A kamarás-kapitány.

(Egy vén katona visszaemlékezéseiből.)

Irta: Vén Sas.

Mikor még a kettős huszároknál szolgáltam, ott igazi kedélyes, bajtársi életet folytattunk. Születési és rangkülömbőség nélkül képeztünk egy nagy családot s ez egyéttérés összhangját semmi körülmény se zavarta meg közöttünk. Ezredesünk egy kedélyes agglégény, együtt mulatott velünk, fiatal tisztakkal s ilyenkor elfedte azt, hogy urunk és parancsolónk; a legfiatalabb hadnagynak is csak keresztnevével kellett őt szólítani s jaj volt annak, aki a vidám perceket savanyu szolgálati ügyekkel merete volna megzavarni. Koronként a családostisztek is megjelenek e mulatságokon némelyik a nejét, sógornóját, lányát is elhozta. Ilyenkor öröm volt látni a sok gavallér-gyereket: csupa illedelem, csupa lovagi odaadás volt mindegyik; egy csintalan szó, egy sikamlós adoma nem volt halható, csaknem egy-egy középkori trobadourra lett valamennyi hadnagy és főhadnagy, kik különben, mikor magunk között voltunk, első forrásból leptek meg a legpikánsabb, legfrisebb tréfákkal, mik tegnapelőtt Budapesten, Bécsben vagy Párisban születtek. Igen jó forrásból kaptuk a legujabb élceket s a mi utunkon tudta meg azokat az egész város, melynek megyei és városi urai, kálmínista és piarista papjai, allami és magánhivatalnokai épp azért szívesen keresték társaságunkat.

A fő-tréfakirály gróf Conzi főhadnagy volt: olasz neve dacára zsirosabb magyar, mint bármely született huszárkaplár. Már az apja a ketteseknél szolgált valamikor s mint címzetes tábornok valaköl Milanóban élt nyugdíjban. Kedvesebb gyereket alig lehetett képzelní nálánál: nevető kék szemeiből ezer csintalanság nézett ki. E mellett azonban a legodaadóbb bajtárs volt, kihez senki se fordulhatott anélkül, hogy a kért szíveséget meg ne tette volna. Ezer bajba keveredett jószívűsége és csintalansága miatt, de nem haragudhatot rá senki, mert szeretetre méltósága lefegyverezett mindenkit. Ezred-segéd-tiszt korát a kettések aranykora gyanánt emlegették: kevés szolgálat, sok élvezet, csupa mulatság volt a tisztakar s a legénység élete. Be is másztunk az adósságokba alaposan, de hát ez is katonadolog. Mire valók a manicheusok, ha nem arra, hogy hitelezzenek. Utoljára is három jó házasság az ezredben ki-

rántotta a bajból az egész tisztit kart. a bajtársi adósságokat azóta rég felfaragtuk a nősökkel s kammat fejében néhány fényes balon hajnalig táncoltattuk bájos hitelezőinket s lányrokonait.

Ezredünk egy reggelen új tisztet kapott: Devernyánszky kapitányt helyezték át a hetes ulanuskórtól. Miért, miért nem kellett a kapitánynak ott hagynia a dzsidásokat, nem kutattuk: adósság, aszszony, párbaj, szolgálati kellemetlenség, mindegy. Annyit azonban az első napon mindjárt láttunk, hogy nem közénk való s hogy az ilyen kiütő elemet nem szabad magunk között meghagynunk, mert vége lesz jó életünknek ezentul.

Első hibája az volt, hogy szörnyen büszke vala: ő tudja, mire. Bizonyára kamarási mivoltára, mert a kamarási láncocská kedvéért soha zubbonyt nem viselt, hanem mindig atillát. E hibájából kifolyólag alantasztszolgálati érintkezést tartott fenn: sem ő nem tegezte azokat, sem azoktól nem viselte el a tegezést. A magával egyrangúkat és felebbvalókat becsülte, a kisebb rangúkat előtte nem számítottak. Feltűnően kereste a mágnások társaságát és tisztiszolgájával szemben éktelen görömböly volt.

Legelső multságunkon, melyet szokás szerint ezredesünk elnöklése alatt törzsvendéglőnkben tartottunk, érdekes látványosság volt Devernyánszky kapitány ur, a „kamarás-kapitány“, amint elnevezték. A társaság már együtt ült és falatozott, idegült mikor ő megérkezett. Az ezredes mellett balról gr. Conzi ült. jobbról egy fiatal hadnagy, szemközt egy kapitány s egy főhadnagy, kikkel együtt kepeztek ötven egy asztalt, odább egy nőtlen őrnagy, az ezredorvos és három hadnagy, majd megint más tiszt, öregje és ifja vegyesen, zajos, fesztelen társalgásban. A sarokban néhány cigány huzta meg magát, várva a jelt mikor gyújthat rá a notára.

A „kamarás-kapitány“ nagy fénynyel jelent meg, ragyogó új atillája csak úgy feszült sovány természetén, mely alatt a fűző látható nyomokat mutatott. Mi csaknem mind zubbonyban, vagy legkényelmesebb atillánkban voltunk, ami a mozgást legkevesebb gátolja. Devernyánszky méltóságos léptekkel haladt a patkóasztal közepéig, mélyen bókolt az ezredes előtt, szolgálati, kimert magatartással.

— Szervusz! — szólt könnyedén az ezredes. Tedd magad kényelembe. Adjatok helyet neki fiuk. A hadnagy felugrott az ezredes jobbjáról.

— Parancsolj, ide, kapitány ur! — szólt szívélyes hangon.

— Köszönöm, hadnagy ur — monda a kapitány büszke kézmozdulattal. Ne zavartassa magát; az a hely nem illet engem.

Mindenki össze nézett szomszédjával. Ejh de kellemetlen ember! Ha őt nem illeti meg az ezredes jobban a hely, a hadnagyot még kevesebb illeti meg. Devernyánszky azalatt lement az asztal végére s ott engndélyt kért a letelepedhetésre. A „doktor de ló“ (lódoktor), ki ott a kezelő tiszttel már a negyedik litert kebelezte be, szívesen szorított helyet neki kettőjük között.

Két pincér odarohant, hogy az új vendéget kiszolgálja.

— Parancs, méltóságos ur? kiáltá az egyik.

— Filet à la anglaise, ózfrikandó, cotelettes à la Prince de Wales . . . pergé a másik.

— Csend, csend, szólt a kapitány, majd ha hivlak, elmehettek.

S ezzel zsebeibe nyult s egymásután pakolt ki az asztalra maga mellé egy sereg tárcát, gyufatartót, fogvájó-tartót, szódátartót, körülbelül egy tucat mindenféle alaku etuit, melyek mindegyike vörös szatnyánbörbe foglalva, ezüst monogrammal volt ellátva. A szivartartók virginiától kezdve a hölszivarkákig mind különböző alakúak és nagyságúak voltak, csak a hétágú koronás monogrammok voltak egyforma nagyok valamennyin.

A doktor de ló nagy szemet meresztett s hát mögött megdőfte a kezelőtisztet.

— Ejnye, de szép tárcái vannak, kapitány ur, — szólt aztán. Gyönyörű monogrammok. Wenszky, milyet te is csinálhatnál, hiszen neked is van valami cimered. — Volt, volt, fiam, — szólt a kezelőtiszt, mert mi régi nemesek voltunk valamikor, de hát a negyvenhatodiki háziadásban fölégették a parasztok mindenünket, cimereztül, mindenestül bennégtünk. Odaégett a harmadfél szilváfa, én meg beállottam az armádiába.

— Valóban, — szólt a kapitány, — a Wenszky-család régi nemességgel bírt Lithvániában, de az enyém még régiebb. Mi a Jagellóktól nyertük kiváltságainkat, kik 1572-ben haltak ki. Családom származását, kik 1572-ben haltak ki. Családom származását, kik 1572-ben haltak ki. Családom származását, kik 1572-ben haltak ki. Családom származását, kik 1572-ben haltak ki.

— Báróság nélkül? — kérde a lódoktor.

— Oh az gyakorta megtörténik, hogy egy ággal többet adományoznak a nagy családoknak. — szólt a kapitány, ki egészen belemerült a heroldikai magyarázatokba s Jeruzsálemi Endrén kezdte el fejtegetéseit, miközben a két pincér folyton háta mögött állva leste parancsait. Hogy azon este a nagy magyarázgatástól ehetett-e valamit, nem tudom, de hogy azontul a lódoktor s a kezelőtiszt nem ültek melléje, az is bizonyos.

Ahányszor a kamarás-kapitány nyilvános étteremben csak mutatkozott, sohse kezdett az étkezéshez addig, amíg az egy tucat etuit maga elé ki nem rakta. S ekkor aztán oly nagyuri méltósággal étkezett, mintha hétsimbóku mandarin lett volna Li-Hung-Csang asztalánál. Akik megszokták bolondériáját, nem törődtek vele, hisz ugyis kevés érintkezés esett meg közte és közöttük, azonban Conziról látszott, hogy valamiképpen ki akarja kezdeni, mert boszantja ez a feszítés az ő egészséges esztét.

Egyizben, midőn Devernyánszky már kipakolt s háta mögött a két pincér még mindig leste, hogy a méltóságos ur mit fog választani, megérkezett az ebédelőbe Conzi főhadnagy. Szándékosan volt egy üres hely hagyva számára, éppen a kamarás-kapitánynyal szemben.

Egy pincér a főhadnagy háta mögé állott.

— Csend, csend — szólt Conzi — majd ha hivlak, Elmehetsz.

Ezzel zsebeibe nyilván egy lóvakarót vett elő s azt maga elé az asztalra tette, éppen a kapitány legnagyobb szivartartója mellé. Aztán egy sárkefét húzott elő s azt is maga elé tette. A kapitány bámult. Conzi ezután zubbonya zsebéből egy abrakos tarisznyát vett ki és azt is maga elé tette. Majd egy fényesítő kefést pakolt ki. Mikor újból zsebebe nyult s a bajtársak kacagása között egy óriási lópatkót vont elő, a dühől sapadtan ugrott föl a kapitány.

— Főhadnagy ur — kiáltá — mit akar ez jelenteni?

Conzi ártatlan képpel nézett föl.

— Kipakolom magam elé, amire nincs szükségem, hogy megebédelhessek — szólt mosolyogva.

A kamarás-kapitány mérgesen kapkodta össze az egy tucat etuit s ebéd nélkül rohant el.

Másnap megverekedtek kardra s Conzi sértetlen maradt. Devernyánszky kapitány egy hét múlva nem volt az ezrednél, áthelyezték a furvezérekhez. Amint később megtudtuk, sohase rakta ki ezentul maga elé a monogrammos készségeket azon hét águ koronával, melyet családjának az 1576-ban kihalt utolsó Jagello adományozott.

Beszélfák.

Irta: Tóth Dezső.

A parknak egyik elrejtett zugában, sűrű bokroktól körülszegve áll két gesztenyefa. Már vénnek, nehezen eresztenek lombot s lombjaik teljes koronába már nem verődnek össze. De azért a virágjuk mind megannyi apró fehér karácsonyfa, most is tul tesz a siheder gesztenyefákön, fürtösek, tömöttek s nem hervadnak hamar.

Ennek a két fának vastag kergét nem bántotta még penicilus, hogy nyíllal átöltözött sziveket messen reá s boldog szerelmes párok nevének kezdőbetűit cifrazza ki a nyíllal átöltözött szív alá. A parkban levő fák legtöbbször kérkedik az ilyesmivel, ennek a kettőnek ebből a megtiszteltetésből nem jutott. Pedig rászólgáltak. Enyhe nyári estén, mikor ragyogó ezüst csipke gyanánt esik reájuk a holdvilág — rejtelmes zugasúkkal egész szerelmi történeteket beszélnek egymásnak Sokat jártam a két vén fa alatt, sokszor meghuzódtam azok árnyékában, ismerem a történetet, a miről beszélnek . . .

Az öregebbik mondja:

— Májusban volt, a rózsanyíllás évadján. A nap aranyos sugar-küllői reszketve hulltak a nagy mindenségre, izzott, égett, forró, édes szerelmet lehelt minden. S ebben az izzó, égő világban láttam őket én.

A fiatalabb gesztenyének meghajlik az egyik bóbítás virága s folytatja a történetet tovább:

— En is láttam őket. A férfi őszbeasarodott volt, az asszony még az élet hajnalán. A tél és tavasz szövetségével. Olyan féltő gonddal becézte a tél a tavaszt. De a tavasz bánatos volt, nem tudott felvidulni. — Fázott a tél közelében. Halottam a tél szavát:

— Bosszant engem az ön örökös egykedvősége. Mindig az az egyforma szenvedő arc. — azok a kimért hideg szavak. Mintha valami professzor szólna hozzám az iskola katedrájáról. Akarom, hogy megváltozzék, — ha itt a városban nem, hát künn a falun, itt a városban? Furcsa! Mije hiányzik

itt? no, mondja. Van házunk, fényes nagy épület a legszebb helyen. A kényelmes berendezésről nem szólok. Azt maga legjobban tudja.

A drága szőnyegek, csipkék kápráztató színvegyülekben, mind-mind a maga tetszését kiérdemelni akarók. A cselédség lesi a parancsszavát s maga nem tud nekik parancsolni — nem tud, vagy nem akar, vagy — eh, nem bírok tisztába jönni az ön viselkedésével.

A kis fehér asszonyka, a virágtalan tavasz, reá nézett a téltre:

— Ne bosszantsa ez. Már ilyen a természetem. Csak halálával tartozom önnek.

A tél felszisszent:

— Csak halálával?? Igaz. Hisz én csak a familiáját mentettem meg. Az örvény szélén álltak, — ott érte őket az én segítő kezem s halálból került az oltár előtt az én kezembe a maga keze. — De hagyjuk ezt! Ha nem kell a város, ott a falu — őh a falu szép. Friss, fűszeres a levegője, melylyel ha él, meggyógyul a halálos beteg is. Meg kell, hogy gyógyuljon. Aztán a kis hazak között az én hatalmas fészke. Vadszölvével futtatva a fala. Kamaraja, pincéje, minden jóval tele. S lássa csak, ott a falun nem tolakodhatik közénk senki.

A fiatal gesztenyefa szünetet tartott. Jól esett neki, hogy a vadméhek csapatostól lepik, csiklandozó, bolondos nótákat dudolva a fülebe. Amíg pihent, az öregebb vette át a szót:

— Igen, tudom. Ez a senki vagy valaki volt a tél és tavasz között a nyár. Ezeket már én figyeltem. Milyen más volt a kis asszonyka arca, mikor ő járt az oldalán. Pedig véletlenségből történt a találkozásuk — úgy hiszem — nem kiszámítva. Ősz elején volt. Leveleinket még nem ritkította hideg fuvalom. Nappalok és éjszakák csodaszépek voltak. Itt sétált magánosan az asszony s itt akadt útjába az a férfi. Alig hogy meglátták először egymást. A férfi a földet nézte a szemével, az asszony tekintete a magasban kalandozott. És ahogy elmentek egymás mellett, megéreztek egymás közelségét. Elpirult mind a kettő. Ez volt a bevezetés s gyors hajtással jászódott le a regény többi fejezete.

Már kezdtek hullani a falevelek. A fának a hidegtől pirosra és sárgára festett e diszéből egész szőnyegmező terült el a földön. De az őszi rózsák még nyilott. Illatosságával, egyszerűségével, ellentétben állva a buján színes érzelmekkel, mik a nyár és tavasz szívét hevítették. Reájuk nézve teljesen elveszett a külvilág. Az ő beszédük szerelmes valomás volt csupán. Kéz-kézbe téve, hányszor megpihentek itt. A férfi ezerszer mondta:

— Szeretsz? Szeretlek.

A nő ezerszer bugta vissza:

— Szeretlek. Szeretsz?

Mondani sem kellett volna ezt nekik. Csak az, nem tudom, hogy az ő boldogságukat látva, sirtak-e, vagy mosolyogtak odafönn az angyalok.

Ők együtt jártak, egymás oldalán. Az öreg ember, — a tél nem kívánczozott ki. Talán fázott már. Azt hittem, hogy sohse látom többet, fehér hajával, szigorú, komoly tekintetével. És mégis láttam, mégis . . .

A fiatal fa közbe szólt:

— Ez volt a regény vége, ez a szomorubb rész, az engem illet!

Az utolsó leveleinket is lepergette a szél. Olyan volt a siráma, mint valami halotti ének. Ennek az éneknek hangjainál jött ide hozzánk a megszokott tanyára, a fiatal férfi és a fiatal asszony. A nyár és a tavasz. Lázasan, suttogva beszéltek s úgy karoltak egymást, mintha együtt akartak volna fel szállni az örök vegtelenességbe. A férfi rugott: „Mit ér így? Nem mondhatlak a magamenak. A világ másnak ismer mintkettőnket. Jer, hagyjuk el ezt a világot. Mérheterlen boldogságunkkal megférünk mi más helyen is.“

— Jer, jer!

— Megyek, menjünk.

És csak álltak egy helyen, és csak csókolgáltak, és csak ölelték egymást.

Még akkor is, mikor megzörrent a szomszédos bokor s előlépett dultan, magából kikelve amellől a tél.

Az asszony, a tavasz (milyen alabastrom szintű lett az arcuk egyszerre!) testével védte szerelmesét, a nyárt.

Aztán valami dördülés hallatszott, utána sűrű füst gomolygott a levegőben s a sűrű füstön keresztül is láttam az alabastrom arcú asszonykát, ki mintha villámütés érte volna, itt esett el a lábam előtt s hulló vérével pirosra festette a földet.

A tél ésa nyár pedig most néztek egymásra az életben először, hogy — közöttük volt a halott tavasz.

Rendeléseket elfogad az előnyösen ismert Lázár Gyula főszekereskedő üzég.

Városi és megyei telefon 248.

Szakszerű baromfi-hizlalda
Aradon, Demeter-utca 109/a sz.

Van szerencsém Arad város és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozni, hogy szakszerűen berendezett, tejkeverékkel hizlalt

baromfi hizlaldát

baromfi tenyészdével összekötve létesítettem.

A baromfiakat élve, vagy ölve, tisztítva, suly szerint a napnak bármely órájában a fogyasztó közönség kényelmére díjtalanul házhoz szállítom.

Tekintettel azon körülményre, hogy nagyrészen saját tenyészdémben termelt baromfiakat hozom forgalomba, úgy az állatok egészségeért szavatosságot vállalok. Ezt annál inkább tehetem, mert telepem az erre hivatott törvényes orvosi ellenőrzés alatt áll.

Célom, hogy mérsékelt árain és pontos kiszolgálás által a fogyasztó közönséget minden tekintetben kielégítsem.

Amidőn még kérem a nagyérdemű vevő közönség szives jóindulatu pártfogását, vagyok

kiváló tisztelettel

Müller József.

Lakás: Kápolna-utca 28. szám.

Rendeléseket elfogad az előnyösen ismert Lázár Gyula főszekereskedő üzég.

Naponta friss fajtojás.

MEGYEI ÉS VÁROSI TELEFON 248. SZÁM.

Szőlőmivelők és mezőgazdák számára!

A szőlőtelepek befecskendezéséhez, valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok, továbbá a szegecs és tormánés teljes kiirtására

Mayfarth Ph. és társa féle

szabadalmazott

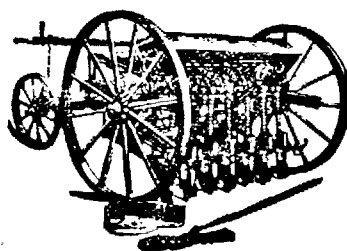
„önműködő”

ugy hordozható, mint kocsira szerelt

„SYPHONIA”

fecskendőt, a legjobbakkal bizonyultak, a melyek szivattyuzás nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek már sok ezerre menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyítvány gazolja ezeknek elvitázhatlan kiválóságát minden más rendszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkezetű

„AGRICOLA”

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerék nélkül, dombon vagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartóság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki.

A lehető legnagyobb munka- idő- és pénzmegetakarítást teszik lehetővé. Különlegességeket szén- és szalmaprések kézi használatra, kukorica morzsolók, eséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak

Mayfarth Ph. és társa

cs. és kir. kis. szabadalmazott mezőgazdasági gépgyárak

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

több mint 400 arany-, ezüst- és bronzéremmel kitüntetve. — Kimerítő árjegyzékek és elismerő okiratok kívánatra ingyen küldetnek. — Képviselek és ismét eladók alkalmaztatnak. 607

Városi és vidéki telefon 217. szám.

Alapított 1840.

Városi és vidéki telefon 217. szám.

Steinitzer N.

ARAD, Andrassy-tér 3. szám.

Festék, olaj, kencze és lak-kereskedés

saját gyártmányu — legfinomabban tört

olajfestékek.

Nagy raktár bel- és külföldi gyártmányu hintőfényező és egyéb lakkokban, brunolin, föld és vegyi festékekben, ecsetekben, fedőlemezek, Carbolin, tenolai, kencze és terpentiben. Legjobbakkal elismert padlófénymaz. — Weyrauch és társa-féle amerikai szesz-lakk.

A legjobb és legtartósabb lakk magánhasználatra puha padló és konyhabutorok részére.

Bejegyzott Valódi Eisenstädter-féle Sinoleum padló románez.

Védjegy: „Pánczélos lovag.”

Eisenstädter Testvérek gyárából.

A lakk 3 színben kapható, u. m.:

1. sárgásbarna. 2. sötétbarna. 3. mahagonibarna.

Nagy takarékkossággal érhető el ezen lakk használata által. 1 kg. lakk 8 négyszögmeternyi padlóra bőségesen eleget szolgál.

Védjegy „Vas lovag”

Különösen megjegyzendő:

Minden doboz „Pánczélos lovag”-ot ábrázoló védjeggyel van ellátva.

Elismert, európai hírnévnek örvendő

Fritze-féle borostyán lakk

melynek különös előnyei: tartóság és nagymérvű megetakarítás a használatnál.

Egyedüli raktára: STEINITZER N. festékárú kereskedőnél ARAD, Andrassy-tér 3. sz.

Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen teljesítettnek, csomagolás nem számítatik!

Méhészeknek és baromfitenyésztőknek fontos!

Saját érdekében

342

kérem szíveskedjek elolvasni az első magyar kereskedelmi méntelep és a vele kapcsolatos állattenyésztési cikkek rakatárának 1901. évre szóló, sok újdonsággal gazdagított képes árjegyzékét, melyek dúz választékát tartalmazzák a méhkaptáraknak és méhészeti segédesszközöknek, a mesterséges baromfi-költőgépeknek és fölnevelési szerkeknek; továbbá tyúk-, galamb- és madár-éteők, tyúkólak, galambházak és madárkalitkáknek stb. Árjegyzékeket külön a méhészetivel s külön a baromfitenyésztési cikkekről ingyen és bérmentve küldök. — Címre a legregább, általános jóírnévű és minden kiállításán kitüntetett üzletnek:

KÜHNE FERENCZ, első magyar kereskedelmi méntelep
BUDAPESTEN, I. Attila-utca 99 151.

Betegeknek és üdülőknek a legjobb gyógyhatású bor a valódi tiszta, 5 évnél idősebb természetes bor „Mav-rodaphne“ 749

Görög Achaia borok.

Legfinomabb valódi természetes, tiszta, 5 évnél idősebb reggeli- és Dessert borok.

Fehér „Malvasiai“ édes, „Achaia“ nem édes.

Raktárak Aradon:

Majós Árpád gyógyszerháza, Kaoser kávéháza, Karátsanyi Antal és Lázár Gyula csomaga-kereskedése, Maozky Károly ozukrászdája, Pölözi Miksa kávéháza, Vojtek és Weisz gyógyszer-nagykereskedése.

Főképviselet: C. J. Schrauth Wien, IX. Frankgasse 4.

Csongrádvármegye alispánjától.

5356—1901. alisp. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Csongrádvármegye törvényhatósága több rendbeli törvényhatósági közutnak műuttá leendő kiépítését elhatározván, ezáltal a szentes-mindszenti törvényhatósági közut 9-268—11-353 km. közti u. n. szegvári átkelési szakasza kerül építés alá és pedig olyképen, hogy a jelzett utszakasz kőalappal ellátott hengerelt kavics-pályával lesz kiépítve.

Az engedélyezett építési költség 64288 korona 90 fillért teszen ki, megjegyezvén, hogy a kőanyagok vasuti szállítási díjának kiszámításánál a nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 10834—900. sz. a. kelt rendeletével engedélyezett szállítási díjkedvezmény vétetett alapul.

Ezen munkálatoknak és pedig úgy a kiépítéshez szükséges anyagoknak előállítására és szállítása, valamint az építés végrehajtásának vállalati uton való biztosítása céljából 1901. évi június hó 14-én d. e. 1/2 II órakor Szentesen, alulirott alispán hivatalában írásbeli zárt ajánlatok elfogadása mellett verseny-tárgyalás tartatik.

Felhivatnak ennél fogva pályázni óhajtók, hogy az engedélyezett teljes költségösszeg után számítandó 5%-os bánatpénzzel ellátandó ajánlataikat a fentjelzett napon d. e. 10 óráig hozzám nyújtásuk be, megjegyezvén, hogy elkésve, vagy távirati uton érkezett, valamint utóajánlatok nem fognak tekintetbe vétetni.

Pályázók ajánlataikat az általános feltételekben részletesen felsorolt munkacsoportokra külön-külön tartoznak benyújtani, megjegyezvén, hogy a hazai, illetve helyi ipar támogatása céljából a műtépítés esetleg munkacsoportonként adatik vállalatra, s hogy egyenlő értékű ajánlatok beérkezése esetén az egyes csoportoknál a szakpályázók ajánlatai a nem szakpályázókéi fölött előnyben fognak részesülni.

Az ajánlatokban számmal és betűvel világosan kiteendő azon százalék, a melynek elengedése vagy felülfizetése mellett a pályázók a munkák teljesítését elvállalni hajlandók, nemkülönben azon körülmény is, hogy az illetők a vállalat alapjául szolgáló összes kiírási műveletet teljesen ismerik s magukra nézve kötelezőknek elfogadják.

Az építésre vonatkozó kiírási művelet alulirotnál a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Kelt Szentesen, 1901. május hó 21-én.

Dr. Csató Zsigmond,
alispán.

Arad legregább kerékpár és varrógép javító-műhelye.

Telefon 96.

Telefon 96.

Hammer Vilmos

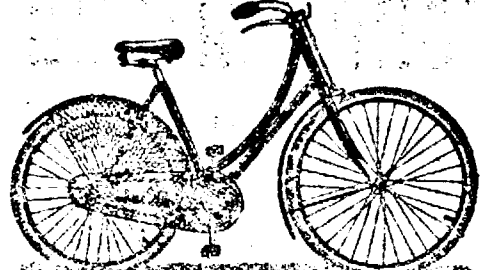
villany-műszerész

kerékpár és varrógép-raktára

Szabadság-tér 7.

Úti kerékpár

egy évi jótállás mellett
105 forint.

Singer varrógép
öt évi jótállás mellett
32 forint.

Allandó nagy raktár angol-, német- és franciaországi kerékpár és varrógépekből.

Egyedüli képviselő a hirneves

„H. W. Schladitz“ drezdai és „Peugot“ franciaországi

kerékpároknak.

Kedvező fizetési feltételek.

Legolcsóbb bevásárlási forrás! Pontos kiszolgálás!

Talált pénz

az, a mit megtakarít, ha a

színházi

versenybazarban

vásárol, hol kizárólag szolid és legolcsóbb árak mellett kaphatók a következők:

Férfi sima mellű ingek	80 krtól	Női fehér ingek	49 krtól
„ redős „	95 „	„ ing blousok	60 „
„ színes „	88 „	„ selyem nyakkendő	30 „
„ fehér gallérok	8 „	„ bőr-övek minden	szinben
„ kézelők	19 „	„ szalag-övek min-	den szinben
„ vászon alsónadrág	49 „	„ arany és ezüst-övek	35 „
„ köpper	60 „	„ harisnyák	13 „
„ gombbal, himzéssel	60 „	„ kötények	15 „
„ harisnya	7 „	„ kötények mellet	35 „
„ kötött harisnya	15 „	„ nap és esernyők	85 „
„ regatta nyakkendő	15 „	„ vászon cipők	85 „
„ csokor	10 „	„ czérna keztyük	14 „
„ selyem magánkötő	27 „	„ bőr-keztű 4 gombbal	50 „
„ szatén ingek	70 „	„ női fűzők	49 „
„ nyári sapkák	25 „	„ kézi táska bőrből	45 „
„ vászon cipő bőr	talppal	„ fehér gallérok	10 „
„ talppal	85 „		
„ szalmakalap	10 „		

Amerikai szintartó női harisnya

minden szinben 25 krtól.

740

Gyermek-kocsik 4 frttól.

Patent kötött gyermek-	harisnya	27 krtól	Gyermek zsebkendők	3 krtól
Gyermek ingek	50 „	„ sapkák	15 „	
Gyermek nyakkendők	13 „	„ napernyők	40 „	

Színházi versenybazarban,

a vértanu szoborral szemben.

Figyelem a özégre!

138—1901. ü. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kir. közjegyző ezenel közhírré teszem, hogy a pécskai vasuti állomáson be-raktározott 386 kor. 40 fill. ér-tékű, 6900 drb szőlőkaró **Wie-sel Sándor érdektársai**, bajai lakosok és fakereskedők meg-keresése folytán, általam a mondott vasuti állomáson **f. 1901. évi május hó 29-ik napjának délutáni 3 órájkor** a pécskai gazdakör rovására készpénz fizetés mellett, és irodámban a hivatalos órák alatt megtud-ható egyéb mellékfeltételek alatt az 1875. évi XXXVII. t.-cz. 352. §-a alapján nyilvános ár-verésen eladatni fog, miről a venni szándékozók ezennel ér-tesíttetnek.

Kelt Pécskán, 1901. évi má-jus 23-án.

Kripp József,
kir. közjegyző.

748

M. kir. államvasutak üzletv. Kolozsvárott.

11937—1901. II. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Tövis állomásának tervezett kibő-vítésénél az új vágányhálózat fen-sikjának feltöltése céljából vég-zendő földmunkák végrehajtása iránt ezennel nyilvános verseny-tárgyalás hirdettetik.

Az ajánlatok alapjául szolgáló tervrajz, szerződési tervezet, aján-lati minta, pályázati feltételek, valamint a munkák végrehaj-tására vonatkozó feltételek a magyar királyi államvasutak ko-lozsvári üzletvezetőségének pálya-fentartási és építési osztályában (Emke palota, II.-ik emelet a hi-vatalos órák alatt megtekinthetők.

Ezen munkálatok tárgyában teendő ajánlatok legkésőbb **f. évi május hó 25-én déli 12 óráig** nyuj-tandók be a magyar kir. államvas-utak kolozsvári üzletvezetőségé-nél.

Minden ajánlat bélyegezve, le-peccsételve a következő felirással nyujtandó be:

„Ajánlat a magyar kir. állam-vasutak Tövis állomásán az új vá-gányhálózat felsikjának feltölté-tésekor végzendő munkák elvállalá-sára.”

Ajánlattevők kötelesek 1400 ko-rona, szóval ezernégyszáz korona bánatpénzt készpénzben vagy ál-lami letétekre alkalmas értékpapi-rokban legkésőbb az ajánlati tár-gyalást megelőző napon vagyis folyó évi május hó 24-én déli 12 óráig a magyar királyi államvas-utak kolozsvári gyűjtőpénztáránál (Kolozsvár, Emke-palota, földszint) letenni.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapirosok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számít-tatnak, de névértéken felül szá-mításba nem vétetnek.

Posta útján beküldött ajánlatok, valamint az így beküldött bánat-pénz térítve-vevénnyel adandók fel. Kolozsvár, 1901. május hó 9-én.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

Óvakodjunk utánzatoktól!

Miért
van annyi utánzat?

Mert
a valódi Eisenstädter-féle

Linoleum padló-zománc

a törv. bef. „Vaslovag” védjeggyel a leg-jobb és legtartósabb puha padlóknak és konyhabutoroknak bemazolására.

Az Eisenstädter-féle Linoleum padló-zománc

Bejegyzott

Védjegy „Vaslovag”

egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig fölülmul-hatatlan. Nagy elterjedtsé-génél fogva különböző ha-sonhangzású nevek alatt értéktelen utánzatokat hoz-nak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle

„Linoleum padló-zománcot”,

a törv. bejegyzett

„Vaslovag” védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek

lak- és festékgyára.

Főraktár Aradon: Steinitzer N. ezégnél.

Utánzatoktól óvakodjunk!

A SZŐLŐ PERONOSZPORÁJA

ellen való védekezéshez legjobb anyag a

Dr. ASCHENBRANDT-féle

„BORDÓI-POR”.

Leszállított ára Budapesten: 50 kg-os zsákokban á kg. 70 fillér; 10 és 5 kg-os zsákokban á kg. 74 fillér.

Használata olcsóbb, biztosabb, a levélhez jobban tapad mint a rézgálicz, a permetezőzt sohasem dugítja.

A magyar-óvári m. kir. gazdasági akadémia növényélettani állomása kísérleté-nek fényes eredménye; 450 magyar gazda bizonyítványa bárkinek díjtalanul megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete”

Budapest, (V., Alkotmány-utca 31. sz.)

Megrendeléseket elfogadnak a vidéki megbízottak is.

Megbízottak: *Gard. Egyesület Szövetkezete Arad, Fejér Gyula Arad, Poseritz Gusztár Pankota.*

736

Schamberger László elsőrendő kocsigyára Aradon.

Tömör fából hajlított kerekek és szabadalmazott hámfák.

Telefon városi és megyei 197.

Telefon városi és megyei 179.

Mély tisztelettel hozom a helybeli és környékbeli nagyságos földbirtokos urak, hintó, jármű és bérkocsi tulajdonos urak b. tudomására, hogy az eddig is jóindulatu partfogásokban részesített

kocsigyártó műhelyemet

nagymértékben megnagyobbítottam, a fényezésnek minél tökéletesebb ke-resztülvitele céljából légmentessé tettem s mindazon ujtásokat bevezet-tem, melyek a modern technika vívmányaiként ösmeretesek, hogy ezáltal t. megrendelőim legkényesebb igényeit is kielégíteni képes lehessenek. — Elvállalom mindennemű új hintók, kocsik és bárminemű járművek előállít-ását, valamint e szakmába vágó összes javításokat. Használt kocsik becsereíttetnek és jutányosan eladnak.

Schamberger László

budapesti technologiai tanfolyamot végzett kocsigyártó.

Elismerő oklevelek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Aranyérmek.

Nyilvános köszönet. Tek. Chamberger László urnak! Arad.

El nem mulasztatom, hogy a félfedelű „Phaeton”-féle egyfogatu kocsiórt, a melyet nekem **800 koronáért** készített, a legnagyobb megelégedésem kife-jezése mellett, még ezenkívül dicséretemet ne fejezzem ki, a jó. szilárd és nagyon csinos, izléses kivitelű munkáért, mely önnek igazán dicséretére válik. Többen megtekintették és hasonlóan nyilatkoztak.

Tisztelettel **Budoin Iván,** gör. kel. lelkész.

Telefon városi és megyei 179.

705

Telefon városi és megyei 179.

Aradon, Erzsébet-körut, az ipartestülettel szemben.

Olcsó és pontos munka!

Schamberger László elsőrendő kocsigyára Aradon.

Automobil és motorkocsik.

Automobil és motorkocsik.

Schamberger László elsőrendő kocsigyára Aradon.

GLÜCK JÓZSEF szoba-kárpitozás

és menyezetek gipsz-utánzatu dombormű diszitéseinek vállalata
Aradon. Telefon 278.

A mai kor igényeinek megfelelően, az eddig gyakorolt szobafestés és mázolás munkán kívül elvállalok

szoba-kárpitozást, és a menyezetek

gipsz-utánzatu (Papier-Masche és Xylogénit-Stuck)

diszitéseket is, mely célra e szakmában tökéletesen képzett munkásokat tartok, tehát munkáimért teljes felelősséget vállalhatok.

A midőn a n. é. közönség eddig irántam tanusított nagybecsű bizalmát és támogatását megköszönöm, kérem azt részemre továbbra is fentartani és becses megrendelésével kitüntetni.

Kiváló tisztelettel

GLÜCK JÓZSEF,

szobafestő és mázó

Arad, József-őherceg-utca 7.

671

1693—1901. mp.

Hirdetmény.

Értésére adom mindazon egyéneknek, kik selyemtenyészéssel foglalkoznak, hogy azon eperfák-ról, melyek 10 cm. átmérővel még nem bírnak s melyek ennek megjelölésüül mézszel megjegyeztettek, leveleket, vagy galyakat tépni tilos.

Arad, 1901. évi május hó 23-án.

Salacz,

kir. tanácsos,
polgármester.

6297—1901. sz.

Hirdetmény.

A csálai erdő alatti katonai lövöldében lögyakorlatok tartatnak.

Figyelmeztetem a lakosságot, hogy a lövöldétől bal felől számított 400 m. jobb oldalt 800 méter és a golyó fogó mögött 1600 méter távolságon belül tartozkodni életveszélyes. Ezen terület határa zászlókkal lesz megjelölve.

Arad, 1901. május hó 13-án.

Sarlot Demekes,
főkapitány.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az általánosan elismert kitünő minőségű

Gurahonczy Portland és Román-cement

aradi gyári raktárát átvettem és mindenkor a legfrisebb és legjobb minőségű gyártmány előnyös áráért áll a n. é. közönség rendelkezésére, melynek szives pártfogását kérve, vagyok

kitünő tisztelettel

Reiner Adolf,

Boczko-utca 1.

737

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból s határozta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érte bárholonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute. Elektron Building, Fort Wayne, Ind Amerika. 230

Napernyőkben

a legújabb újdonságok és különlegességek érkeztek.

Angol vásznak a legdivatosabb színekben.

Francia battistok, delain, pique és a legjobb mosó crettonokból a legdivatosabb minták óriási választékban érkeztek meg.

Fegyházban kötött női-, férfi- és gyermek-harisnyáinkat

különösen ajánljuk.

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Szabadság-tér és Forray-utca sarok.

Eladó

egy új szortirczylinderrel felszerelt, csekély javítással még évekig használható „Ransomes-féle” 1200 mm. dobszélességű

cséplőgép,

ára 400 korona,

egy csak 2 évig használt. „6 légkőnyomásra” engedélyezett, gyári szalmafüti készülékkel, nagyobbított tüizsekrényvel felszerelt, fatüzelésre is berendezett tüzrostélyzattal, az első magyar gazdasági gépgyárban készült, 8 löreji, teljesen hibátlan

lokomobil gőzgép,

ára 3000 korona.

Megtekinthetők **Schillinger Samu** gőzmalomban **Erdőhegyen.** 741

Csak 3 forint.

A legszebb és legcélzesebb

Alkalmi ajándék.

(Emlék az elhunytakról.)

Árczképek életnagyságban

bármely beküldött fénykép után. Szállítási idő 10 nap. A hü hasonlatért kezeség vállalatik. A fénykép sértetlen marad. Alkalmi ajándéku szánt megrendelések előbb küldendők be.

Bodascher Siegfried,

jutalomdíjazott műterme

H., Bécs, Praterstrasse 61.

Margit-Créme.

A női szépség emelésére, tökéletesítésére s fenn-tartására a legkifináltabb, teljesen ártalmatlan, vegy-tiszta és zsírtmentes készítmény a

Rövid idő alatt szűnre szelők, májfoltok, pattanást, bőrtkát (mitessz) és minden más bőrbajt. Kiszimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is tő-bajos arczszínt kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyémnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek címeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nméltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Feleloset csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemial intézet és központi vegykísérleti Állomás vizsgálatai bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt. szappan 35 kr., puder 60 kr., arczviz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltenek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak

Kapható minden gyógyszerárban és illatszerekkereskedésben.

FÉLIX GYÓGY-FÜRDŐ

Nagyvárad közvetlen közelében, vasúti állomás.

Kényelmés közlekedés vasúton Nagyváradtól fél, kocsin 1/2 órai távban. Május-júniusig hónapokban naponta 10, vasárnap és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváradtól. Az új vasúti állomás közvetlen a fürdőtelep mellett van.

Az európai hírű 48 C meleg természetes hévíz javítja az izületek és izmok csúszos bántalmait, idült s különösen savas izületi loboknál, csonttorések és különösen visszamaradt vastagodásoknál, köszvényelés annak különböző alakjaibanál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischlászál); különös borbajoknál, végre női bajoknál: belsőleg: heveny és idült gyomorbántalmak, májbajok és vesekövek esetében. Állandó fürdőorvos: dr. Matolay Károly.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 80 krtól 3 frt között változik. Gyógyterem (Cursalon) hírlapokkal és tekeasztallal. Terraszok szép kilátással. Éttermek, sza-helyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő óserdőben. Az erdőben jó tekepajza.

Hat tükörfürdő, család- és kádfürdőkön kívül műfürdők is vannak rendszeresítve. Állandó kútvíz zenekar. — Telefon-összeköttetés Nagyváradal.

Az elegánsul berendezett lakozobok, kád- és tükörfürdők, továbbá a Félix-fürdő elismert jó konyhája és pinczéje készen várja a legkülönbözőbb igényű vendégeket. — Gyors és pontos kiszolgálás és mérsékelt ár által igyekszünk fogok t. vendégeimet teljesen kielégíteni.

335 Kiváló tisztelettel **KERNÁTS JÁNOS,** bérlo.

6151—1901. hh.

Hirdetmény.

A mezőgazdaságra hasznos állatok oltalmazása érdekében a nagyméltóságú földmívelési m. kir. miniszterium 24655—1901. VII. sz. alatt kibocsájtott magas rendelete szerint a madarak, továbbá a denevér, vakondok (kivéve a virágos veteményes kerteket és csemete ültetvényeket, hol pusztíthatók) cziczikány fajok fajai (kivéve a vizicikányt, mely a halászatra káros) és a sün védelemben részesítendők.

A ki a madarakat és a felsorolt emlős állatokat pusztítja, a madarak fészkeit és tojásait, fiait

elszedi, vagy azokat hatósági engedély nélkül forgalomba hozza, kihágást követ el és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A felsorolt állatokat és madarakat élve elfogni vagy megölni, a madarak fészkeit, vagy tojásait elszedni csakis tudományos czérra és hatósági engedéllyel szabad, ép ugy a hatósági engedély szükséges a madarak fészkeinek, tojásainak, nemkülönbén a felsorolt állatoknak élő, vagy holt állapotban való szállítására is.

Arad, 1901. május hó 15-én.

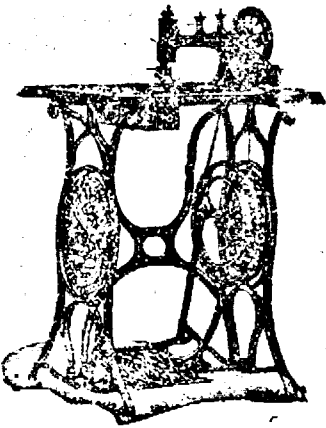
Sarlot Domokos,
főkapitány.

Első magyar varrógép és kerékpárgyár r. t.

kizárólagos raktára 750

Kovács Soma

Arad, Széchenyi-utca Neuman-palota.

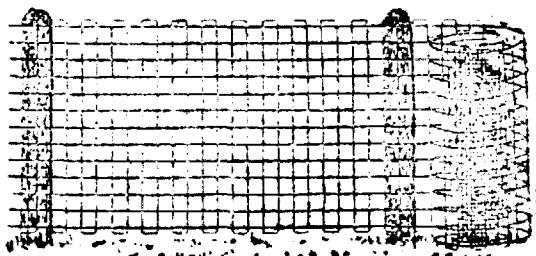

Hazai

ipar!

„Styria” és „Adria” kerékpárok kizárólagos raktára.

Olcsó
kerítések.

Olcsó
kerítések.

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítés-gyára

Budapesten, VIII. kerület, Üllői-ut 48. szám.

Gyárt és szállít: szabadalmazott Hungária-fonatokat darabonként 60 és 70 fill. gép- és kézi sodronyfonatokat, tükkes sodronyt, pánthuzalt: erdők, vadaskertek, baromfi-udvarok, gazdasági telkek, kertek, gyümölcsösök, szőlők stb. bekerítésére olcsó árak mellett. Nyaraló-, park- és erkélyracsokat, valamint csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat vaskeretes sodronyfonat és kovácsolt vasból; ugyszintén díszes virág- és gyeperkerítéseket és favédő-kosarakat. Továbbá föld- és kavicsrostákat; szőlőbogyó-rostákat, magtárbiakrostélyokat; ökr szájkosarakat; szikrafogókat; gabonaválasztó-hengereket, valamint régi választóhengereknek sodronyköpenyvel való ellátását. Rostaszöveteket és fonatokat szelelőrostákba. 393

Árjegyzékek és költségvetések ingyen. Jutányos és pontos kiszolgálás.

ARADI CZIPÉSZEK TERMELŐ SZÖVETKEZETE

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Egyedül a maga nemében, csakis saját készítményü

női- és férfi-czipők, gyermek és leányka-topánkák,

komót és más czipőnemüeket tart raktáron, vagy készít megrendelés után.

Nem gyári munka, de azért olcsóbb és jobb. — Különféle lakkok és cremek raktáron. — Kázhoz tetszés szerinti időben választék küldetik.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Mindenféle katarus betegségek, légzési bántalmak, vérszegénység, sorvadás ellen kitűnő gyógyhely

Gleichenberg

Constantin- és Emma-forrás alkalikus tartalommal. Klausen Molke forrás vastartalommal, sterilizált tej-kúra. Kefir, Quellsoll, fenyőfabelegzés külön kabinokban. Édes ásványvizek, hő-fürdők. Fenyő és vas-fürdők. — Nagy vizgyógyintézet. — Langyos, pormentes levegő, erdős dombvidék. 267.

Bővebb felvilágosítást és prospektust ingyen küld, nemkülönben lakás és kocsik előállításáról gondoskodik a fürdőigazgatóság.

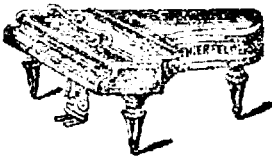
Idény május 1-től szeptember végéig.

KRISPIN JÓZSEF

hangszertermében

Aradon, Deák Ferenc-utca 28. sz. a. levő

(saját házában.)

A gazdag készletben levő új és átjárt zongorák és harmoniumok eladás és bérbeadásra a legjutányosabb árban rendelkezésre állanak a n. é. közönségnek.

Zongora hangolások és javítások jutányos ár mellett.

Ugyanott minden más hangszerek u. m. hegedűk és hangszerekhez szükséges kellékek, egyes alkatrészek nagy választékban kaphatók.

Az összes bel- és külföldi zeneirodalmi újdonságok mindig készletben vannak minden legújabb zenemű hangjegyei kaphatók.

Harminczezer kötetből álló szépirodalmi kölcsönkönyvtár, magyar, német és francia munkákból havonként 80 krajczár, kötetenként 5 krajczár olvasási díj mellett. 2723

Üzletemet a nagyérdemű közönség szíves pártfogásába ajánlva, biztosítom lelkiismeretes, pontos kiszolgálásról.

Krispin József ARAD, Deák Ferenc-utca 28. szám alatt.

A szőlő

OIDIUM betegsége

ellen a legjobb szer a

Dr. ASCHENBRANDT-féle

RÉZKÉNPOR.

Leszállított ára Budapesten: 50 kgos zsákokban á kg. 50 fillér; 10 és 5 kgos zsákokban á kg. 54 fillér.

Használata olcsóbb, mert kevesebb kell belőle; biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szélle nem fújja; ajánlatosabb — mert a mustot nem bűdösíti — mint a tiszta kénpor vagy a kénmáj.

— A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javítja.

Sok termelő megtakarított vele egy permetezést a peronoszpóra ellen és megvédte vele szőlőjét az őszi rothadástól.

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“

BUDAPEST, (V., Alkotmány-utca 31. sz.)

Megrendeléseket elfogadnak a vidéki megbízottak is.

Megbízottak: Gazd. Egyesület Szövetkezete
Arad, Fejér Gyula Arad, és Posevitz Gusztáv Pankota. 735

Eladó

50 éve fenálló élénk forgalmu vendéglő!

mely áll: nyári helyiség, befásított nagy udvar, szaletli és tekepályával, téli helyiség 3 szobából, lakás 2 szoba, konyha, éléskamara, nagy borpinczéből, szilárdan épült jó karban levő ház, betegség miatt

örök áron eladó.

Bővebbet özv. Knapp Károlyné tulajdonosnénál, Fácán-utca 7. szám. 596

Szállítható

— izzó —

harisnyák

(Auerhálók nem szab. dalmi kihágás.)

Azonnal használhatók minden égőre alkalmazhatók.

25 darab 6 frt, 50 drb 11 frt, 100 darab 20 frt

bérmentesen házhoz szállítva, jótállás mellett, utánvétellel, 287

Gluhstrumph-Fabrik „BRILLANT“

Berlin, Linkstrasse 27g.

Képes árjegyzék bérmentve ingyen.

Eckert-féle Edelreute

természetes likőr

hegyi gyógyfüvekből leparolva, kitűnő ízű gyomorerosító. Vadászatokon és utazásnál vízzel keverve üdítő hatással, 305

kitűnő házi szer. Csász. és kir. szabadalmazott

likőr-gyár, Eckert Albert, Grác.

Első Szegedi

Vizgyógy-Intézet.

Megnyitott 1889. évben.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására adni, hogy a legjobb hírnévnek örvendő intézetünk 12-ik tavaszi salsonját dr. Zápory Nándor ur vezetése alatt megnyitottuk. 686

Alkalmaztatnak az intézetben: öntözések, télfürdők, vizes lepedőbeni ledörzsölések, begöngyölések, izzasztó-székény, szakszerű massage gyógy-gymnastikával stb.

A massage és vizgyógyászatban elméleti és gyakorlati oktatást és kiképzést intézetünkben dr. Zápory Nándor ur által nyerhetnek, kinél is Szegeden, Iskola-utca 18. sz. alatt levőleg, vagy naponta 2—3 óra közt délután jelentkezni lehet.

Tisztelettel

Wagner örökösök, tulajdonosok.

Csak Globus

hűtő kivonattal hűtőszék

Aranyéremmel jutalmazva a párisi 1900. évi világiállításon.

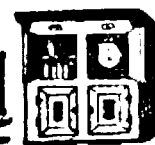
Kapható: minden — hirdményeink útján felismerhető — üzletben. 373

10, 16 és 30 filléres dobozokban.

Uj találmányu

Csász. és kir. szab. jégszekrény.

Gyár: Budapesten, STILLER JÓZSEF-nél, ajánlja törvényesen védett és elismert legjobb szerkezetű, kitűntetést nyert hűtő-készülékeket sör, víz, vaj, nyers húshűtésére, ételhűtőket házi szükségletre, fagyalt-készülékeket és fagyalt-reszervókat, hőmérési berendezéseket és legújabb szerkezetű pezsgető-csapokat. Képes árjegyzék fenti gyártmányokról, valamint a legújabb találmányu hűtő, ételhűtőkről, továbbá sörkimerő készülékekről (hűtött levegő nyomással) kívánatra ingyen. 359

Stiller József

BUDAPEST.

Gyár és Iroda:

VII. Nagydófa-u. 22. Wesselényi-u. sarok.

4—901.

Árlejtési hirdetmény.

Ó-Pécska községben építendő ovoda munkálatainak elvállalására az árlejtés 16630 kor. 37 fillér kikiáltási árban ezenel kiíratik.

Az árlejtés Ó-Pécska községházánál fog. megtartatni 1901. évi június hó 4-ik napjának d. e. 9 órakor.

Az árlejtési feltételek Ó-Pécskán a jegyzői irodában megtekinthetők.

Kelt Ó-Pécskán, 1901. évi május 18.

Az ovoda-bizottság.

Világoson

AZ

Országos vásár

június 1-én és 2-án
fog megtartatni

sértés felhajtással.

Staub Károly,
vásár-bérlő.

745

Vérszegénység, sápadtság, ideggyengeség

ellen

biztos hatású gyógyszer felnőttek, valamint gyermekeknél

az

Kellemes ízű! Umberto Nem keserű!

China-vasbor.

Az Umberto-bor China és vasat, e két leghathatósabb gyógyszert a legjobb minőségű borban feloldva kellemesen adagolva tartalmazza, mely erejénél és kellemes ízénél fogva a gyógyulást nagyban elősegíti.

Vérszegények, különösen hölgyek, sápkóros gyermekek, valamint gyöngélgédők és lábadozók ne mulasztssák el egyszeri kísérlettel meggyőződni e k. való gyógybor hatásáról. — Az **Umberto** China-vasbor egyszersmind gyomorerősítő, sőt vérszegény betegeknek egyetlen étvágygerjesztő és kitűnően emészthető gyógyszernek bizonyult.

Egy félliteres üvegnek ára 1 frt 20 kr.

Nyilatkozat.

Tek. Hajós Árpád urnak Arad. Örömmel értesítem, hogy Umberto china-vasbora betegeimnél, különösen ideggyengéknél, neurastheniában szenvedőknél meglepő jó hatással volt.

Szeged, 1901. február 10.

Tisztelettel

Dr. Zápoly Nándor.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél Budapesten.

Délmagyarország részére egyedül

Hajós Árpád

gyógyszertárában az „Isteni gondviseléshez”

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatalából.

6211—1901. sz.

Hirdetmény.

Ismételten fordult elő panasz, hogy a gyermekek sárkányoznak, amivel a vilámvezetékeket meg rongálják; sőt fennakadt zsinokok leszedése végett, arra fel is másznak.

Miután a villamvilágítási vezetékkel való érintkezés, midőn abban áram vezetve van, életveszélyes, miután a vezetékeken fennakadó sárkányzsinokok a világítás és távbeszélő használatát akadályozzák életbiztonsági és a közérdek szempontjából a sárkányozást Arad város azon részein hol vilámvezeték van, betiltom és figyelmeztetem a szülőket és tanoncaikat, hogy gyermekeiket, illetve tanoncaikat a sárkányozást meg ne engedjék, mivel ha serdületben követi el, kihágást amennyiben a köteles felügyelet elmulasztása, a büntető törvénybe ütköző cselekményt eredményezni nem is fog szülni, gyámot, vagy gazdát az 1879. évi XL. t.-cz. 27 §-a alapján szigoruan felelőségre fogom vonni.

Arad, 1901. május hó 11-én.

Sarlet,
főkapitány.

Alföldi első gazdasági vasut részvénytársaság.

29—1901. számhoz.

Meghívás

az Alföldi első gazdasági vasut részvénytársaság
VI. rendes közgyűlésére,

mely 1901. évi június hó 9-én délelőtt 10 órakor

Aradon, az Aradi és csanádi egyesült vasutak üléstermében (József főherceg-ut 22. sz. II. emelet) fog megtartatni.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése az 1900. évi üzletről és a társaság ügyeiről, valamint a kovácsháza-csabai és a kovácsházakupai vasutvonalak egyesítéséről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése és ezzel kapcsolatban az igazgatóság által előterjesztett 1900. évi mérleg megállapítása és a tiszta nyereség hováfordítása, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása tárgyában határozathozatal.
3. Egy új igazgatósági tag választása az alapszabályok 37. §-a alapján, tekintettel Apácza községnek ezen §-ban biztosított előnyére.
4. A felügyelő-bizottság tagjainak választása.
5. Az 1899. évi közgyűlés által elfogadott új alapszabályon az aradi kir. törvényszék, mint keresk. bíróság részéről kívánt változtatások előterjesztése.

A közgyűlés után nyomtatásban is szétküldendő üzleti jelentés, a mérleg, üzleti számla és ezeknek mellékletei alulírott igazgatóság hiv. helyiségében a rendes hiv. órák alatt (d. e. 8-tól d. u. 2-ig) ezen hirdetés közzétételének napjától kezdve a t. részvényeseknek betekintés céljából rendelkezésre állanak. (alapszabályok 26. §.)

Arad, 1901. május hó 16-án.

Az igazgatóság.

Megjegyzés. Minden részvény egy szavazatra jogosít. A részvények f. é. június hó 8-ik napjának déli 12 óráig Aradon, az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztárnál leteendő, hol azokról megfelelő elismervények fognak kiadatni.

Alapított 1870-ban.

A legjelentősebb és legteljesebb beszerzői farráza szőnyegek-, bútorkészítők-, csipke- és szövetszövőgyárak-, lámpakészítőknek nagyban és kicsinyben.

JOANNOVITS DÖME

BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.

Államgyógyászati tanácsos. Óriási választék porcelán és selymes szőnyegekben.

Alakítsd magad! Gyógyítsd meg a szédülést, a fejfájást, a gyomortáji és a legbiztosabb a FÜLDES-FÉLE

MARGIT KRÉM

Ára: 2 kor., kis légegy 1 kor., szappan 70 fillér, por 1.20 kor.

Készítő: FÜLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.

Kapható minden gyógyszerárban.

SANTAL EGGER

Államgyógyászati tanácsos. Csak a törv. védett „Nigrisfele” védjeggyel valódi. Ára 3 korona. Védőre 3 korona 40 fillér előleges beküldése után bérmentve küldi a „MAOR Gyógyszertár”. Budapest, VI., Váci-körút 17.

SCHWARTZ-féle

Páratlan és nélkülözhetetlen fogtisztító szer a

THYMOL fogkréme

1 tubus 60 fillér. Mindent kapható.

Évtizedek óta nagy sikertel használtatik

KOSZVENYÉS CSUZ ellen

REPARATOR

Dr. KREMER-féle

nagy a Szt. Rókus kórházban 136 eset közül 129 esetben teljes gyógyulást idézett elő. 1 nagy 2 korona. Főraktár: KÖRÖM-GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Kálvin-tér.

Kapható minden előkelő gyógyszerárban.

A KI AKARJA, HOGY GYERMEKEI egészségesek legyenek, a ki maga sem akar beteg lenni, használjon

FELLER-féle ELSA-FLUID-ot

Ezekre mondó készítő levelek! — Gyógyítja a legtöbb betegséget! 12 kis üveg 6 koronáért küldi

FELLER V. JENŐ, Gyógyszertár, Rátság, STUBICA, 74-100-101. Csakpostán

DURATOR

Államgyógyászati tanácsos. Államgyógyászati tanácsos. Államgyógyászati tanácsos. Államgyógyászati tanácsos.

DURATOR-GYÁR v. Liget-körút 3. BUDAPEST.

KAPHATÓ MINDENT

Óvakodjunk ériktelen utazásoktól!

Brady-féle MARIACELLGYOMORCSEPEK

200 év óta elismert kitűnő hatásúak gyomorban, étvágytalanság, nehézség emésztés, stb. ellen. Kis üveg 80, nagy 1.40 fillér. Kapható minden gyógyszerárban. — Központi árusító: **BRADY KÁROLY** „MAGYAR KIRÁLY” Gyógyszertár BÉCS, I., Fleischmarkt 1. sz., honnan 3 kis üveg 2.40 korona, vagy 2 nagy üveg 2.80 kor., bérmentve küldjük.

PSERHOFER J.

vértisztító labdasal.

Orvosi ajánlott legújabb készítésű a rossz emésztéshez, kövekképződés ellen. — Nem szabadna hiányoznia egy háztartásból sem. — Csak akkor valódi, ha minden doboz fedelén a „PSERHOFER I.” név vörösbetűvel látható.

legfinomabb egészségi egyiptomi

TURUL SZIVARKA-HÜVELY

100 db 36 fillér. 2000 db 7 kor. 5000 db 15 kor. postán bérmentve küldi

ENGEL LAJOS SZEGED.

Budapest legújabb látványossága a

BELVÁROSI KÁVÉHÁZ

IV., Kilyó-tér 2. (Kilóid Fűherőzsgé-pekoriája.)

Érdemes látni hely. — Lásd: STREIBER SAJÓK.

26 ÉV ÖTA

AZ ELISMERT LEGJOBB MAGYAR BESZERZÉSI FORRÁSA

MAUTHNER ÖDÖN

CS-ÉS KIR-UDV-SZÁLLÍTÓ MAGKERESKEDÉSE BUDAPEST

ANDRÁSSY-UT. 23. ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

RÖSER (született Budapest, VI., Alapítvány 1853, Arad-utca 18.)

Államgyógyászati tanácsos. Államgyógyászati tanácsos. Államgyógyászati tanácsos.

Általános tudósító

hirdetést osztály Budapest, VII., Erzsébet-körút 34. Teljesítenek: LEOPOLD GYULA, szerkesztő.

vidékiek kedvenc találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglős előrangú étterme

Budapest, VI., Andrásy-ut 39.

Kitűnő magyar konyha. — Valódi hazai borok és a világ „Fechterbräu” egyedül kimerés.

A legjobb órákat

legújabb és legújabb órákat

RÉSZLETTELÉSTÉSRE

magyarországi árban szállítja Magyarországra a nemzeti előző és legnagyobb üzlete

BRAUSWETTER JÁNOS Kronométer-órák SZEGEDEN.

Árjegyzék 2000 káppal ingyen és bérmentve.

Oh fáj! Köhögés, rekedtség ellen gyors és kitűnő Eljen!

eredményes használhatók az

EGGER-féle MELLPASZTILLÁK

Doboz 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban és a főraktárban: **EGGER MELLPASZTILLA** szabadított mag. Budapest, VI., Váci-körút 17.

FRATELLI DEISINGER

küld Fiumából vagy Triestből

4 1/2 kg Cuba-kávét, válogatott 15 korona 30 fillérért

olvánolva és bérmentve

ÁRJEGYZÉK INGYEN

BENZIN-MOTOROK

és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra

OSERS és BAUER gyárából

a legjobb és legújabbak a létező szerkezetek között

Vasárnapra szállítók és raktár: **DÉNES B.** Budapest, VI., Váci-körút 61. Képes árjegyzék ingyen.

Continental Bodegas Company

Porter, Cherry, Kéreg, Madár, Barista, Chablis, Rajna és Mosel-borok.

Kapható minden jóbb itató- és csomagoló-üzletekben, szőlők, kővizek és birtokokban.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT

BUDAPEST VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 17.

Bel- és külföldi szabadalmak hűsítője, értékesítése és figyelője.

Védjegyek és mások lajstromozása. — Felvilágosítás díjlan.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.

Előrangú kénes hővízű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel legmodernebb légtiszítók, pompás ásványvíz-szódákkal, téli és nyári fürdők, — 200 kényelmes lakosztállyal. — Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

GOLJÁT MALÁTA-SÖR.

Kiváló üdítő ital és gyógy-zélokra is szolgál.

ÁLLÁSIK: Dr. Károlyi és Dr. Károly egyetemi tanár urak megajánlák, vérszegénység, emésztési zavarok, gyengeségek stb.

Gyár és megrendelési hely: **KÖBANYAI KIRÁLY-SÖRFŐZŐ, KÖBANYA.**

Ma övöl a haja.

Készítjük a kitűnő Zoltan-féle STELLA VIZET (szalon Hair Regenerator) mely nem fest, hanem a haj eredeti színe adja vissza. Üvege 2 kor., posta után bérmentve 2 kor. Dr. M. ZOLTAN BELA gyógyszerárban, Bpest, N.-korona-u. 23.

100.000 sorsjegy. 50.000 nyeremény. Minden másod sorsjegy nyer.

A jelenkor legnagyobb nyereséi esélyű sorsjátéka a m. kir. szab.

OSZTÁLYSORSJÁTÉK.

Megrendelések intézendők:

GAEDICKE A. BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 17.

Havonta egy húzás. Tervezet ingyen és bérmentve. Ügyfélnek kerestelek.

Kipróbált és fényes sikerrel bevált: Asthama, Kővérny, szív-vees-, gyomor-bélszékély, köhögések (Hystoria, Neurasthenia), máj- és vese- és érfertőzések, Birtos- védelem, arckihűtés és emésztés előz. — Díjazott levelekre válaszol.

VÉRENYGYZTÁR — Hemopatisz — Készítők és árusítók Magyarországon

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvos.

rendel intőzetében, Budapest, V. Váci-körút 48.

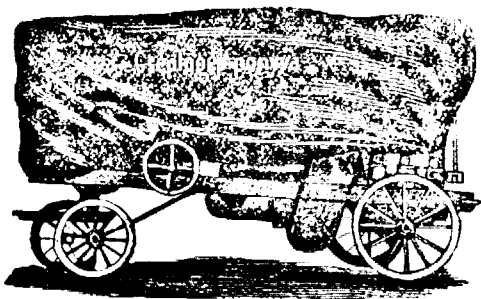
TROPON

erősítő és pásztor

Dr. RÖDER és TÁRSA Kiosztóudvar

Tropinon, Tropinon-szék, Tropinon-ital, Tropinon-kezelés, Tropinon-kezelés, Tropinon-kezelés, Tropinon-kezelés.

Telefon szám 30.

Alapított 1873.

Gazdasági gép- és szerszám üzlet.

Magyar Ferencz

Arad, Zrínyi-utca 6.

Gazdasági gépek és eszközök, tizedes mérlegek, százados-marha mérlegek, gabona-zsákok, gyapju-zsákok, vízmentes és vitorlavászon, ponyvák, kocsikenőcs, bőrkenőcs, carbolineum, petroléum, hydraulikus mész, portland-czement, háztető-lemezek, kőszén kátrány.

Géphajtó szijjak, süritett gépszir, gépolaj.

Kovács szerszámok,

üllök, satuk, fuvók, furógépek, reszelők, szerszám acél körfűrészek.

Borászati cikkek,

nevezetesen: bor-szivattyúk, borsajtók, szőlőzúzó malmok, kautsuk, tömlők, vászon tömlők, permetezők, rézgálicz. 765

Répaművelő eszközök. Kovácsolt vascsövek és összekötőrészek. Locomobil forcsövek. Kőszőrűkövek. Malomkövek. Malomkőszerszámok. Tűzfecskendők, vízvedrek és minden e szakmához tartozó cikkek.

Szalonna raktár.

Veszek Zálogcédulákat !!

Ékszerárnyak
Arany-, Ezüstneműek, Gyémánt és Brilliantok a legjutányosabb árban kaphatók: 275

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerésznél
ARAD, Templom-utca, Minorita-palota.

Ugyanott

tört arany, ezüst, drágakövek, bárminemű ékszerárnyak, a legmagasabb árban megvételnek vagy új tárgyakra átcsereáltatnak.

Veszek Zálogcédulákat !!

Nemes harczi éneklő

kanári madarak,

mély és csengő hanggal. 8—20
márka árban utánvétellel küld 302

W. Heering

St. Andreasberg (Harz) 427.

Prospektusok ingyen. 21

Sirkőraktár.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy

Seidner Miklós

márvány- és kőipar-vállalat

kapriórai márvány és homokkő

sirkő-készítményeinek

bizományban való elárusítását átvettem s diszes, valamint egyszerű kivitelű márvány és homokkő-sirkővekekkel dusan felszerelt raktáramat 755

Uj-Aradon, Fő-ut 47. sz. alatt

junius hó 1-én megnyitom.

Folkmann Ignác.

Hidegvízgyógymód

félfürdők, leöntések, lepedő-ledörzsölés, zuhanyok az idegesség, álmatlanság, ideges gyomor- s bélzavarok, vérszegénység, kezdődő tüdőcsúcsurut ellen. Egyes fürdő 50 kr., 15 fürdő 6 frt, havi bérlet 10 frt.

Szénsavas fürdő

szívajok, gerincezvelő bajok, ideggyengeség ellen. 15 fürdő 18 frt, 1 fürdő 1 frt 50 kr.

Villamfényfürdők

Pöstyén, Lukácsfürdő, Herkulesfürdő, Felixfürdő helyett rheuma (csúz), kőszvény, idegzsábák, elhízottság ellen kitűnő sikerrel használhatók. 1 fürdő 1 frt 25, 15 fürdő 15 frt.

Svéd gyógytorna

görbe hátú, rossztartású gyermekek edzésére. Díj megegyezés szerint.

Belégzések

fenyőkivonat v. sooleval 1 belégzés 80 kr. 15 belégzés 10 frt.

Napfürdők

direct e célra magas kerítéssel elkülönített szabad helyen. Utána langyos fürdő a betegség neme szerint, az orvos által meghatározott fokkal. Hatása a nap vegyi sugarainak az anyagcserét fokozó befolyásában áll. Gyenge szervezetűek, idegesek, csúzosak, elhízottak jó eredménnyel használhatják. 1 fürdő 80 kr. (a langyos fürdő beleértve), 15 jegy 10 frt.

769

Dr. HEHCT orvosi intézetében

Aradon, Zrínyi-utca 3. szám.

Allandó orvosi felügyelet.

Telefon 270.

Külön orvosi díjazás nincs.

198/1901. g. sz.

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a pécskai utnak 300 m. hosszban való átkövezése iránt folyó évi május hó 28-án d. e. 10 óraker arlejtést tart.

Kikiáltási-ár: 1. 360 köbméter tört köre 2520 kor. 2. Kövezési munkára a régi kövek felhasználásával 2700 kor.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeének 1901. évi május hó 13-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay, s. k.
aljegyző.

SZEPLŐ

májfoltt, bíbros bőrvörösséget és mindennemű arcztiáz-tátlanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt a Hajós-féle

IBOLYA-CRÉME

Használata rendkívül kellemes, a bőr által azonnal teljesen fel-szívódik minek következtében az arcznak szép ifju báját köl-csönöz. Ára 1 tégelynek 50 kr.

Az Ibolya crème hatását ugyanazon szerek-ből készült és rendkívül kellemes illatu

Ibolya-crème szappan á 35 kr.

Hajós-féle IBOLYA-TEJ

(Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, kark és ke-zeknek megkapé szépséget, febrillillom és része aszímében tűndőkli varázsoz színt köl-csönöz. Egy üveg 50 kr.

A képzelhető legfinomabb és leggyöngédebb alkatrészekből álló, jól tapadó és teljesen ártalmatlan powder az

IBOLYA-HÖLGYPOR

Ára 60 kr. Kapható fehér, rózsza és crème színben. Készítményeim a párisi és londoni hygienikus kiállításon, aranyérmekkel és díszoklevéllel lettek kitüntetve. — Sok hálaíratokkal elismerve!

Óvakodjunk hamisításoktól! Kapható a készítő és feltalálónál

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógygyógyászati laboratoriumában

ARAD, Andrassy-tér 22. szám, a megyeházal szemben és VOJTEK és WEISZ uraknál.

Az építő közönség figyelmébe.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy

építészeti

irodámiban, kiváló első- és másodrendű

tégla

bármilyen mennyiségben megrendelhető. — Elfogadok bármilyen építkezéseket, tervezéseket s azok kivitelét a legnagyobb lelkiismerettel teljesítem.

Tisztelettel

Probst Mihály,

építőmester, 770

Ferdinánd-utca 11a. szám.

Telefon szám 264.

10914—1901.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi miniszteriumnak leírata alapján közhírré tesszük, hogy a Párisból visszaérkezett magyar mezőgazdasági, vízépítészeti, kertészeti, erdészeti, vadászati és ezekkel kapcsolatban az ősfoglalkozási tárgyakkól Budapesten, a városligeti iparcarnokban rendezett kiállítás folyó április hó 30-án megnyit s folyó évi június 15-ig megtekinthető.

Arad, 1901. évi május hó 15.

A városi tanács.

„FECSKÉHEZ”

Városi és megyei telefon sz. 10.

Hoffmann Sándor

A DIVAT-ÁRUHÁZA ÉS SZÖNYEG-TELEPE

Színház-épület. A R A D, Színház-épület.

„FECSKEHEZ”

Gyermek ruháskák és kötények remek kivitelben.

Friss árukból álló nagy raktáramat a m. t. vásárló közönség különös b. figyelmébe ajánlom. Elvem olcsó árak mellett nagy forgalmat elérni, tehát mindenki, ki készpénzért óhajt vásárolni, 5% pénztári engedményt vehet igénybe. (100 forintos vásárlásnál 5 forint megtakarítás.)

Lakásváltoztatás

alkalmából ajánlom nagy választéku

szőnyeg, függöny és ágyterítő raktáramat.

Szőnyegek már 19 krtól legfinomabb minőségig mind szolid gyártmány és a nagy forgalom következtében 8 és 10 méteres maradékok 25% engedmény mellett kaphatók.

Sikerült oly jó minőségű és finom bőrkezttyüket vásárolnom, hogy meglepi a vásárlót, ugy tartóság, mint kivitel tekintetében és 297

párja csak 95 kr.

Fegyházi harisnyák árjegyzék szerint. — Napernyők óriási nagy választékban. Francia delainek és batisztok meglepő szép mintákban.

Női ing-blousok csak 99 krajczár darabja.

Uj! Lakmusz-papír szalag formában! Uj!

A szőlőpermetezéshez használt rézgálicz keverék megvizsgálására a legczélszerűbb

a szalag alakú Lakmusz-papír.

Előnye, hogy tetszés szerinti mennyiségű használható el belőle, annélkül, hogy a dobozt ki kellene nyitni. A zárt doboz megóvja az amugy is nagyon érzékeny lakmusz-papírt a levegő behatásától, nem lesz foltos, színét nem veszti és érzékenységét mindvégig megtartja.

A lakmusz-papír ez idő szerint a legczélszerűbb csomagolási módja.

Egy doboz ára 35 fillér.

Kapható:

734

ROZSNYAY MÁTYÁS

gyógyszertára és vegyeészeti laboratóriumában.

Arad, Szabadság-tér.

Szőlőbirtokosok figyelmébe.

11332—1901.

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t.-cz. 39. §-a értelmében a f. évi 2-ik adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezennel hirdetményileg is felhivatnak, hogy a f. évi 2-ik adórészletet most már a késedelmi kamatok s esetleg intési díjjal együtt, nemkülönben már szintén esedékes ipartestületi díj, egyházi adó, illeték, vízszabályozási költség, hadmentességi-díj, utadó és csatornázási költség tartozásait azonnal fizessék be, mert

ellenkező esetben a régibb díj- és adótartozásai azonnal, a f. évi 2-ik adórészlet pedig június hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás útján s a végrehajtási díjak felszámítása mellett fognak behajtatni és pedig oly módon, hogy a 2-ik adórészletre nézve május hó 24-től kezdve a zálogolás fog megejtetni, s amennyiben ennek dacára az adó- és hadmentességi-díj és egyéb hátralék járulékaival együtt a zálogolás foganatosításától számítandó 15 nap alatt nem törlesztetnek, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adatni.

Aradon, 1901. május hó 15.

A városi tanács.

Egy jegyzői oklevéllel bíró egyén

40 korona fizetés és teljes el látás mellett

alkalmazást nyerhet.

Az illető **anyakönyvvezető-helyettes** is lenne, szorgalmához mérten mellékjövedelemre is szert tehet.

Ajánlatok **Dániel Miklós** jegyzőhöz intézendők, **Szentleányfalván.** 744

202—1901. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a siketnéma iskola épület kibővítésével kapcsolatos összes munkák elvállalása iránt folyó év május hó 28-án d. e. 10 órakerőrejtést tart.

Kikiáltási ár: 16316 kor. 22 fillér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 5%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi május hó 20-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay, s. k.
aljegyző.

Magyar királyi államvasutak üzletv. Arad.

13718—II. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános tárgyalást hirdet a nagyváradi-szegedi vonalon Algyő állomás közelében az 1664—1676. sz. szelvények között épülő Tisza-hidnál átfektetendő pályatöltés előállításához és köztutak correctiójához szükséges mintegy 40.000 m.³ földmunka végrehajtására.

A tervek a szerződési és az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint az általános és részletes feltétlfüzetek Aradon a magy. kir. államvasutak üzletvezetőségének pályafenntartási osztályában és Hódmező-Vásárhelyen az osztálymérnökségnél a hivatalos órákban megtekinthetők, illetve három koronáért megszerezhetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1901. évi május hó 31-én déli 12 óráig kell benyújtani, alulírott üzletvezetőség általános osztályának.

Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve és következő felirattal kell benyújtani:

„Ajánlat az algyői hidnál létesítendő földmunkáról.”

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis legkésőbb 1901. évi május hó 30-án déli 12 óráig 1000 azaz egyezer korona bánatpénzt kell a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál akár készpénz, akár állami letételekre alkalmas értékpapirokban letenni. — Takarékpénztári könyvek letét gyanánt el nem fogadhatók.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

A készpénzben letett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíthatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek tértí vevénnyel adandók fel.

Aradon, 1901. évi május hó 14-én.

Az üzletvezetőség.

(Utányomást nem díjazunk.)

I. osztály.

Teljes

OXYGÉN-SZIKVÍZ-GYÁR-BERENDEZÉSEK. Szifonok

Minden nagyságban. (Uj modellek.)

Folyékony szénsav és oxigén.

Dr. WÁGNER és TÁRSAI

egyesült gyárak m. b. t.

BUDAPEST, IX., Tinódy-u. 3. (a Gizella-malom mögött.)

Fiók-telep: BÉCS, XVIII., Schapenhauerstr. 45.

II. OSZTÁLY.

FÉMÁRÚ-GYÁR.

Legujabb szerkezetű

JÉGSZEKRÉNYEK

Bor- és sörkimérő-készülékek

Pinczefelszerelési-czikkék

Szénsavfürdő-berendezések

FÉMLEMEZÉSI INTÉZET

KIRAKAT-BERENDEZÉSEK.

206

III. osztály.

Uj hazai iparág.

Első Budapesti Staniol- és Fémkupak-gyár.

Brády-féle Mária-Czelli gyomorcsépppek

KITŰNŐ HATÁSSAL BIR GYOMORBETEGSÉGEKNÉL.

Nélkülözhetlen, régóta hírneves házlázer étvágytalanságnál, gyomorgöngyögnél, kellemetlen szaga lélektovételnél, vérszegénységél, iszony és hánylagereknél, gyomorgöngyögnél, aszékemőnyedések és szerulásoknál.

Ugyszinte főfájásoknál, a gyomor túlterhelésénél. Kipróbált gyógyszer giliszták és májbetegségek ellen. Mindezen betegségekél a **Brády-féle Mária-Czelli gyomorcsépppek** sok éven át a legjobb gyógyszereknek bizonyultak, miről száz és száz elismerő bizonyítvány tanuskodik. Egy közörséges palaczk ára használati utasítással 40 kr., kétszeres palaczk ára 70 kr.

A vásárlásnál határozottan **Brády-féle Mária-Czelli gyomorcsépppek** kérjünk és arra figyeljünk, hogy fenti védjegy és aláírás, valamint arra, hogy a régi hírneves **valódi Brády-féle gyomorcsépppek**, melynek lüvege 40 kr., dupla üvege 70 kr-ba kerül, kapjuk; míg az utáztatok, hamisítványok és értéktelen csépppek olcsóbb áron, 35 kr-ért adatnak el.

Brády Károly Gyógyszertára a „Magyar Királynak” Bécs, I. Fleischmarkt 1.

Főraktár: Török József gyógyszerháza Budapest, VI., Király-utca 12. Gutori Földes Kelemen Arad, továbbá az összes gyógyszerházakban. 234

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármilyen folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan Rozsnyay-féle világhírű

Serail-arczkenőcsöt,

mely az arczbőrt rövid időn fehérré, tisztává és üdűvé teszi. Egy tégely ára 70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. **Serail-szappan** egy drb. 30 kr. **Serail-hőlgypor** egy doboz 70 kr. Kitűnő és valódi **Epezsappan** egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság és gyomorgyengeség

gyógyítására **ezek mennek Karlsbadba** holott ezt a célt itthon is elérhetik **Rozsnyay M.**

PEPSINBORA

használatát által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

A t. e. közönség szives figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjegyvel vannak ellátva, mely az aradi szabadság-szobrot ábrázolja.

K a p h a t ó:

ROZSNYAY MÁTVÁS gyógytárában **Arad, Szabadság-tér.**

Budapestben: **Török József és dr. Egger Leo „Nádor“** gyógyszer-tárában, valamint minden magyarországi gyógyszer-tárban.

Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemesebb szer, különösen gyermekeknek, kik a keserű chinint másképp bevenni nem tudják a **Rozsnyay M.-féle**

Chininczukorka és Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1889-ben Fiumében pálya díjjal koszorúzott. Ériktelen hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki csak a **ROZSNYAY M.-féle** pályakoszorúzott készítményt kérje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírosan Rozsnyay Matyas névaláírása olvasható.

Idegesség,

vérzegénység

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabban hat **Rozsnyay**

Vasaschinabora,

mely saját termései inései édes borral készítve, hatásában minden hasonló készítményt felhümul. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

Nagy raktár háztartási jégszekrényekben.

Hat kiállításon első díjjal kitüntetve.

Páris, 1883. állami ösztöndíjjal kitüntetve.

KOHN JÓZSEF

épület- és műbádogos, csatornázás és vízvezeték házi berendező Aradon.

Üzlet: **Andrássy-tér 13. sz. (Minorita-épület.)**

Telefon sz. 333.

Műhely: **Batthyányi-utca 32. sz. (Saját ház.)**

Telefon sz. 321.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű háztartási jégszekrényekben vendéglősök, hentesek és mészárosok részére; legújabb és legjobb szerkezetűek, melyek kevés jégszükséglettel kitűnően hűtenek. Fürdőkádak, zuhanykészülékek, angol closettek, fürdőszoba berendezések. Mindennemű konyhaberendezési cikkek nagy raktára. Asztali és függőlámpák, kocsilámpák, diszes madárkalitkák és fényezett edények, fagylat-gép, mandula-örlo, kávéfőzők stb. — Elvállal mindennemű ornamet- és épület-bádogos munkákat, fedéseket, diszes mansard- és tetőablakokat, csatornákat rajz szerint, pontos kivitelben, jutányos áron. 766

Nagy raktár háztartási jégszekrényekben.

Telefon 369 sz.

Telefon 369 sz.

HOLTZER JÓZSEF

uri szabó

Aradon, **Vörösmarty-utca 1. szám.**

Ajánlja elsőrangú férfi-ruha műtermét, rendelkezvén a legjobb szabászszal és bármikor legnagyobb választék található a legdivatosabb honi, valódi angol és külföldi kelmékben, minden öltönydarab saját műhelyemben kifogástalan munka és divatos kivitelben készítettnek. 767

Mintagyűjtemény bérmentve küldetik.

Hidegvizgyógyfürdő

ARADON, Zrinyi-utca 5. szám.

Alapított 1892-ben.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy kényelmesen berendezett

fürdőm reggeli 5 órától esteli 8 óráig

a n. é. közönség rendelkezésére áll.

A hidegvizgyógymód minden neme (Kneipp-féle is) az orvosi rendelet szigorú betartásával nálam eszközölhető.

Havi bérlet 30 jegy 12 frt.

Külön berendezett, kitűnő hatása

oroszgőzfürdő

egyszeri használat 1 korona.

Ezenkívül **meleg kádfürdőkkel** is rendelkezem.

A n. é. közönség szives támogatását kérve, maradtam

768

kiváló tisztelettel

Posch Károly.

Városi és megyei telefon 387.

Braun N. A.

festék, kence és fénymázraktárai

754

Aradon, **József főherceg-ut 12. és Forray-utca 7.**

Ajánlja saját gyártmányu, kitűnő

olajfestékeit és fénymázait a legolcsóbb áron.

Készítője és főelárusítója a

Braun N. A. féle amerikai villámpadlózóománcznak.

Ezen padozat és butorfénymáz szagtalan, azonnal szárad és hideg vízzel felmosható annélkül, hogy tükörszerű fényből veszítene. Egy kg-ot tartalmazó üveg csak 90 kr.

Raktáron tart minden más kül- és belföldi fénymázakat is.

Vidéki rendelések postafordultával.

Csomagolás díjtalanul.

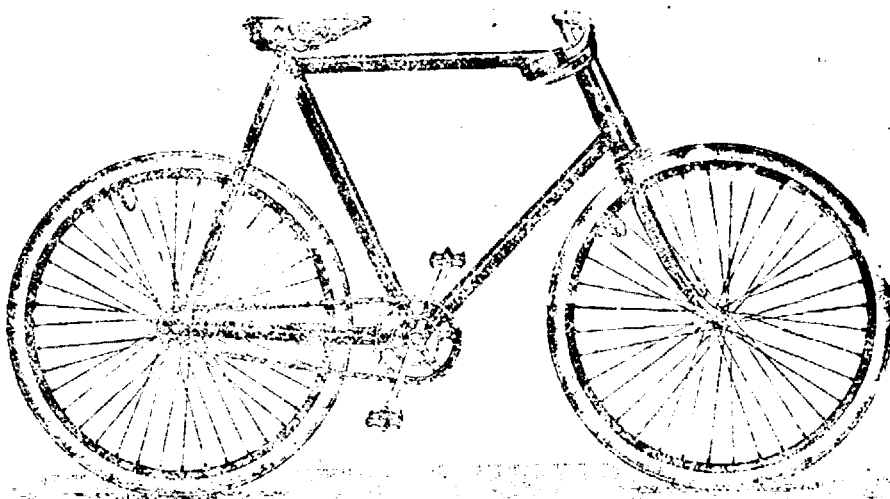
Kedvező fizetési feltételek.

Koch Dániel kerékpár és varrógép raktára

Arad, Deák Ferencz-utca 42., a Fehér Keresztrel szemben.

Telefon 440. sz.

Kizárólagos raktár
"Graziosa"
"Graziosa Chamless"
"Monarch", valamint
a hírneves "Parch" ke-
rékpároknak.

Telefon 440. sz.

Nagy raktár minden-
nemű varrógépekben.
Villamos csengő, tele-
fon és vészjelző beren-
dezést juttatgatásom
eszközöm.

Allandóan raktáron vannak használt kerékpárok. — Elsőrendű német gyárt-
mányu kerékpárok kitünő kivitelben.

764

Singer-féle varrógépek kaphatók

Calcium Carbide, kilója 70 kr.

Nagy, szakszerű javító műhely.

Vidéki megrendelések azonnal a legpontosabban eszközöltetnek.

Telefon 345.

! Új iparvállalat!

Telefon 345.

FAIX JAQUES

zongora-terme és zongora készítésiműhelye

ARAD, Batthyány-utca 35. sz. (Saját házában.)

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy több évi működésem után Bécsből, az ott fennálló és legjobb hírnévnek örvendett zongora-termet és zongorakészítési műhelyemet Aradra áthelyeztem s igyekezni fogok nyert tapasztalataimat szeretett szülővárosomban kellőképen érvényesíteni.

Zongora termemben

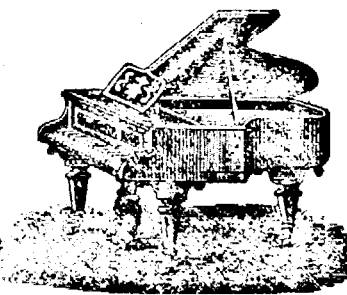
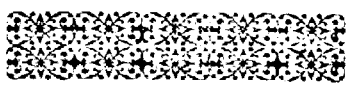
ugy saját gyártmányu zongoráim, melyek már Bécsben is általános elismerést keltettek, mint más szolid hírneves zongora-gyártmányok is, mindig készletben raktáron vannak, melyeket versenyképes árak és jótállás mellett elárusítom.

Jól szervezett

zongora-műhelyem

által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy bármilyen előforduló javításokat, mint: bőrözések, garnirungok stb., stb. jótállás mellett elkészítem, ugyszintén régi hosszú zongorákat egészen átalakítom a legújabb „Mignon” mintájára — esetleg régi zongorákat ráfizetés mellett ujakra becserélem.

756

Nagy súlyt fektetek a „zongora hangolásra”, melyet személyesen végzek.

A t. közönség kényelmére

Keppich Zsigmond urat

Andrássy-tér, (Központi-szálloda)

biztam meg a képviselővel, ki mindenről készségesen nyújt felvilágosítást és mindenemű rendelések és javítások fölvetelére és zongorák eladására teljhatalmulag föl van jogosítva, ugyszintén ott, esetleg telefonon is (345. szám) hangolások bejelentendők.

Amidőn új vállalatomat, mely egy nagy hiányt van hitvatva itt pótolni pártfogásába ajánlom, kérem becses bizalmával engem megüdvözölni.

Spezialista Pianino Szerkezetekben.

Telefon 345.

A legnehezebb javítások lelkiismeretesen elkészítettnek.

Telefon 345.

Hangolásokat pontosan személyesen végzem.

Alapított 1845.

Férfi-, fiu- és
gyermekruha telepe

tisztelettel ajánlja elősmert

legjobb minőségű áruit.

Nagy választék

bel- és külföldi

gyapju - szövetekből.

NEUMANN.

Mérték szerinti megrendelések BUDAPESTEN saját műhelyeimből kifogástalan kivitelben készíttetnek. 134

Telefon 457.

Alapított 1845.

Telefon 457.

Jégszekrények,

kitűnő minőségben, melyek kevés jéggel nagyszerűen hűtenek, szép kivitelben és nagyon olcsó árban kaphatók

Szabó Albert

üveg-, porcellán-, lámpa- és konyhaberendezési raktárában

Arad, Atzél Péter-utca I. szám.

Telefon 239.

403

Eladó locomobil.

Egy nagyon jó karban levő

10 ló erejű,

malomhoz és eséplésre is használható

locomobil

olcsó áron eladó.

Bővebbet: Jakabffy István és Társa uraknál Arad, Minorita-épület. 727

Eladó háztelkek!

Sarkad városrészben

Gyár-, Ilona-, Margit- és Virág-utczákban

kisebb-nagyobb háztelkeket

ELADUNK.

Bővebbet a tulajdonosoknál:

Pichler János,

Wagner József.

Eötvös-utca 2. szám.

Bámulatos ujdonság!

325 drb 1 frt 95 kr.-ért.

Egy pompás aranyozott óra elegáns lánczsal, három évi jótállás mellett, egy „Laterna Magica” 25 érdekes képpel, 1 igen finom nyakkendőtü simli brilliantkövel, 1 keleti gyöngyökből való nyakék, a legmodernebb női ékszer patent zárral, 1 finom bőr pénztárca, egy nagyon elegáns szivarszipka, 1 double-arany kezelő-és inggomb-garnitúra, 1 finom zsebkés, 1 finom toilette-tükör tokban, 20 darab a levelezéshez szükséges tárgy és még 200 darab különböző apróság, mely minden háztartásnál elkerülhetetlen. Az érdekes 325 darab tárgy, melyek közül maga az óra megéri a pénzt, megkapható 1 frt 95 kr. utánvétellel az előárutónál

S. Kohane

KRAKKAU (Galiczia.)

POSTFACH 72.

677

Ha a küldött áruk nem felelnek meg, a pénzt visszaadják.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólagos szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját kőművesek)

Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, egyeztetés gyári és ingatlan tulajdonosok számára. E homlokzat-festékek, melyek másban föloldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában különként 16 kr-ért fölfelé szállítanak és a mi a festék színtisztségét illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, egyeztetés utatásis kívánságra ingyen és bérmentve küldetik.

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

női felöltők

árúháza.

Dus választék

női-ruhák (Homspans) divatos szabás

30 koronától feljebb.

Selyem-blousok és Joupponok

legujabb kivitelben.

Jutányes árak! Alapított 1875. Telefon 238.

STERNA.

Aradi Nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.